

กรมการขนส่งทางบก
กระทรวงคมนาคม

คู่มือ "เตรียมความพร้อม ผู้ประกอบการขนส่งไทยสู่อาเซียน" ราชอาณาจักรกับพหุชา

KINGDOM OF CAMBODIA

คำนำ

กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดทำคู่มือ “เตรียมความพร้อมผู้ประกอบการขนส่งไทยสู่อาเซียน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการขนส่งสินค้าทางถนนรองรับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยได้เริ่มดำเนินโครงการในเดือนเมษายน พ.ศ. 2556 ที่ผ่านมา

ในการจัดทำคู่มือนี้ ได้มีการศึกษาและรวบรวมรายละเอียดข้อมูลพื้นฐานด้านการขนส่งระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน 4 ประเทศด้วยกัน ได้แก่ ประเทศกัมพูชา เมียนมาร์ มาเลเซีย และ สิงคโปร์ โดยเนื้อหาสำคัญในคู่มือประกอบด้วย กฎหมายการขนส่ง รวมถึงเรื่องน้ำหนักบรรทุก เครื่องหมายจราจรต่างๆ ขั้นตอนและระยะเวลาในการขนส่งสินค้าข้ามแดน เส้นทางที่ใช้ในการขนส่งสินค้า ต้นทุนการประกอบการขนส่งเบื้องต้น และระบบประกันภัยความเสียหาย เป็นต้น

ทางคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการขนส่งสินค้าทางถนน และผู้ที่สนใจ สามารถนำไปประกอบการศึกษา วิเคราะห์และอาจเล็งเห็นถึงโอกาส นำไปสู่การตัดสินใจในการขยายธุรกิจเข้าไปในประเทศเพื่อนบ้านในอนาคต

กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของราชอาณาจักรกัมพูชา	1
ข้อมูลด้านเศรษฐกิจการค้า	2
การแบ่งเขตการปกครอง	5
กิจกรรมทางเศรษฐกิจประเภทต่างๆ ที่สำคัญต่อประเทศกัมพูชา	6
การค้าระหว่างไทยกับกัมพูชา	7
การค้าชายแดน	10
ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง	12
การคมนาคมทางบก ถนนและทางหลวง (Roads and highways)	12
การคมนาคมทางรถไฟ (Rail Transport)	13
การคมนาคมทางน้ำในประเทศ (Inland Waterway)	16
ท่าเรือระหว่างประเทศ (Sea Ports)	19
การคมนาคมทางอากาศ (Air Transport)	21
นโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการประกอบการขนส่ง	22
ในประเทศและระหว่างประเทศ	
การเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างประเทศกัมพูชากับประเทศเพื่อนบ้าน	24
ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS)	
1. Central sub-Corridor หรือเส้นทาง R1	25
2. The Southern Coastal sub-Corridor หรือเส้นทาง R10	25
3. The Northern sub-corridor	26
นโยบายส่งเสริมการลงทุน	27
กฎหมายการลงทุน	29
วงเงินการลงทุนของธุรกิจ	30
สิทธิประโยชน์	30
การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	33
โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ได้รับอนุมัติ	33

สารบัญ

	หน้า
กฎระเบียบพิเศษสำหรับเขตการผลิตเพื่อการส่งออก (EPZ)	34
ภาษี	34
1. ภาษีนำเข้า-ส่งออก (Import – Export Tax)	34
2. ภาษีธุรกิจ	35
3. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)	37
4. ภาษีเงินได้หรือภาษีกำไร (Tax on Profit)	37
5. ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added-Tax : VAT)	38
6. ภาษีเฉพาะสำหรับสินค้าและบริการบางประเภท	39
7. ภาษียอดขาย (Turnover Tax)	40
8. ภาษีเงินได้สำหรับลูกจ้าง	40
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นๆ	41
อัตรากาซี	42
ภาษีจ่ายล่วงหน้า	44
ภาษีกำไรขั้นต่ำ (Minimum Tax)	44
ต้นทุนการจัดตั้งธุรกิจ	45
ค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือประกอบธุรกิจ	45
แรงงานและสภาพแรงงาน	45
สัญญาการจ้างงาน	45
ที่ดิน	46
อัตราค่าบริการในการขอต่ออายุวีซ่า	48
การจดทะเบียนธุรกิจในประเทศกัมพูชา	48
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	49
รูปแบบองค์กรธุรกิจในประเทศกัมพูชา	49
การจำกัดความรับผิดชอบหนี้ของผู้ถือหุ้น	51
ขั้นตอนการจดทะเบียน	52

สารบัญ

	หน้า
เอกสารที่ใช้สำหรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด	54
เอกสารที่ใช้สำหรับจดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วน	55
เอกสารที่ใช้สำหรับจดทะเบียนจัดตั้งสำนักงาน	55
ค่าธรรมเนียมจดทะเบียน	56
ขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจในประเทศกัมพูชา	57
หน่วยงานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ ในประเทศกัมพูชา	58
บทที่ 2 กฎหมายการขนส่ง	59
2.1 กรอบความตกลงการขนส่งทางถนนระหว่างประเทศ	59
2.1.1 กรอบความตกลงอาเซียน (ASEAN Agreement)	60
2.1.2 ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง	66
2.1.3 บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแลกเปลี่ยนสิทธิการจราจร สำหรับการขนส่งข้ามพรมแดน ณ จุดผ่านแดน อรัญประเทศ-ปอยเปต	69
2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งในประเทศกัมพูชา	72
2.2.1 การตรวจสอบสภาพพาหนะและการจดทะเบียนพาหนะ	73
2.2.2 การขอใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่ง	74
2.2.3 การประกอบการขนส่งในประเทศกัมพูชา	75
2.2.4 ใบอนุญาตการขับรถ	76
2.2.5 น้ำหนักบรรทุกและมาตรฐานลักษณะรถ	83
2.2.6 เขตห้ามจอดและเวลาห้ามบรรทุก	87
2.2.7 บทลงโทษ	89
2.2.8 กฎจราจรและเครื่องหมายจราจร	97

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 3 การข้ามแดน	138
3.1 จุดผ่านแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา	138
3.1.1 จุดผ่านแดนถาวร	139
3.1.2 จุดผ่อนปรน	139
3.1.3 จุดผ่อนปรนอื่นๆ ตามแนวชายแดน	140
3.2 พิธีการศุลกากรขาออกฝั่งไทย	140
3.3 พิธีการศุลกากรขาเข้าฝั่งกัมพูชา	142
3.4 ขั้นตอนการขนถ่ายสินค้าจากรถบรรทุกสินค้าไทยไปยังรถบรรทุกสินค้ากัมพูชา	145
3.5 ค่าใช้จ่ายต่างๆ	146
3.6 ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าประเทศกัมพูชา	147
 บทที่ 4 เส้นทางขนส่งสินค้า	 150
4.1 เส้นทางหลักที่ใช้ในการขนส่งระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา	150
4.2 สภาพถนน ผิวจราจร จำนวนช่องทาง ความเร็ว และสิ่งอำนวยความสะดวก	151
4.2.1 เส้นทางปอยเปต- ศรีโสภณ	152
4.2.2 เส้นทางศรีโสภณ- พระตะบอง	153
4.2.3 เส้นทางพระตะบอง – โพธิสัตว์	156
4.2.4 เส้นทางโพธิสัตว์ – กัมปงชนัง	158
4.2.5 เส้นทางกัมปงชนัง- กรุงพนมเปญ	160
4.3 สภาพของเส้นทางระหว่างปอยเปตไปยังกรุงพนมเปญ	162
 บทที่ 5 ต้นทุนการประกอบการขนส่งเบื้องต้น	 163

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 6 ระบบการประกันภัย	164
6.1 การประกันภัยยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสินค้า	165
6.2 การประกันภัยสินค้า	166
6.3 การประกันภัยบุคคลที่สาม	166
6.4 การประกันภัยภาคบังคับ	167

ภาคผนวก

ตัวอย่างการคำนวณภาษีสินค้านำเข้า

รายชื่อหน่วยงานของภาครัฐ องค์กร และบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง
การดำเนินธุรกิจการขนส่งในกัมพูชา

- หน่วยงานในกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง
(Ministry of Public Works and Transport)
- สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ
- หน่วยงานราชการของกัมพูชาที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน
- สมาคมธุรกิจต่างๆ ในประเทศกัมพูชา
- หน่วยงานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ

คำศัพท์ภาษากัมพูชา

บทที่ 1

บทนำ

ข้อมูลทั่วไปของราชอาณาจักรกัมพูชา¹

ชื่อภาษาไทย	ราชอาณาจักรกัมพูชา
ชื่อภาษาอังกฤษ	Kingdom of Cambodia
ธงชาติ	
เมืองหลวง	กรุงพนมเปญ
ประชากร	15,400,000 (ปี 2014)
ภาษาราชการ	เขมร
เชื้อชาติ	เขมร 90% เวียดนาม 5% จีน 1% อื่นๆ 4%
ศาสนา	พุทธ 97% อิสลาม 2% คริสต์ 0.4% อื่นๆ 0.8%

ประเทศกัมพูชาตั้งอยู่กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทิศเหนือติดกับประเทศไทยด้านจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์และบุรีรัมย์ และประเทศลาวด้านแขวงอัตตะปือและจำปาสัก ทิศตะวันออกติดกับประเทศเวียดนามด้านจังหวัดกอนทุม เปลกู ซาลาย ตักลัก ส่องแบ่ เตยนิน ลองอาน

1

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/cb.html>

ด่งท้ายบ อันซาง และเกียงซาง ทิศตะวันตกติดกับประเทศไทยด้านจังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด และทิศใต้ติดอ่าวไทย

พื้นที่ทั้งหมด 181,035 ตารางกิโลเมตร หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย โดยมีเส้นเขตแดนติดต่อกับประเทศไทยยาว 798 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ประกอบไปด้วยที่ราบรอบทะเลสาบเขมรและที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง มีสภาพภูมิอากาศร้อนชื้น มีฤดูฝนยาวนาน โดยเริ่มจากเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม และฤดูแล้งเริ่มจากเดือนพฤศจิกายน-เมษายน

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจการค้า

หน่วยเงินตรา	เรียล (KHR) อัตราแลกเปลี่ยน 1 USD เท่ากับ 3,995 เรียล (ณ เดือนมีนาคม 2014)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	15.64 พันล้านเหรียญสหรัฐ (2013 est.)
รายได้ประชาชาติต่อหัว	2,600 เหรียญสหรัฐ (2013 est.)
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	7% (2013 est.)
อัตราเงินเฟ้อ	3.2% (2013 est.)
ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ	เกษตรกรรม 34.8% อุตสาหกรรม 24.5% บริการ 40.7%
ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ	ข้าว ยางพารา ข้าวโพด พืชผัก มันสำปะหลัง ผ้าไหม

อุตสาหกรรมที่สำคัญ	การท่องเที่ยว เสื้อผ้า ก่อสร้าง โรงสี ข้าว ประมง ไม้และไม้แปรรูป ยางพารา ปูนซีเมนต์ เหมือง เพชร สิ่งทอ
มูลค่าการส่งออก	6.781 พันล้านเหรียญสหรัฐ (ปี 2013 est.)
สินค้าส่งออกที่สำคัญ	เสื้อผ้า ไม้แปรรูป ยางพารา ข้าว ปลา ยาสูบ รองเท้า
ประเทศส่งออกที่สำคัญ	สหรัฐอเมริกา 32.6% สหราชอาณาจักร 8.3% เยอรมันนี 7.7% แคนาดา 7.7% สิงคโปร์ 6.6% เวียดนาม 5.7% ญี่ปุ่น 4.7% (ปี 2012)
มูลค่าการนำเข้า	8.895 พันล้านเหรียญสหรัฐ (ปี 2013 est.)
สินค้านำเข้าที่สำคัญ	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม บุหรี่ ทองคำ วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักร รถยนต์ ผลิตภัณฑ์ยา
ประเทศนำเข้าสำคัญ	ไทย 27.1% เวียดนาม 20.3% จีน 19.5% สิงคโปร์ 7.1% ฮองกง 5.8% เกาหลีใต้ 4.3% (ปี 2012)
แรงงาน	7.9 ล้านคน (2011 est.)

Base 601647 (B00998) 2-91

แผนที่ราชอาณาจักรกัมพูชา

การแบ่งเขตการปกครอง

ปัจจุบันกัมพูชาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 24 จังหวัด 1 เขตการปกครองพิเศษ ซึ่งได้แก่ กรุงเทพมหานคร โดยในปี 2008 เมืองแกบ ไพลิน และสีหนุวิลล์ ได้ยกระดับจากเทศบาล (Municipalities) ขึ้นมาเป็นจังหวัด (Provinces) และในเดือนมกราคมปี 2014 ได้มีการแยก Tbong Khmum ซึ่งตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำโขงออกมาเป็นจังหวัดใหม่ โดยแยกออกมาจากจังหวัดกัมปงจาม ซึ่งตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำโขง รายละเอียดต่างๆ ของจังหวัดและที่ตั้งแสดงในรูปภาพด้านล่าง

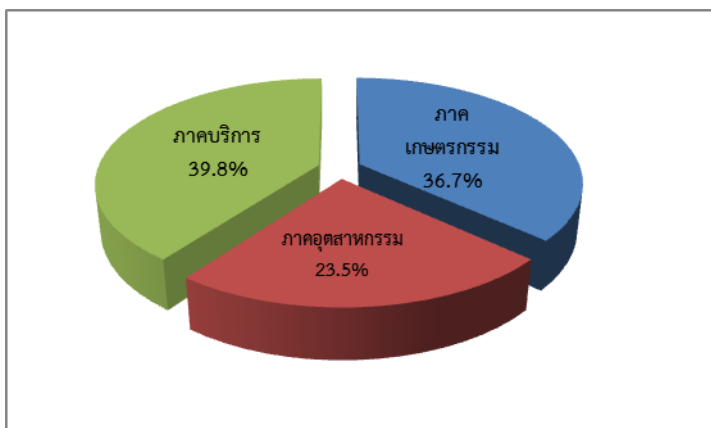
ที่มา : http://en.wikipedia.org/wiki/Provinces_of_Cambodia

กิจกรรมทางเศรษฐกิจประเภทต่างๆ ที่สำคัญต่อประเทศกัมพูชา²

ในปี ค.ศ. 2011 กัมพูชามีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศกว่า 12.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจประมาณร้อยละ 7

ประเภท	มูลค่า GDP (USD)	สัดส่วน
ภาคบริการ	5,107,673,140	39.8%
ภาคเกษตรกรรม	4,706,369,263	36.7%
ภาคอุตสาหกรรม	3,015,498,738	23.5%
รวม	12,829,541,141	100%

โดยภาคส่วนที่มีบทบาทสำคัญของเศรษฐกิจกัมพูชา คือ ภาคบริการที่มีสัดส่วนถึง 39.8% ของ GDP รองลงมาได้แก่ ภาคเกษตรกรรมที่มีสัดส่วน 36.7% ของ GDP และภาคอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วน 23.5% ของ GDP

ซึ่งในส่วนของภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจสูงที่สุดคือ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้า ซึ่งมีสัดส่วนถึง 86.54% ของมูลค่าในภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด

ประเภท	มูลค่า (USD)	สัดส่วน
สิ่งทอและเสื้อผ้า	506,257,670	86.54%
อาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ	38,385,434	6.56%
อุตสาหกรรมอื่นๆ	38,905,266	6.65%
เครื่องจักรและอุปกรณ์	760,554	0.13%
เคมีภัณฑ์	732,678	0.12%
รวม	585,041,602	100%

การค้าระหว่างไทยกับกัมพูชา

สินค้าที่กัมพูชานำเข้าจากประเทศไทยมากที่สุดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปและน้ำตาลทราย ส่วนอัญมณีและเครื่องประดับ เริ่มมีการนำเข้ามากขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา ส่วนสินค้าที่กัมพูชามีการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ สินค้าประเภทเครื่องดื่ม ปูนซีเมนต์ เครื่องสำอางประเภทต่างๆ เครื่องยนต์และอะไหล่ยนต์ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ยางและเคมีภัณฑ์ โดยรายละเอียดแสดงในตาราง

มูลค่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกจากประเทศไทยไปประเทศกัมพูชา

ลำดับ	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)			
		2554	2555	2556	2557
					(ม.ค.-ก.พ.)
1	น้ำมันสำเร็จรูป	13,536.8	20,436.1	24,190.1	4,459.5
2	อัญมณีและเครื่องประดับ	598.6	3,433.4	8,629.9	2,808.2
3	น้ำตาลทราย	7,912.9	10,026.4	9,344.8	1,562.7
4	เครื่องดื่ม	4,393.4	6,183.6	7,033.9	1,109.2
5	ปูนซีเมนต์	3,184.2	4,275.5	4,813.7	1,094.7
6	เครื่องสำอาง สบู่ และ ผลิตภัณฑ์รักษาผิว	3,865.0	4,949.6	5,108.1	801.1
7	เครื่องยนต์สันดาปภายใน แบบลูกสูบและ ส่วนประกอบ	2,377.6	3,631.0	3,687.6	780.2
8	ยานพาหนะอื่น ๆ และ ส่วนประกอบ	1,546.5	2,111.2	2,669.0	776.2
9	ผลิตภัณฑ์ยาง	2,790.0	3,362.1	3,490.1	654.2
10	เคมีภัณฑ์	2,757.5	3,874.1	3,901.7	646.5
รวม 10 รายการ		42,962.6	62,283.1	72,868.9	14,692.6
อื่นๆ		38,276.3	54,496.9	55,774.4	10,055.9
รวมทั้งสิ้น		81,238.9	116,780.0	128,643.3	24,748.5

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากกัมพูชามากที่สุดได้แก่ ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผักและผลไม้ และยังมีการนำเข้ากลุ่มสินค้าที่ใช้ในอุตสาหกรรม ได้แก่ เครื่องจักรและส่วนประกอบ เครื่องไฟฟ้าและส่วนประกอบ ลวดและสายเคเบิล สินแร่โลหะ เศษโลหะ นอกจากนี้ สินค้าประเภทเสื้อผ้า

สำเร็จรูปและรองเท้า ก็มีการนำเข้าจากกัมพูชาในปริมาณมากเช่นกัน ซึ่งรายละเอียดแสดงในตาราง

มูลค่าสินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของประเทศไทยจากประเทศกัมพูชา

ลำดับ	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)			
		2554	2555	2556	2557
					(ม.ค.-ก.พ.)
1	ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้	972.4	2,820.8	1,769.1	1,091.2
2	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	36.8	23.6	1,885.0	575.4
3	เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	74.6	570.4	2,072.8	480.6
4	ลวดและสายเคเบิล	0.2	293.2	1,222.2	320.0
5	สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	1,170.1	946.1	996.6	191.3
6	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	458.6	522.3	450.4	76.9
7	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	268.5	635.7	800.1	54.9
8	รองเท้า	15.5	26.5	44.0	23.3
9	แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	15.8	6.7	20.2	16.1
10	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	1,357.5	755.7	243.6	13.8
รวม 10 รายการ		4,370.1	6,600.9	9,504.1	2,843.5
อื่นๆ		1,002.7	1,199.3	1,416.0	198.6
รวมทั้งสิ้น		5,372.8	7,800.2	10,920.1	3,042.1

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

การค้าชายแดน

การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาส่วนใหญ่จะเป็นการค้าชายแดน เนื่องจากเป็นวิธีการในการค้าที่สะดวกที่สุด ซึ่งจุดการค้าชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชาที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดได้แก่ จุดผ่านแดนถาวรด่านคลองลึก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว กับด่านปอยเปต อ.โอโธรว จ.ศรีโสภณ

จากตารางด้านล่าง จะเห็นได้ว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยผ่านจุดผ่านแดนแห่งนี้ มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี และคิดเป็นมูลค่าเกือบ 1 ใน 3 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดระหว่างไทยกับกัมพูชา ซึ่งสินค้าส่งออกที่สำคัญผ่านจุดผ่านแดนแห่งนี้ ได้แก่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ อะไหล่ยนต์ประเภทต่างๆ ปูนซีเมนต์ สินค้าอุปโภคบริโภค ผลิตภัณฑ์ยาง อาหารสัตว์ ปุ๋ยเคมี

มูลค่าส่งออกจากไทยไปยังกัมพูชาผ่านจุดผ่านแดนถาวรด่านคลองลึก-ด่านปอยเปต

เดือน	มูลค่าการส่งออก (หน่วย: บาท)			
	ปีงบประมาณ 2553	ปีงบประมาณ 2554	ปีงบประมาณ 2555	ปีงบประมาณ 2556
ต.ค.	1,762,684,734	2,030,156,568	2,790,746,510	4,067,862,702
พ.ย.	1,986,895,537	2,705,891,274	2,567,776,055	4,510,920,987
ธ.ค.	2,209,318,706	2,851,615,816	3,569,711,407	4,594,505,298
ม.ค.	2,232,177,441	2,671,914,514	3,005,598,754	4,605,973,352
ก.พ.	2,240,044,858	2,619,204,502	3,798,582,811	3,903,060,508
มี.ค.	2,711,589,125	3,265,470,714	3,883,966,554	4,861,083,536
เม.ย.	2,229,310,216	2,678,354,737	3,006,459,710	3,792,950,143
พ.ค.	3,043,593,586	2,906,916,970	3,924,904,924	N/Col
มิ.ย.	2,279,338,088	2,898,316,200	3,552,705,150	N/Col
ก.ค.	2,196,811,443	2,684,183,457	3,646,870,006	N/Col
ส.ค.	2,003,547,884	2,666,153,243	3,964,072,150	N/Col
ก.ย.	2,371,685,542	2,750,378,894	3,903,010,721	N/Col
รวม	27,266,997,167	32,728,556,895	41,614,404,756	30,336,356,529

สินค้าที่มีการนำเข้าจากกัมพูชามายังประเทศไทยผ่านจุดผ่านแดน
แห่งนี้ ได้แก่ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป มอเตอร์ไฟฟ้า เศษเหล็ก เศษทองแดง
เศษอลูมิเนียม เศษตะกั่ว เศษกระดาษ ส่วนผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่
มันสำปะหลัง และปลายข้าว เป็นต้น

มูลค่านำเข้าจากกัมพูชามายังไทยผ่านจุดผ่านแดนถาวรด่านคลองลึก-ด่านปอยเปต

เดือน	การนำเข้า (หน่วย: บาท)			
	ปีงบประมาณ 2553	ปีงบประมาณ 2554	ปีงบประมาณ 2555	ปีงบประมาณ 2556
ต.ค.	261,807,686	321,191,793	319,099,083	430,227,887
พ.ย.	432,173,826	424,919,958	401,235,149	611,710,580
ธ.ค.	223,826,405	436,232,312	485,627,295	715,574,518
ม.ค.	256,410,970	542,717,876	803,088,776	1,046,694,914
ก.พ.	211,794,811	370,576,164	804,030,188	849,985,009
มี.ค.	277,887,934	458,363,686	697,588,292	735,911,648
เม.ย.	226,475,760	415,998,951	436,795,827	465,546,082
พ.ค.	285,405,278	514,295,263	482,528,403	N/Col
มิ.ย.	223,244,082	395,331,904	343,620,017	N/Col
ก.ค.	277,184,846	415,555,154	431,180,946	N/Col
ส.ค.	506,805,690	425,483,347	425,758,728	N/Col
ก.ย.	292,443,214	368,786,825	470,049,067	N/Col
รวม	3,475,460,508	5,089,453,238	6,100,601,778	4,855,650,640

หมายเหตุ: N/Col หมายถึง Not Collected คือ ยังไม่มีการอัปเดตสถานะของข้อมูล
ในช่วงเวลาที่จัดทำคู่มือนี้

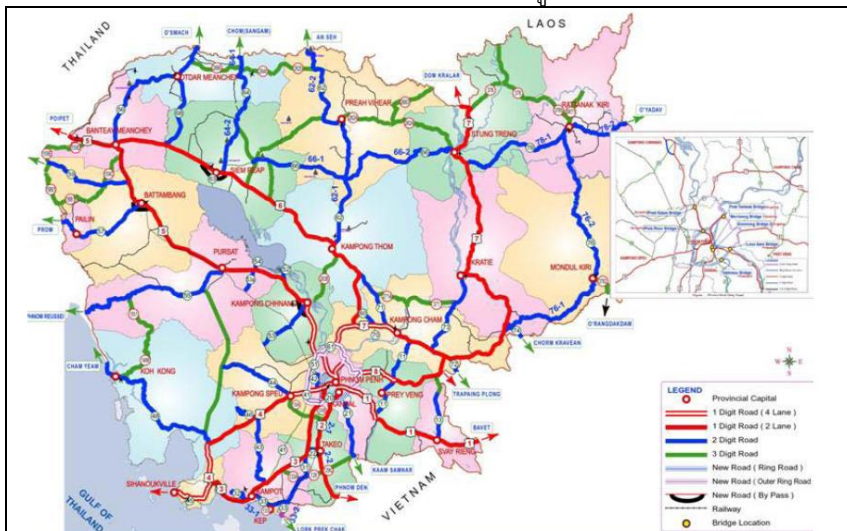
ที่มา: www.arancustoms.org

ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง

การคมนาคมทางบก ถนนและทางหลวง (Roads and highways)

ในปี 2012 ถนนในกัมพูชามีระยะทางรวมกันประมาณ 51,442 กิโลเมตร แบ่งเป็นทางหลวง 5,263 กิโลเมตร ถนนสายจังหวัด 6,441 กิโลเมตร และถนนสายชนบทประมาณ 39,738 กิโลเมตร โดยถนนสายหลักจะเชื่อมต่อจากกรุงพนมเปญไปยังจังหวัดและจุดศูนย์กลางของท้องถิ่นต่างๆ ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ถนนส่วนใหญ่ก่อสร้างขึ้นในช่วงปี 1920-1930 โดยในขณะนี้ กระทรวงการก่อสร้างและขนส่ง ได้มีการปรับปรุงและขยายทางในถนนสายหลักที่เชื่อมโยงจังหวัดต่างๆ ให้มีมาตรฐานมากขึ้น ปัจจุบันถนนในกัมพูชาสามารถรองรับน้ำหนักบรรทุกสูงสุด (Maximum Gross Vehicle Weight – GVW) ได้ที่ 20 ตัน

โครงข่ายทางหลวงในกัมพูชา

ที่มา : Overview on Transport Infrastructure Sectors in the Kingdom of Cambodia, Infrastructure and Regional Integration Technical Working Group (IRITWG), 2010

ระยะทางของถนนทั้งหมดในประเทศปี 2004 -2012

ปี	ระยะทางทั้งหมด (กม.)	ถนนลาดยาง/คอนกรีต (กม.)	สัดส่วนที่เป็นถนนลาดยาง/คอนกรีต (%)
2004	4,165	1,980	48%
2005	N/Col	N/Col	-
2006	30,258	2,241	7%
2007	30,391	2,300	8%
2008	30,652	2,342	8%
2009	39,618	2,661	7%
2010	44,919	2,852	6%
2011	44,919	3,881	9%
2012	51,442	5,474	11%

หมายเหตุ : N/Col หมายถึง Not Collected คือ ไม่มีการเก็บข้อมูลในปีดังกล่าว

ที่มา : http://www.ajtpweb.org/statistics/Cambodia/index_html

การคมนาคมทางรถไฟ (Rail Transport)

ทางรถไฟสายหลักในกัมพูชาแบ่งออกเป็น 2 สาย ได้แก่

1. ทางรถไฟสายเหนือ จากกรุงพนมเปญ-ปอยเปต ชายแดนไทย กัมพูชา มีระยะทาง 386 กิโลเมตร เส้นทางนี้หากมีการซ่อมแซมและก่อสร้างส่วนที่เหลือสำเร็จจะสามารถเชื่อมต่อกับระบบรางรถไฟของประเทศไทยได้ อย่างไรก็ตาม เส้นทางนี้ในช่วงกรุงพนมเปญ-ศรีโสภณ (บันเตียเมียนเจย) อยู่ระหว่างการซ่อมบำรุง ซึ่งมีระยะทาง 338 กิโลเมตร ส่วนเส้นทางที่เหลือจากศรีโสภณ-ปอยเปต ระยะทาง 38 กิโลเมตร ได้ถูกทำลายลงในช่วงสงครามกลางเมืองกลางทศวรรษที่ 1970 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม เส้นทางรถไฟสายนี้ ถูกออกแบบมารองรับน้ำหนักบรรทุกได้เพียง 10 ตันเท่านั้น แต่หลังจากมีการก่อสร้าง ซ่อมแซมและปรับปรุงทางรถไฟใน

เส้นทางนี้ จะสามารถรองรับน้ำหนักบรรทุกได้ถึง 20 ตัน และทำความเร็วสูงสุดได้ 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

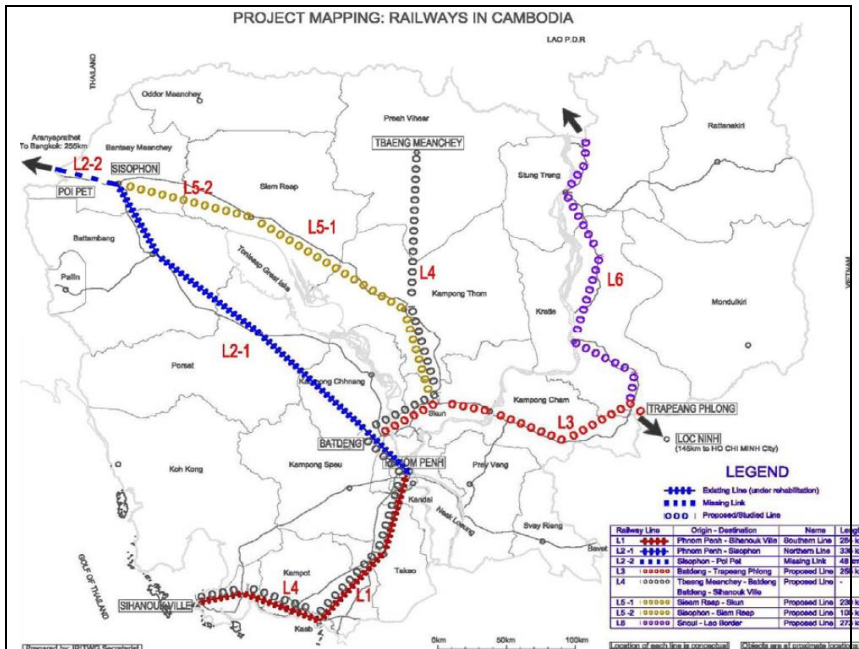
2. ทางรถไฟสายใต้ เริ่มต้นจากกรุงเทพมหานคร-สีหนุวิลล์ มีระยะทาง 264 กิโลเมตร ซึ่งเชื่อมต่อกับท่าเรือสีหนุวิลล์ ซึ่งสภาพของทางรถไฟในเส้นทางนี้ยังอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างดี เนื่องจากมิได้มีการใช้งานมากนัก และทางรถไฟออกแบบมาเพื่อรองรับกับน้ำหนักบรรทุกได้ 20 ตัน แต่ในทางปฏิบัติจะรองรับน้ำหนักบรรทุกเพียง 15 ตันเท่านั้น ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการปรับปรุงและซ่อมแซมเส้นทาง

ทั้งนี้ หากในอนาคตเส้นทางรถไฟทั้งสองสายได้รับการปรับปรุงและพัฒนาจนสำเร็จจะสามารถลดระยะเวลาและต้นทุนในการขนส่งได้มากขึ้น นอกจากนี้ เส้นทางรถไฟดังกล่าวจะกลายมาเป็นเส้นทางการคมนาคมที่สำคัญอีกเส้นทางหนึ่งในเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจใต้ของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Southern Economic Corridor) รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางที่เรียกว่า “Singapore-Kunming Railway Link-SKRL” ซึ่งเชื่อมระบบเครือข่ายทางรถไฟจากสิงคโปร์ถึงคุนหมิง มณฑลยูนนาน โดยมีระยะทางรวมทั้งสิ้น 5,382 กิโลเมตร

เส้นทางรถไฟสาย Singapore-Kunming Railway Link-SKRL

แผนที่เส้นทางรถไฟในปัจจุบันและโครงการก่อสร้างทางรถไฟในอนาคต

ที่มา : Overview on Transport Infrastructure Sectors in the Kingdom of Cambodia, Infrastructure and Regional Integration Technical Working Group (IRITWG), 2010

แผนพัฒนาเส้นทางรถไฟในกัมพูชาในอนาคต³

- เส้นทางจากกรุงพนมเปญ-Trapeang Phlong (ชายแดนกัมพูชา)-Loc Ninh (ชายแดนเวียดนาม) ระยะทาง 256 กิโลเมตร
- เส้นทาง L4 จาก พระวิหาร-Batdeng และจาก Batdeng-สีหนุวิลล์ ยังไม่กำหนดระยะทาง
- เส้นทาง L3 จาก Batdeng-Trapeang Phlong ระยะทาง 256 กิโลเมตร
- เส้นทาง L5-1 จากศรีโสภณ-Skun ระยะทาง 239 กิโลเมตร
- เส้นทาง L5-2 จากศรีโสภณ-เสียมเรียบ ระยะทาง 105 กิโลเมตร
- เส้นทาง L6 จาก Snoul-ชายแดนลาว ระยะทาง 273 กิโลเมตร

การคมนาคมทางน้ำในประเทศ (Inland Waterway)

การคมนาคมทางน้ำในประเทศกัมพูชามีระยะทาง 1,750 กิโลเมตร แต่สามารถใช้ในการขนส่งได้จริงเพียง 580 กิโลเมตร เนื่องจากแม่น้ำในบางช่วงมีระดับความลึกไม่มากนักในเวลาน้ำลงหรือในฤดูแล้ง รวมทั้งมีเกาะแก่งที่เป็นหิน เป็นจำนวนมากโดยเฉพาะเส้นทางในแม่น้ำโขง ทำให้เรือที่มีขนาดบรรทุกมากสามารถวิ่งได้ในเส้นทางที่จำกัด ซึ่งเส้นทางการคมนาคมทางน้ำที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำโขงและแม่น้ำสาขาต่างๆ โตนเลสาป (ทะเลสาบเขมร) และแม่น้ำบาสัก สินค้าส่วนใหญ่ที่ขนส่งทางน้ำ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม สินค้าคอนเทนเนอร์ สินค้าทั่วไป

3

Overview on Transport Infrastructure Sectors in the Kingdom of Cambodia, Infrastructure and Regional Integration Technical Working Group (IRITWG), 2010

ตารางแสดงข้อจำกัดของการขนส่งทางน้ำโดยเรือบรรทุกสินค้า (DWT)

แม่น้ำ	เส้นทาง	ระยะทาง (กม.)	ขนาดของเรือบรรทุก (DWT)	
			ระดับน้ำ ลง	ระดับน้ำ ปกติ-สูง
แม่น้ำโขง	สตริงตรง – กระแจะ	128	20	50
	กระแจะ – กัมปงจาม	121	80	400
	กัมปงจาม – พนมเปญ	100	2,000	
	พนมเปญ – Junction of Vam Nao Pass	154	3,000- 4,000	5,000
	Vam Nao Pass – ทะเลจีนใต้	194	3,000- 4,000	3,000- 4,000
แม่น้ำบาสัก	พนมเปญ – Junction of Vam Nao Pass	140	20	50
	Vam Nao Pass – ทะเลจีนใต้	188	5,000	5,000- 6,000
โตนเลสาป (ทะเลสาบ เขมร)	พนมเปญ – กัมปงชนัง	94	1,000	2,000
	กัมปงชนัง – Chhnoc Trou	46	20	150
	Chhnoc Trou – Chong Kneas	109	20	150

ที่มา : Overview on Transport Infrastructure Sectors in the Kingdom of Cambodia, Infrastructure and Regional Integration Technical Working Group (IRITWG), 2010

เส้นทางในแม่น้ำโขงจากชายแดนเวียดนามขึ้นมายังกรุงพนมเปญ เรือสินค้ามีข้อจำกัดดังนี้⁴

1. เรือบรรทุกน้ำมันปิโตรเลียม (Tanker barges) น้ำหนักรวมสูงสุดคือ 1,000 DWT กินน้ำลึก 4 เมตร
2. เรือคอนเทนเนอร์ (Container barges) น้ำหนักรวมสูงสุดคือ 1,900 DWT (120TEUs) กินน้ำลึก 3.8 เมตร
3. เรือสินค้าทั่วไป น้ำหนักรวมสูงสุดคือ 1,500 DWT กินน้ำลึก 4 เมตร

ท่าเรือของการขนส่งทางน้ำในประเทศที่สำคัญ ได้แก่

1. ท่าเรือพนมเปญ มี 2 แห่ง ซึ่งถือเป็นท่าเรือศูนย์กลางในการรับและกระจายสินค้าไปยังท่าเรืออื่นๆ ภายในประเทศ รวมทั้งเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างการค้าขนส่งสินค้าระหว่างประเทศโดยขนส่งสินค้าระหว่างพนมเปญกับท่าเรือระหว่างประเทศในเวียดนาม
2. ท่าเรือกัมปงจาม ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง อยู่ห่างจากกรุงพนมเปญ 105 กิโลเมตร และเป็นอีกท่าเรือหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากที่ตั้งของท่าเรือที่สามารถรับสินค้าจากประเทศลาวและขนส่งออกไปยังท่าเรือระหว่างประเทศที่เวียดนาม รวมทั้งสามารถเชื่อมต่อการขนส่งทางบกไปยังประเทศไทยผ่านทางหลวงหมายเลข 6
3. ท่าเรือกระแจะ (Kratie Port) ห่างจากท่าเรือกัมปงจามขึ้นไปทางเหนือ 115 กิโลเมตร ซึ่งการคมนาคมระหว่างกรุงพนมเปญกับกระแจะ

นิยมใช้การขนส่ง/เดินทางทางน้ำ เนื่องจากถนนที่เชื่อมต่อระหว่างเมืองอยู่ในสภาพที่ย่ำแย่

4. ท่าเรือสตึงตรง (Stung Treng Port) ห่างจากท่าเรือกระแจะขึ้นไปทางเหนือ 150 กิโลเมตร เป็นท่าเรือที่สำคัญในภูมิภาค เนื่องจากอยู่ใกล้กับชายแดนลาว เมืองเซกอง แขวงจำปาสัก และชายแดนเวียดนาม
5. ท่าเรือกัมปงซัง (Kompong Chhnang Port) ตั้งอยู่ริมโตนเลสาป และเป็นท่าเรือที่อยู่ใกล้กรุงพนมเปญ
6. ท่าเรือโพธิสัตว์ (Pursat Port) ตั้งอยู่ริมโตนเลสาป (ทะเลสาบเขมร) และทางหลวงหมายเลข 5
7. ท่าเรือเสียมเรียบ (Siam Reap Port) ตั้งอยู่ริมโตนเลสาป (ทะเลสาบเขมร) ห่างจากเมืองเสียมเรียบ 5 กิโลเมตร สามารถใช้ได้เฉพาะฤดูน้ำหลากเท่านั้น
8. ท่าเรือพระตะบอง (Battambang Port) ตั้งอยู่ในเขตเมืองพระตะบอง สามารถใช้ได้เฉพาะฤดูน้ำหลากเท่านั้น

ท่าเรือระหว่างประเทศ (Sea Ports)⁵

ท่าเรือสีหนุวิลล์เป็นท่าเรือระหว่างประเทศที่ใหญ่ที่สุดในประเทศกัมพูชา มีเนื้อที่ 125 เฮกตาร์ ปัจจุบันมีการก่อสร้างและปรับปรุงท่าเรือเพิ่มเติมเพื่อรองรับกับปริมาณสินค้าที่นำเข้าและส่งออกมากขึ้นทุกปีผ่านท่าเรือแห่งนี้ ท่าเรือสีหนุวิลล์ประกอบไปด้วย 2 ท่าเทียบเรือ ได้แก่

⁵ Overview on Transport Infrastructure Sectors in the Kingdom of Cambodia, Infrastructure and Regional Integration Technical Working Group (IRITWG), 2010

- ท่าเทียบเรือเก่า สามารถรองรับเรือเทียบท่าที่มีขนาด 10,000 DWT ได้ 2 ลำ และ 7,000 DWT ได้ 2 ลำในเวลาเดียวกัน โดยมีความยาวหน้าท่า 570 เมตร และความลึกของท่า 8.5 เมตร
- ท่าเทียบเรือใหม่ มีความยาว 350 เมตร และความลึกของท่า 10.5 เมตร แต่ในปัจจุบันมีความลึกเหลือเพียง 8.5 เมตร
- ท่าเรือสีหนุวิลล์ มีคลังสินค้า 5 แห่ง โดยมีพื้นที่รวมกว่า 36,000 ตร.ม. รองรับสินค้าได้ 84,000 ตัน
- Container Terminal แห่งใหม่มีพื้นที่กว่า 64,000 ตร.ม. รองรับตู้สินค้าได้ 4,578 TEUs
- ลานกองตู้ที่บรรจุสินค้า (Laden Container Yard) มีพื้นที่ 500 ตร.ม. รองรับตู้สินค้าได้ 1,350 TEUs
- ลานกองตู้เปล่า (Empty Container Yard) มีพื้นที่ 3,500 ตร.ม. รองรับตู้สินค้าได้ 2,052 TEUs
- พื้นที่สำหรับตู้ Reefer จำนวน 54 ช่อง
- Container Terminal แห่งใหม่สามารถจัดเก็บตู้สินค้าได้มากที่สุด 7,900 TEUs และรองรับตู้สินค้าได้ 390,000 TEUs ต่อปี โดยความสามารถในการขนถ่ายสินค้าอยู่ที่ 25 ตู้สินค้า/ชั่วโมง/เครน
- สำหรับท่าเรือสินค้าทั่วไป (General Cargo Terminal) สามารถจัดเก็บสินค้าได้สูงสุด 2,500,000 ตัน และคลังสินค้าสามารถจัดเก็บสินค้าได้ 84,000 ตัน ซึ่งท่าเรือนี้สามารถรองรับสินค้าสูงสุด 2,700,000 ตัน

● เครื่องมือในการขนถ่ายสินค้ามีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือ	จำนวน
Quay Gantry Crane (QGC) – 48 ตัน	2 ตัว
Mobile Harbour Crane 64 ตัน	2 ตัว
Rubber Tyred Gantry Crane (RTG) – 35 ตัน	7 ตัว
Super Stacker 45 ตัน	6 ตัว
Empty Stacker 7.5 ตัน	2 ตัว
Chassis/Trailer 20’-40’	25 ตัว
Shore Crane 10-50 ตัน	8 ตัว
Forklifts 5-25 ตัน	10 คัน
รถบรรทุก 10-20 ตัน	10 คัน

การคมนาคมทางอากาศ (Air Transport)

กัมพูชามีสนามบินระหว่างประเทศ 3 แห่ง ได้แก่ กรุงพนมเปญ เสียมเรียบ และสีหนุวิลล์ และสนามบินภายในประเทศ 8 แห่ง ปัจจุบันมีสายการบินนานาชาติที่บินตรงสู่สนามบินนานาชาติพนมเปญ 9 เส้นทางจาก 8 ประเทศ ส่วนสนามบินเสียมเรียบ มีสายการบินนานาชาติบางเส้นทาง นอกจากนี้ ยังมีสนามบินกัมปงชนัง ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศเหนือของกรุงพนมเปญ ใกล้กับทางหลวงหมายเลข 5 และคาดว่าจะใช้เป็นสนามบินสำหรับขนส่งสินค้า

นโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการประกอบการขนส่งในประเทศและระหว่างประเทศ⁶

กัมพูชาได้มีการจัดทำแผนแม่บทโลจิสติกส์แห่งชาติ (National Logistics Blueprint) โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ ซึ่งแผนการปฏิบัติรูปด้านโลจิสติกส์ของกัมพูชาตามแผนแม่บทโลจิสติกส์แห่งชาติที่จะต้องมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศมีดังนี้

1. การเจรจากับประเทศไทยและเวียดนามด้านข้อตกลงการขนส่งทางถนนระหว่างประเทศซึ่งรวมถึงการกำหนดใบอนุญาตเฉพาะด้านการขนส่งสำหรับบริษัทขนาดใหญ่ที่ดำเนินการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น บริษัท Minibea และปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการขนส่งสินค้าข้ามแดนภายในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง
2. เชื่อมโยงแผนโลจิสติกส์แห่งชาติ กับกรอบความตกลงอาเซียนเพื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์การให้บริการด้านโลจิสติกส์
3. แจ้งเจตจำนงไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ ในการให้สัตยาบันในข้อตกลงอาเซียนและผลักดันให้กรอบความตกลงมีผลบังคับใช้
4. ปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง ได้แก่ ความรับผิดชอบในการขนส่งสินค้า น้ำหนักกลางเพลาสูงสุด คุณสมบัติของพนักงานขับรถมาตรฐานความปลอดภัย เป็นต้น

5. ออกข้อกำหนดด้านประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามสำหรับการขนส่งในภูมิภาค และกำหนดน้ำหนักสูงสุดให้มีความสอดคล้องกันสำหรับเส้นทางการขนส่งระหว่างประเทศ

6. สร้างกลไกเพื่อควบคุมคุณภาพการบริหารงานรถบรรทุก

7. กำจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของบริษัทต่างชาติด้านโลจิสติกส์ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันอันจะส่งผลต่อราคาและคุณภาพของผู้ให้บริการ

8. การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน สมาคมต่างๆ รวมทั้งพัฒนาความสามารถของผู้ให้บริการโลจิสติกส์และหน่วยงานของรัฐ ได้แก่

- ตัวแทนรับออกของที่ได้รับอนุญาต
- ตัวแทนบริหารจัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ
- ผู้ให้บริการขนส่งด้วยรถบรรทุก
- หน่วยงานการทำเรือ การรถไฟ

9. เชื่อมต่อโครงข่ายทางรถไฟกับประเทศไทยเพื่อสนับสนุนการขนส่งสินค้า

10. ศึกษาความเป็นไปได้และจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับโครงการสร้างทางรถไฟเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพมหานครและประเทศเวียดนาม

11. ลดค่าธรรมเนียมท่าเรือเพื่อการแข่งขันด้านราคาระหว่างท่าเรือและพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของท่าเรือในกัมพูชา โดยเปรียบเทียบกับท่าเรือในภูมิภาค

12. ศึกษาการดำเนินงานของท่าเรือในปัจจุบันเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน รวมทั้งการออกใบอนุญาตการบริหารท่าเรือให้แก่เอกชนเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร

13. แผนการขุดลอกร่องน้ำในแม่น้ำโขงระหว่างกรุงเทพมหานครและโฮจิมินห์ เพื่อให้เรือขนาดบรรทุกมากกว่า 120 TEUs สามารถบรรทุกสินค้าได้

14. บริหารตู้คอนเทนเนอร์เปล่าๆออกให้ใช้ประโยชน์สูงสุด

การเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างประเทศกัมพูชากับประเทศเพื่อนบ้าน ในอนุภูมิภาคสุ่มแม่น้ำโขง (GMS)⁷

ที่มา :Overview on Transport Infrastructure Sectors in the Kingdom of Cambodia, Infrastructure and Regional Integration Technical Working Group (IRITWG), 2010

⁷ คู่มือการค้าและการลงทุนราชอาณาจักรกัมพูชา, กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2554

1. Central sub-Corridor หรือเส้นทาง R1 ได้แก่ เส้นทาง กรุงเทพฯ-กรุงเทพมหานคร-นครโฮจิมินห์-หุงเต่า ในส่วนของไทยเริ่มต้นจากกรุงเทพฯไปตามทางหลวงหมายเลข 33 มุ่งสู่ฉะเชิงเทรา-กบินทร์บุรี-อรัญประเทศ ระยะทางประมาณ 310 กิโลเมตร

ในส่วนของกัมพูชา เริ่มต้นจากจุดผ่านแดนถาวรคลองลึก-ปอยเปต เข้าสู่กรุงเทพมหานคร โดยเชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข 5 ของกัมพูชา (ด้านใต้ของโตนเลสาป) โดยผ่านจังหวัดบันเตียเมียนเจย พระตะบอง โพธิสัตว์ กัมปงชะนัง เข้าสู่กรุงเทพมหานคร ระยะทางประมาณ 420 กิโลเมตร และในเส้นทางนี้ยังสามารถเชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข 6 (ด้านเหนือของโตนเลสาป) โดยแยกเส้นทางที่จังหวัดบันเตียเมียนเจย ผ่านเสียมเรียบ กัมปงธม เข้าสู่กรุงเทพมหานคร ระยะทางประมาณ 470 กิโลเมตร จากกรุงเทพมหานครเชื่อมต่อด้วยทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านจังหวัดกันดาล โดยอ้อมแม่น้ำโขงที่เนียกเลียง จังหวัดไพรเวง สู่จังหวัดสวายเรียง จรดชายแดนกัมพูชา-เวียดนามที่ด่านบาเวต (Bavet) ระยะทางประมาณ 170 กิโลเมตร

ในส่วนของเวียดนามเริ่มต้นจากจุดผ่านแดนถาวร บาเวต-หมกบาย (Moc Bai) จังหวัดเตนินห์ ประเทศเวียดนาม ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 22 ไปยังนครโฮจิมินห์และเชื่อมต่อไปยังเมืองหุงเต่า (Vung Tau) ซึ่งเป็นเมืองท่าและเมืองตากอากาศโดยทางหลวงหมายเลข 51 ระยะทางประมาณ 180 กิโลเมตร

2. The Southern Coastal sub-Corridor หรือเส้นทาง R10 เป็นเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเล ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม (ตราด-เกาะกง-กัมปงโสม-กำปอต- ฮาเตียน(HaTien)- กำเมา(CaMau)- นามแกน (Nam Can)) ระยะทางจากจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก อ.คลองใหญ่

จ.ตราด ถึง นามแกน(Nam Can) ประเทศเวียดนาม มีระยะทางประมาณ 560 กิโลเมตร ซึ่งเส้นทางนี้เป็นเส้นทางเชื่อมต่อภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS)

3. The Northern sub-corridor เริ่มต้นจากกรุงเทพฯ-อรัญประเทศ-ปอยเปต-เสียมเรียบ-สตริงเตริง-รัตนคีรี(กัมพูชา)-เปลกู(PleiKu)-กวางนัง(Quy Nhon) ที่ชายฝั่งทะเลจีนใต้ ประเทศเวียดนาม

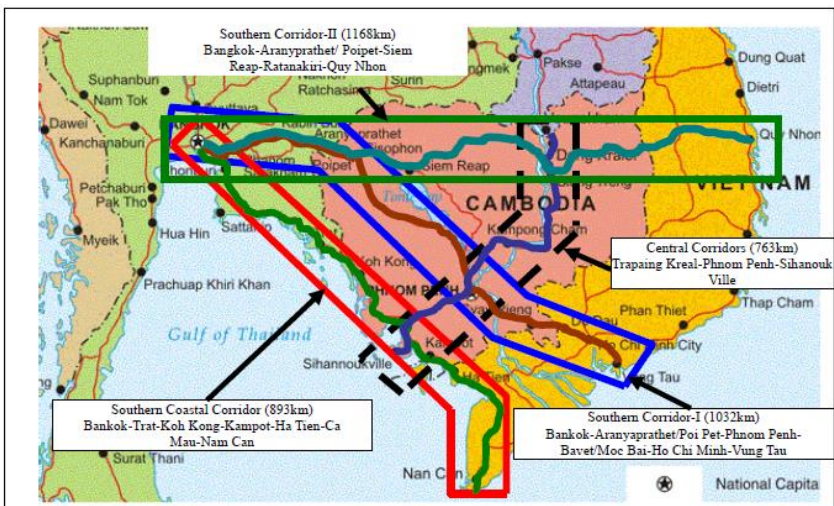
ถนนที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศกัมพูชากับประเทศในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (GMS)

ถนนเชื่อมโยงในภูมิภาค			เส้นทาง	ระยะทาง	ประเภทของถนน (กม.)				
ถนน GMS	ถนน สาย เอเชีย	ถนน สาย อาเซียน		(กม.)	Primary	Class I	Class II	Class III	ต่ำกว่า Class III
Central Sub-Corridor	AH1	AH1	Poipet – Sisophon (NR5)	47.5			47.5		
			Sisophon – Phnom Penh (NR5)	360				360	
			Phnom Penh – Bavet (NR1)	164			57	107	
ระยะทางรวม (กม.)				571.5			104.5	467	
Inter- Corridor	AH1	AH1	Phnom Penh – Sihanouk Ville (NR4)	226.4			226.4		
			Phnom Penh – Skun (NR6)	75			75		
			Skun – Kampong Cham (NR7)	49			49		
			Kampong Cham – Trapengkreal (NR7)	411.8				411.8	
ระยะทางรวม (กม.)				762.2			350.4	411.8	
Southern Coastal Sub Corridor	-	AH123	Cham Yeam – Koh Kong (NR48)	13			13		
			Koh Kong – Sre Ambel (NR48)	138				138	
			Sre Ambel – Viel Rinb (NR4)	42			42		
			Viel Rinb – Kampot (NR3)	36				36	
			Kampot – Lork (NR33)	51.8				51.8	
ระยะทางรวม (กม.)				280.8			55	225.8	
Northern Sub- Corridor	-	-	Siem Reap – Talaborivath (NR66)	305.2				38.8	266.4
			Talaborivath – O Pongmoan (NR7)	19				19	
			O Pongmoan – O Yadav border (NR78)	187.7			68.2		119.5
ระยะทางรวม (กม.)				511.9			68.2	57.8	385.9
ระยะทางรวมทั้งหมด (กม.)				2,129.40			581.1	1,162.40	385.9

ที่มา : Overview on Transport Infrastructure Sectors in the Kingdom of Cambodia, Infrastructure and Regional Integration Technical Working Group (IRITWG), 2010

หมายเหตุ : Primary หมายถึง ถนนสายหลักที่เชื่อมโยงจากเมืองหลวงไปยังหัวเมืองต่างๆ เป็นถนนคอนกรีตแอสฟัลท์หรือคอนกรีต, Class I หมายถึง ทางหลวงที่มีตั้งแต่ 4 ช่องการจราจรขึ้นไป เป็นถนนคอนกรีตแอสฟัลท์หรือคอนกรีต, Class II หมายถึง ถนนที่มีตั้งแต่ 2 ช่องการจราจรขึ้นไป เป็นถนนคอนกรีตแอสฟัลท์หรือคอนกรีต, Class III หมายถึง ถนนแคบ มีเพียง 2 ช่องการจราจร เป็นถนนประเภท DBST (Double Bituminous Surface Treatment)

ระเบียบเศรษฐกิจของประเทศกัมพูชาที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

ที่มา :Overview on Transport Infrastructure Sectors in the Kingdom of Cambodia, Infrastructure and Regional Integration Technical Working Group (IRITWG),

นโยบายส่งเสริมการลงทุน

รัฐบาลกัมพูชามีนโยบายส่งเสริมและปรับปรุงแก้ไขระเบียบการลงทุนที่เอื้อต่อนักลงทุนต่างชาติ เช่น การอำนวยความสะดวกและการให้สิทธิต่างๆ แก่โครงการที่ได้รับการส่งเสริม อนุญาตให้นักลงทุนโอนเงินตราต่างประเทศได้อย่างเสรีเพื่อจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนอันจะส่งผลต่อการสร้างงานที่

ก่อให้เกิดรายได้กับประชาชนและเร่งรัดการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้สิทธิเป็นเจ้าของสินทรัพย์ทุกอย่างยกเว้นที่ดิน แต่สามารถเช่าได้นานถึง 99 ปี และอนุญาตให้นักลงทุนเป็นเจ้าของกิจการบางประเภทได้ร้อยละ 100 และให้การรับประกันนักลงทุนในการกำหนดราคาสินค้าที่ผลิตขึ้นมา การให้สิทธิในการส่งออกเงินทุน ผลกำไรของกิจการ และยังสามารถลงทุนด้วยเงินทุนของตนเองทั้งหมด นอกจากนั้นในกรณีที่ขาดแรงงานที่มีฝีมือภายในประเทศ ก็สามารถจ้างแรงงานต่างชาติที่มีฝีมือมาทำงานได้ พร้อมให้สิทธิประโยชน์อื่นๆ อาทิ

- การยกเว้นภาษีเงินได้จากกำไร (Tax holiday)
- การยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ และวัสดุ ก่อสร้างสำหรับโครงการที่ผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า และการยกเว้นอากรนำเข้าวัตถุดิบสินค้ากึ่งสำเร็จรูป และส่วนประกอบสำหรับการผลิตเพื่อส่งออก และการผลิตสินค้าที่ต่อเนื่องกัน (Supporting Industry)
- การรับสิทธิลดอัตราภาษีเงินได้จากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 9 ภายหลังจากการยกเว้นภาษีเงินได้
- สามารถจ้างและนำคนต่างด้าวเข้ามาอยู่และทำงานในหน้าที่ผู้จัดการช่างเทคนิค ช่างฝีมือผู้ชำนาญการ รวมทั้งบุตรและคู่สมรสของบุคคลดังกล่าว
- สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับสัมปทานจากภาครัฐ หรือที่เช่าจากเอกชน และนำที่ดินดังกล่าวไปเป็นหลักประกันการกู้เงินในระยะเวลาที่ได้รับสัมปทานหรือเช่า ยกเว้นที่ดินที่ได้รับสัมปทาน แต่ยังไม่ได้รับการพัฒนา
- สามารถซื้อและส่งออกเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้า เงินต้น ดอกเบี้ย ค่าใช้สิทธิ ค่าจัดการ รวมทั้งส่งออกกำไรหรือเงินทุนกลับประเทศได้ทั้งระหว่างและภายหลังเลิกโครงการ ทั้งนี้ รวมถึงเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่นำเข้าโดยปลอดอากรไม่ถึง 5 ปี เมื่อเลิกโครงการแต่ต้องชำระอากรที่พึงมี

กฎหมายการลงทุน⁸

The Council for the Development of Cambodia หรือ CDC ซึ่ง มีนายกรัฐมนตรี สมเด็จฯ ฮุน เซน เป็นประธาน ประกอบกับรัฐมนตรีเศรษฐกิจ และผู้แทนหน่วยงานอีก 34 แห่ง เป็นคณะกรรมการ มีหน้าที่หลัก 2 ด้าน ด้านแรก คือการพิจารณาประสานความช่วยเหลือกับรัฐบาลต่างชาติองค์กรระหว่าง ประเทศ NGOs ในการฟื้นฟูบูรณะประเทศในลักษณะรัฐต่อรัฐกับอีกด้านหนึ่ง คือ การพิจารณาดูแลกิจกรรมการลงทุนทั้งหมดของประเทศ โดยเฉพาะการ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน ซึ่งมีคณะทำงานคือ The Cambodian Investment Board หรือ CIB ทำหน้าที่กลั่นกรองข้อเสนอขอรับการส่งเสริม การลงทุนของเอกชน (The Investment Proposal) และเพื่อให้นักลงทุนได้ รับทราบผลการพิจารณาโดยเร็ว กฎหมายกำหนดให้ CDC เป็น one stop service เพื่อตอบรับหรือปฏิเสธการให้การส่งเสริมภายใน 3 วันทำการนับแต่ วันยื่นเอกสารที่สมบูรณ์ ซึ่งเมื่อ CDC ตอบรับให้การส่งเสริมจะออกเอกสาร ใบรับรองการจดทะเบียนที่มีเงื่อนไข (Condition Registration Certificate) ให้กับผู้ขอเพื่อเป็นหลักฐานใช้สำหรับติดต่อกับหน่วยงานราชการและออก ใบอนุญาตต่างๆ โดยหน่วยงานเหล่านี้ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 28 วัน ทำการและ CDC จะออกเอกสารใบรับรองการจดทะเบียนขั้นสุดท้าย (Final Registration Certificate) ให้กับผู้ขอโดยถือวันที่ออกเอกสารเป็นวันเริ่มต้น ของการให้การส่งเสริม โดยโครงการที่ได้รับ Final Registration Certificate สามารถเริ่มดำเนินโครงการลงทุนนั้นได้ทันที อนึ่ง ในขั้นตอนเห็นชอบ The Investment Proposal หาก CDC ไม่ตอบภายใน 3 วันทำการให้ถือว่า CDC เห็นชอบโดยอัตโนมัติ

⁸ คู่มือการค้าและการลงทุนราชอาณาจักรกัมพูชา, กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์, 2554

วงเงินการลงทุนของธุรกิจ

1. เกษตรกรรม การเพาะปลูกพื้นที่มากกว่า 50, 500 และ 1,000 เฮกตาร์ขึ้นไป
ปศุสัตว์ จำนวน 100, 1,000 และ 10,000 ตัวขึ้นไป
ประมง เพาะพันธุ์และเลี้ยง 2 และ 10 เฮกตาร์ขึ้นไป
2. วงเงินลงทุนไม่น้อยกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ
 - อาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง
 - ยาง และพลาสติก
 - หนังสือและผลิตภัณฑ์
 - เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์
3. วงเงินลงทุนไม่น้อยกว่า 1,000,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ
 - สิ่งทอ
 - เพอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
 - กระดาษและผลิตภัณฑ์
 - ผลิตภัณฑ์โลหะ
 - เครื่องจักรกลและอุปกรณ์
4. ไม่กำหนดวงเงิน
 - ยานพาหนะและอุปกรณ์
 - ก่อสร้าง ถนน สะพาน และ ส่วนประกอบ
 - โรงแรมระดับ 3 ดาวขึ้นไป
 - สถานพยาบาล โรงเรียน ศูนย์ฝึกอบรม
 - สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยว และวัฒนธรรม
 - สำรอง และกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - โครงสร้างพื้นฐานทางสื่อสารโทรคมนาคม

สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ในการลงทุนเป็นสิทธิพิเศษที่รัฐบาลมอบให้กับโครงการลงทุนต่างๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาแห่งชาติกัมพูชา (CDC) หรือคณะกรรมการการลงทุนระดับจังหวัดหรือเขต (PMIS) ขึ้นอยู่กับ

รูปแบบโครงการลงทุนนั้นๆ โครงการลงทุนในกัมพูชาสามารถเลือกสิทธิประโยชน์ในการลงทุนได้ 2 แบบ คือ การยกเว้นภาษีเงินได้ หรือการลดหย่อนภาษีทรัพย์สินที่ใช้ในการผลิต นอกจากนี้ยังครอบคลุมการยกเว้นภาษ้นำเข้าเครื่องจักร วัสดุก่อสร้าง และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเพื่อส่งออก

ธุรกิจที่ห้ามลงทุนและมีเงื่อนไขในการลงทุน

ประเภทกิจการ	ข้อจำกัด / เงื่อนไข
1. อุตสาหกรรมที่ห้ามลงทุนทั้งชาวกัมพูชาและชาวต่างชาติ	
- การผลิตและกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	- ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- การผลิตสารเคมีอันตรายต่อสุขภาพชุมชนและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	- ไม่มีการอนุญาตเพิ่ม
- การผลิตสารเคมีอันตรายหรือการใช้ประโยชน์จากสารเคมีที่มีอันตราย	- ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- อุตสาหกรรมการผลิตที่รักษาโรคทางจิต	- สารที่รักษาโรคทางจิต ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุข
- การผลิตและกระบวนการผลิตสารเสพติด	- ไม่อนุญาต
- การผลิตอาวุธและอาวุธยุทธภัณฑ์	- ตามนโยบายป้องกันประเทศ
- การผลิตประทัดและดอกไม้เพลิง	- รายการที่ต้องควบคุม
- การผลิตที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงประเทศ	- ตามนโยบายการป้องกันประเทศ
2. อุตสาหกรรมที่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติโดยมีเงื่อนไข	
- การผลิตบุหรี่ยาสูบ	- เพื่อส่งออกเท่านั้น
- การผลิตแอลกอฮอล์	- ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- การผลิตภาพยนตร์	- ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- การผลิตอิฐจากดินเหนียว กระเบื้อง โรงสีข้าว	- ต้องมีการร่วมทุนกับชาวกัมพูชา
- การผลิตงานแกะสลักที่ทำจากไม้และหิน	- ต้องมีการร่วมทุนกับชาวกัมพูชา
- การทอผ้าไหม	- ต้องมีการร่วมทุนกับชาวกัมพูชา
3. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับบริการ	
- สิ่งพิมพ์และการเผยแพร่	- ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงวัฒนธรรมและศิลปกรรมและกระทรวงข่าวสาร
- การผลิตสิ่งพิมพ์อื่นๆ การพิมพ์และกิจการที่เกี่ยวข้อง กิจการด้านวิทยุและโทรทัศน์	- นักลงทุนต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 49

ที่มา: ASEAN Investment Area

การลงทุนในภาคเกษตรกรรม ประมง ป่าไม้และเหมืองแร่ ที่ห้ามต่างชาติลงทุน

ประเภทกิจการ	ข้อจำกัด / เงื่อนไข
ปศุศาสตร์	
- พืชพื้นเมือง เช่น ยา สมุนไพร และพืชอื่นๆ	- สงวนไว้ให้กับเกษตรกรชาวกัมพูชา
- ทรัพยากรพันธุกรรมธัญพืช พืชที่มีผลพืชอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมแปรรูปที่เกี่ยวข้อง	- ต้องเป็นหุ้นส่วนกับสมาคมเกษตรกรท้องถิ่นและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
ปศุสัตว์	
- ห้ามเลี้ยงสัตว์พันธุ์พื้นเมือง เช่น ไก่ โค กระบือ เป็ด	- สงวนไว้ให้กับกิจการขนาดเล็กของชาวกัมพูชา
- ภาคปศุสัตว์ที่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติโดยมีข้อจำกัด ได้แก่ การเลี้ยงไก่กระทง ไก่ไข่ ไก่เนื้อ แกะ แพะ หมู เป็ด ไก่ และม้า	- ต้องเป็นหุ้นส่วนกับกิจการขนาดเล็กของชาวกัมพูชา
ป่าไม้	
- ผลิตภัณฑ์จากป่า สัตว์วิทยา ป่าไม้สำหรับอุตสาหกรรม	- ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
การประมง	
- การจับปลาน้ำจืด ปลาเหลือง ปลาดุก ยักษ์ จระเข้ และปลาอีสง	- สงวนไว้ให้กับกิจการขนาดเล็กของชาวกัมพูชา
เหมืองแร่	
- แร่กัมมันตภาพรังสี	- ตามนโยบายความมั่นคงของประเทศ
- การทำเหมืองแร่ขนาดเล็ก	- สงวนไว้ให้กับชาวกัมพูชา

ที่มา: ASEAN Investment Area

การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

การให้สิทธิประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone หรือ SEZ)

“คณะกรรมการเขตเศรษฐกิจพิเศษของกัมพูชา (CSEZB)” จัดตั้งขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อควบคุมโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษได้มีการออก “กฎฎีกาย่อยฉบับที่ 148 ว่าด้วยเรื่องการจัดตั้งและการจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษ”

โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ได้รับอนุมัติ

1) โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง-ตั้งอยู่ใกล้ชายแดน ตามเส้นทางหมายเลข 4 และ 48 จากกรุงพนมเปญ (เส้นทาง 48 คาดหมายให้เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงอาเซียนหมายเลข 10) ติดต่อกับไทยบริเวณบ้านหาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด ปัจจุบันเป็นเมืองที่มีนักลงทุนจากต่างชาติสนใจเข้าไปลงทุนจำนวนมาก เช่น นักธุรกิจเกาหลีใต้ลงทุนสร้างเขื่อนและผลิตไฟฟ้า ขณะที่การลงทุนด้านก่อสร้างก็เพิ่มขึ้น เทาตัว

2) โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ Stung Hao และ S.M.C ตั้งอยู่รอบๆ จังหวัดสีหนุวิลล์และสามารถเดินทางโดยใช้เส้นทางหมายเลข 4 ซึ่งเป็นเมืองท่าชายทะเลที่มีการลงทุนทางด้านโรงแรม รีสอร์ทเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

3) โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ N.L.C และ Manhattan อยู่ใกล้กับชายแดนกัมพูชา-เวียดนามบนเส้นทางหมายเลข 1

4) โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ Chay Chay, ปอยเปต ตั้งอยู่ใกล้กับชายแดนไทยบนเส้นทางหมายเลข 5 รอยต่อระหว่าง บ้านป่าไร่ อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว กับ จ.บันเตียเมียนเจย สิทธิพิเศษสำหรับนักลงทุนต่างประเทศ เช่น ให้สิทธิเช่าที่ดินได้นาน 99 ปี ให้ระยะเวลายกเว้นภาษีรายได้ 9 ปี การยกเว้นภาษีขาเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม ปัจจุบันยังมีการลงทุนน้อยราย มีนักลงทุนไทยไปตั้งโรงงานผลิตกระดาษรีไซเคิล 1 ราย

5) โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษพนมเปญ ตั้งอยู่บนเส้นทางหมายเลข 4 และอยู่ห่างจากท่าอากาศยานนานาชาติกรุงพนมเปญ 8 กิโลเมตร เน้นอุตสาหกรรมสิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม รองเท้า อาหารสัตว์

6) เขตเศรษฐกิจพิเศษบาเวต (Bavet SEZ) ตั้งอยู่บริเวณชายแดน กัมพูชาและนครโฮจิมินห์ เวียดนาม

กฎระเบียบพิเศษสำหรับเขตการผลิตเพื่อการส่งออก (EPZ)

- การนำเข้า- ส่งออก ในเขตพิเศษสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก ถือเป็นปฏิบัติเสมือนเป็นการนำเข้า ส่งออกทั่วไป จะต้องดำเนินการเรื่องเอกสารที่ถูกต้อง

- ข้อจำกัด - ห้ามประกอบธุรกิจขายส่งในเขต EPZ การนำสินค้าออกจากเขต การสั่งซื้อวัตถุดิบในประเทศ และการทำลายสินค้า จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

ภาษี

1. ภาษีนำเข้า-ส่งออก (Import – Export Tax)

ภาษีนำเข้า (Import Tax) เป็นภาษีที่เก็บจากสินค้าต่างๆ ที่นำเข้า ซึ่งจัดเก็บตามราคา CIF ในสกุลเงินเรียล โดยแบ่งออกเป็น 4 อัตรา คือ

อัตรากาชี	สินค้า
0%	วัตถุดิบและสินค้าจำเป็น
7%	สินค้าชั้นกลาง
15%	เครื่องจักรและอุปกรณ์
35%	สินค้าฟุ่มเฟือย

สำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจัดเก็บตามอัตราที่รัฐบาลกำหนด คือ ร้อยละ 15 สำหรับน้ำมันดีเซล และร้อยละ 35 สำหรับน้ำมันเบนซิน และสินค้านำเข้าทุกชนิดต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 10

สินค้าที่ได้รับการยกเว้นการจัดเก็บภาษีนำเข้า มีดังนี้

- สินค้าที่ผลิตตามโครงการส่งเสริมการลงทุนที่ได้รับอนุมัติจาก CDC
- ทรัพย์สินที่ขนย้ายตามปกติของบุคคลทั่วไป
- สินค้าที่ได้รับการยกเว้นตามข้อตกลงระหว่างประเทศ
- สินค้าเพื่อการบริจาค การให้ความช่วยเหลือหรือทำบุญ
- สินค้าเกี่ยวกับพิธีแต่งงานหรืองานศพ
- สินค้าประเภทยาฆ่าแมลง ยากำจัดศัตรูพืช และเครื่องจักรที่ใช้ในการเกษตร (ยกเว้น รถแทรกเตอร์)

ภาษีส่งออก (Export Tax) ปัจจุบันไม่มีการจัดเก็บสำหรับสินค้าทั่วไป ยกเว้นสินค้าบางประเภท ดังนี้

อัตราภาษี	สินค้า
0%, 5% และ 10%	ไม้แปรรูป (อัตราภาษีจะแตกต่างกันไปตามชนิดของไม้)
10%	ผลิตภัณฑ์ยางพารา
0% และ 10%	ปศุสัตว์
0%, 10% และ 50%	อัญมณี

2. ภาษีธุรกิจ

1. Sales Tax หรือ Turnover Tax กำหนดตั้งแต่ 0.5-10% เริ่มใช้ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2538 (เก็บในอัตรา 4% สำหรับธุรกิจการค้า และการบริการ ยกเว้นรายได้จากการบริการ ค่าห้องพัก สถานบันเทิงเรีงมย์ ร้านอาหารจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น จัดเก็บในอัตรา 10%)

2. Corporate Tax หรือ Advance Payment of Profit Tax คิดในอัตรา 1% ของยอดขายได้รวมของธุรกิจ

3. ภาษีการประกอบธุรกิจเฉพาะ (Patent Tax) เป็นภาษีที่ทุกบริษัทต้องจ่ายเป็นรายปี โดยต้องชำระภายใน 15 วัน หลังการจดทะเบียนบริษัทและภายใน 3 เดือน หลังสิ้นสุดปีภาษี หากไม่ยื่นภายในระยะเวลาที่กำหนดจะมีโทษตามกฎหมาย เจ้าพนักงานจะออกใบทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะให้ตามจำนวนสถานประกอบการที่มีอยู่จริง ตามที่ได้แจ้งไว้ เช่น ผู้ประกอบกิจการมีสถานประกอบการหลายแห่ง หรือมีสำนักงานสาขา จะได้ใบทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นรายสถานประกอบการหรือสาขาตามที่แจ้งไว้ ผู้ประกอบกิจการจะต้องนำใบทะเบียนดังกล่าวไปแสดงไว้ ณ ที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายในสถานประกอบการ เป็นรายสถานประกอบการ Patent Tax เป็น ภาษีที่คิดจากยอดรายได้รวมทั้งปี วิธีคิดนำเอารายได้ทั้ง 12 เดือน มารวมกันแล้วใช้สูตรตามที่กรมสรรพากรกำหนดว่า จะต้องเสียภาษีประเภทนี้อีกจำนวนเท่าไร (ไม่สามารถนำยอดภาษี Corporate Tax ที่เสียแต่ละเดือนมาหักได้)

อัตราภาษีรายปีของธุรกิจ

ลำดับ	กิจกรรมด้านการค้า และอุตสาหกรรม (เรียล)	กิจกรรมบริการ ยกเว้นร้านอาหารและโรงแรม (เรียล)	จำนวนเงิน ภาษีรายปี (เรียล)
1	ไม่เกิน 7,500,000	ไม่เกิน 3,000,000	15,000
2	ตั้งแต่ 7,500,001-12,500,000	ตั้งแต่ 3,000,001-5,000,000	21,000
3	ตั้งแต่ 12,500,001-25,000,000	ตั้งแต่ 5,000,001-10,000,000	27,000
4	ตั้งแต่ 25,000,001-30,000,000	ตั้งแต่ 10,000,001-12,000,000	40,000
5	ตั้งแต่ 30,000,001-37,000,000	ตั้งแต่ 12,000,001-15,000,000	60,000
6	ตั้งแต่ 37,000,001-50,000,000	ตั้งแต่ 15,000,001-20,000,000	90,000
7	ตั้งแต่ 50,000,001-62,000,000	ตั้งแต่ 20,000,001-24,800,000	140,000
8	ตั้งแต่ 62,000,001-75,000,000	ตั้งแต่ 24,800,001-30,000,000	180,000
9	ตั้งแต่ 75,000,001-100,000,000	ตั้งแต่ 30,000,001-40,000,000	240,000
10	100,000,001-1,000,000,000 สูงสุดต้องจ่ายเพิ่ม 1 ส่วนพัน	40,000,001-400,000,000 สูงสุดต้องจ่ายเพิ่ม 2.5 ส่วนพัน	

3. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) ต้องชำระตามอัตราเพิ่มของเงินได้ประจำปี ดังนี้

เงินได้สำหรับคิดภาษีประจำปี (เรียล)	อัตราภาษี
ต่ำกว่า 750,000	0%
750,000-1,000,000	5%
1,000,001-10,000,000	10%
10,000,000-20,000,000	15%
เกิน 20,000,000	20%

4. ภาษีเงินได้หรือภาษีกำไร (Tax on Profit) เรียกเก็บจากผลประกอบการหรือกำไร โดยกฎหมายภาษีของกัมพูชาจำแนกบุคคลที่ต้องเสียภาษีเป็น 3 กลุ่มได้แก่

- (1) กลุ่มที่เสียภาษีตามผลประกอบการที่ปรากฏในบัญชีงบการเงินแต่ละปีภาษี หรือ Real Regime ซึ่ง กำหนดให้นิติบุคคลทุกราย และบุคคลธรรมดาที่มียอดขายสินค้ามากกว่า 500 ล้านบาท/ปี หรือมียอดขายบริการมากกว่า 250 ล้านบาท/ปี หรือค้าขายกับภาครัฐบาลมากกว่า 125 ล้านบาท/ปี
- (2) Simplified Regime
- (3) Estimated Regime

กลุ่มที่ 1 บริษัทที่อยู่ในขอบเขตต้องเสียภาษีเงินได้ตามจริงประจำปีในระบบตามจริงนี้ มีดังนี้

- (1) บริษัทส่วนบุคคล หรือบริษัทเงินทุนที่เป็นของส่วนบุคคล
- (2) บริษัทผู้นำเข้า-ส่งออก
- (3) บริษัทภายใต้กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา
- (4) บริษัทที่ติดค้างภาษีจากการประกอบการให้hemาย่างในอัตรา10% ของผลกำไร

สำหรับกลุ่มที่ 2 และ 3 นี้ เป็นกลุ่มที่เสียภาษีในลักษณะประเมินจากเกณฑ์เงินได้ในแต่ละปีปฏิทิน โดยทั่วไปการค้าและการลงทุนโดยเฉพาะของคนต่างชาติจะเข้าลักษณะเป็นผู้เสียภาษีประเภท Real Regime เฉพาะผู้ที่ติดค้างภาษีจากการประกอบการประจำปี ดังที่ได้กำหนดข้างต้นแล้วนั้น ต้องเสียภาษีตามระบบเหมาจ่ายตามที่แจ้งในประกาศของกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง ผู้ติดค้างชำระภาษีเงินได้ตามระบบความเป็นจริง มีพันธกรณีที่จะต้องถือบัญชีทวิภาคีและต้องเป็นภาษาเขมร แต่ผู้ที่ติดค้างภาษีสามารถที่จะถือบัญชี ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยก็ได้

5. ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added-Tax : VAT)

จัดเก็บจากสินค้าและบริการเกือบทุกประเภท โดยกำหนดให้กิจการดังต่อไปนี้ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ก่อนการดำเนินธุรกิจ กิจการใน Real Regime เกี่ยวกับสินค้าและบริการที่มี VAT

- กิจการที่มียอดขายสินค้าเกิน 125 ล้านบาท ภายใน 3 เดือนหรือ 500 ล้านบาทภายใน 1 ปี
- กิจการด้านบริการ ที่มีรายได้เกิน 60 ล้านบาทภายใน 3 เดือนหรือ 250 ล้านบาทภายใน 1 ปี
- กิจการที่ค้าขายกับหน่วยงานรัฐบาล ซึ่งมียอดขายต่อเดือนมากกว่า 30 ล้านบาทเป็นระยะเวลา 3 เดือนติดต่อกัน
- หรือกิจการที่สมัครใจใช้ระบบ VAT

สินค้าและบริการที่ได้รับการยกเว้น VAT

- บริการไปรษณีย์สาธารณะ
- บริการด้านสุขภาพ และโรงพยาบาล และหมวดสินค้าที่เกี่ยวข้อง
- การขนส่งสาธารณะที่ดำเนินการโดยภาครัฐ
- การประกัน
- บริการด้านการเงิน
- การนำเข้าส่วนบุคคล
- กิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะที่ไม่แสวงหาผลกำไร เช่น ไฟฟ้า

6. ภาษีเฉพาะสำหรับสินค้าและบริการบางประเภท (Specific Tax on Certain Merchandise and Service)

เป็นภาษีเรียกเก็บเพิ่มเติมกับสินค้านำเข้าบางชนิด รวมทั้งสินค้าหรือบริการที่ผลิตภายในประเทศ อัตราภาษีพิเศษสำหรับสินค้าหรือบริการนี้กำหนดไว้ในรายการภาษีศุลกากรประจำปี (Annual Customs Tariff Schedules) ของกรมศุลกากร ภาษีพิเศษเป็นอัตราที่คำนวณจากมูลค่านำเข้าของสินค้านั้นๆ หรือตามสัดส่วนของค่าบริการ ที่เรียกเก็บกับลูกค้าตามใบเสร็จรับเงินโดยศุลกากร ขณะที่ภาษีพิเศษสินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศ บริษัทจะต้องยื่นแบบฟอร์มขอชำระภาษีกับกรมสรรพากรก่อนวันที่ 10 ของเดือนถัดไป

อัตราภาษี	ประเภทสินค้า
4.35%	เชื้อเพลิงดีเซล
10%	น้ำมันเครื่อง น้ำมันเบรก วัตถุดิบสำหรับผลิตน้ำมันเครื่อง
10%	รถจักรยานยนต์ ขนาดเกิน 125cc และอุปกรณ์ส่วนประกอบ (3 ล้อ รวมจักรยานยนต์)
10%	ค่าตัวโดยสารเครื่องบินทั้งในและระหว่างประเทศ
10%	เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์หรือบรรจุก๊าซ
10%	บุหรี่ยาสูบ
10%	บันเทิง รวมถึงสปา
3%	ค่าบริการโทรคมนาคม
15%	ยางรถ ยางไน และครอปยางไน
25%	ชิกการ์
30%	เบียร์
33.30%	ไวน์

สำหรับสินค้าที่ผลิตในประเทศ ภาษีเฉพาะ จะคำนวณจากราคา ณ หน้าโรงงานสำหรับสินค้านำเข้าคำนวณจากราคา CIF ส่วนบริการโรงแรมและโทรศัพท์คมนาคมขึ้นอยู่กับราคาใน Invoice ค่าตัวโดยสารเครื่องบิน ภาษีขึ้นอยู่กับมูลค่าการเดินทางภายในและนอกกัมพูชา

7. ภาษียอดขาย (Turnover Tax)

จัดเก็บจากกิจการที่ไม่ได้จดทะเบียนในระบบ Real Regime และ VAT โดยจัดเก็บในอัตรา 2% จากยอดขายได้รวมของกิจการในแต่ละเดือนโดยให้จัดส่งภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป ยกเว้น เกษตรกรและผู้ค้ารายย่อย

8. ภาษีเงินได้สำหรับลูกจ้าง

เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากยอดขายได้รวมทั้งหมดของลูกจ้างที่ได้รับจากนายจ้าง เช่น เงินเดือน โบนัส ค่าล่วงเวลา เป็นต้น ยกเว้นผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆที่ควบคุมโดยกฎหมายผลตอบแทน และรายได้อื่นๆ ที่ได้รับการยกเว้น ภาษีเงินเดือน เช่น เงินที่ได้รับจากการคืนภาษีของนายจ้าง เงินชดเชยการเลิกจ้าง เงินสมทบการจัดหาชุดพนักงานหรืออุปกรณ์ในการทำงาน และค่าเบี้ยเลี้ยงในการเดินทางและการทำงานนอกสถานที่ของลูกจ้าง ซึ่งต้องไม่สูงกว่าอัตราที่ภาครัฐจ่าย ผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศกัมพูชา (Resident person) ที่มีรายได้จากเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับจากภายในหรือภายนอกประเทศกัมพูชา และจากผู้ที่มีถิ่นพำนักอยู่ในประเทศกัมพูชา (non-resident person – หมายถึงผู้ที่พำนักอยู่ในประเทศกัมพูชาเป็นการชั่วคราวหรืออาศัยอยู่ในประเทศกัมพูชาเกิน 182 วัน) แต่มีรายได้จากเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้จากผู้ว่าจ้างที่อยู่ในประเทศกัมพูชา ทั้งนี้ ภาษีจะถูกหักจากเงินเดือนเป็นรายเดือนโดยนายจ้างหรือผู้ว่าจ้าง แล้วนำส่งรัฐบาลภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ในอัตราภาษีก้าวหน้าคือ 5%-20% ดังนี้

อัตราเงินเดือน		อัตรภาษี
เรีล	เหรียญสหรัฐ	ร้อยละ
500,000 หรือน้อยกว่า	125 หรือน้อยกว่า	0
ตั้งแต่ 500,001-1,250,000	ระหว่าง 125-312.5	5
ตั้งแต่ 1,250,001-8,500,000	ระหว่าง 312.5-2,125	10
ตั้งแต่ 8,500,001-12,500,000	ระหว่าง 2,125-3,125	15
สูงกว่า 12,500,000	สูงกว่า 3,125	20

อัตรภาษีเงินเดือนนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้มีรายได้ 4,000 เหรียญสหรัฐต่อเดือน จะต้องเสียภาษีเงินได้ในทุกอัตรา เริ่มจาก ร้อยละ 0 สำหรับ 125 เหรียญสหรัฐ แรก ร้อยละ 5 ,10, 15 และ 20 ตามลำดับ สำหรับแต่ละยอดของเงินเดือนที่เพิ่มขึ้น สำหรับลูกจ้างที่ไม่ใช่ผู้พำนักรในกัมพูชาแต่ได้รับเงินเดือนในกัมพูชาจะต้องเสียภาษีเงินได้ร้อยละ 20 ลูกจ้างที่มีภาระต้องดูแลบุตรธิดาที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (25 ปี) จะได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้ ประมาณ 19 เหรียญสหรัฐ (บังคับใช้กับบิดาหรือมารดาที่มีรายได้ 1 คนต่อ 1 ครอบครัวเท่านั้น) ทั้งนี้ผลประโยชน์อื่นที่นายจ้างให้ และสามารถประเมินเป็นตัวเงินได้ (Fringe benefits) กำหนดให้เรียกเก็บภาษีอัตราร้อยละ 20 ของมูลค่าผลประโยชน์ตอบแทนนั้นๆ ของลูกจ้าง ซึ่งแต่ละเดือน นายจ้างจะต้องยื่นขอเสียภาษีเงินได้และภาษีผลประโยชน์ตอบแทนของลูกจ้างกับกรมสรรพากรภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

9. ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นๆ

- ภาษีจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ (Registration Tax) จัดเก็บจากผู้ซื้อหรือผู้ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์และต้องการจดทะเบียนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ โดยจัดเก็บในอัตรา 4% ของมูลค่าสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์นั้น

- ภาษีค่าเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ (Tax on House and Land Rent) ธุรกิจให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ จะต้องชำระภาษีเงินได้ในอัตรา 10% ของค่าเช่าที่ได้รับแต่ ไม่ใช้กับกรณีที่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายแล้ว

- ภาษีอากรแสตมป์ (Fiscal Stamp Tax) เป็นการจ่ายค่าเอกสารราชการหรือกิจกรรมบางอย่าง เช่น การโฆษณา หรือการรับรองเอกสารเป็นต้น

- ภาษีที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ (Tax on Unused Land) ที่ดินในเขตเมืองหรือเขตเฉพาะ หากมิได้มีการใช้ประโยชน์ต้องจ่ายภาษีนี้ โดยคณะกรรมการประเมินที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จะเป็นผู้รับผิดชอบจัดเก็บภาษีดังกล่าวโดยจะประกาศผลการประเมินภาษีที่ต้องชำระในวันที่ 30 มิถุนายน ของทุกปี และให้เจ้าของที่ดินชำระภาษีภายในวันที่ 30 กันยายนของทุกปี ภาษีที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 2 ของราคาประเมินที่ดิน โดยยกเว้นภาษีเฉพาะพื้นที่ 1,200 ตารางเมตรแรก (300 ตารางวา) ซึ่งคณะกรรมการประเมินที่ดินร่วมกับองค์กรปกครองท้องถิ่นจะเป็นผู้ทำการประเมินราคา ปัจจุบันการกำหนดพื้นที่ที่ไม่ใช้ประโยชน์เพื่อการเสียภาษี มีความแตกต่างในแต่ละจังหวัด

- ภาษีรถยนต์ จัดเก็บจากยานพาหนะที่ต้องจดทะเบียนทุกปี

- ภาษีกำไรของเงินปันผล เรียกเก็บในอัตราดังนี้

- ร้อยละ 20 ของเงินปันผล สำหรับธุรกิจที่ได้รับการยกเว้นภาษีกำไร
- ร้อยละ 11 และ 19 สำหรับธุรกิจที่ได้รับการลดหย่อนภาษีกำไรร้อยละ 9
- ร้อยละ 0 สำหรับธุรกิจที่ได้รับการลดหย่อนภาษีกำไรร้อยละ 20 และร้อยละ 30

อัตรากำไร

อัตรามาตรฐาน อยู่ที่ร้อยละ 20 ยกเว้นกำไรจากธุรกิจการผลิตน้ำมันก๊าซธรรมชาติ หรือธุรกิจที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เรียกเก็บร้อยละ 30 ธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก CDC หรือ PMIS บางประเภทอาจได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี กำไรเงินได้หรือภาษีกำไร คำนวณจากเงินได้สุทธิหลังค่าใช้จ่าย (คล้ายกับกฎหมายภาษีของไทย) ในอัตรากำไรและอัตราก้าวหน้า (Progressive Rate) ตามประเภทของกิจการ ดังนี้

ประเภทของธุรกิจ	อัตราร้อยละ
ธุรกิจด้านกฎหมาย	20
ธุรกิจการผลิตน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ การสำรวจขุดค้น ทรัพยากรธรรมชาติ	30
ธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนที่ได้รับอนุมัติ ระหว่างปี 2003-2008	9
ธุรกิจที่ได้รับการยกเว้นภาษีจากคณะกรรมการการลงทุน (ไม่เกิน 8 ปี)	0
ธุรกิจประกันภัยที่รับประกันความเสี่ยงด้านการลงทุนในกัมพูชา	5

กรณีนิติบุคคล (Corporation) จำแนกตามกิจการ ดังนี้

อัตรภาษี	กิจการ
0%-20%	บุคคลมีภูมิลำเนาในกัมพูชา
0%	ที่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษี (Tax Holiday) จาก CDC
5%	ประกันภัย (เก็บจากยอดเบี้ยประกัน)
9%	ที่ได้รับการส่งเสริมจาก CDC
20%	มาตรฐานทั่วไป
30%	น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และทรัพยากรธรรมชาติ

กรณีไม่ใช่นิติบุคคล (Non-Corporation) จัดเก็บในอัตราก้าวหน้า ดังนี้

อัตรภาษี (%)	กำไร (สตอปปีเรีย)
0%	0-6,000,000
5%	6,000,001-15,000,000
10%	15,000,001-102,000,000
15%	102,000,001-150,000,000
20%	มากกว่า 150,000,000

ทั้งนี้ กัมพูชาเปิดรับการเข้ามาตั้งสาขาหรือดำเนินกิจการของนิติบุคคลต่างชาติ และมีการบริหารโดยบุคคลต่างด้าว โดยถือเป็น Permanent Establishment

ภาษีจ่ายล่วงหน้า

การหักภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือกำไร รวมทั้งภาษีอื่นล่วงหน้า ต้องนำส่งภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ในอัตราร้อยละ 1 ของผลตอบแทนยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มที่จ่ายในอัตราต่างไป ภาษีจ่ายล่วงหน้าสามารถนำมาหักกลบภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือกำไรประจำปี และภาษีขั้นต่ำ หลังสิ้นสุดปีภาษีจะมีการคำนวณยอดรวมทั้งหมด หากภาษีที่จ่ายล่วงหน้าไม่เพียงพอ ผู้เสียภาษีต้องจ่ายเพิ่ม หากเกินยอดที่ต้องจ่ายจริง ผู้เสียภาษีสามารถขอคืนภาษีได้หรือยกยอดที่เหลือไปใช้ในปีต่อไป หากบุคคลที่ได้รับการเว้นวรรคภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือกำไร บุคคลนั้นก็จะได้รับการยกเว้นจากเงื่อนไขการจ่ายภาษีล่วงหน้า อย่างไรก็ตาม ต้องยื่นรายงานประจำเดือนด้วย บุคคลที่ไม่อยู่ในเงื่อนไขภาษีขั้นต่ำยังต้องยื่นการจ่ายภาษีเงินได้ หรือกำไรประจำเดือน อย่างไรก็ตามหากยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากภาษีจ่ายล่วงหน้าจากปีก่อนหน้านี้ สามารถใช้หักลบจากจำนวนที่ถึงกำหนดปัจจุบัน และไม่ต้องชำระในรูปแบบของตัวเงิน

ภาษีกำไรขั้นต่ำ (Minimum Tax)

ภาษีกำไรขั้นต่ำร้อยละ 1 เป็นภาษีคนละชนิดกับภาษีเงินได้ หรือภาษีกำไรจ่ายล่วงหน้า แต่จัดเก็บจากทุกกิจการในอัตรา 1% ของรายรับ ซึ่งรวมถึงผู้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนที่ต้องจ่ายภาษีกำไร 9% เปรียบเสมือนการจ่ายภาษีเงินได้ หรือภาษีกำไรล่วงหน้าทุกเดือนในอัตรา 1% ของรายรับ (สำหรับ ผู้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีกำไรตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนยังคงมีหน้าที่ยื่นแบบฟอร์มเสียภาษีหรือแจ้งต่อกรมสรรพากรทุกเดือน) โดยสิ้นปีบัญชีเมื่อปิดงบการเงินแล้ว คำนวณภาระภาษี หากมีภาษีกำไรที่ต้องชำระสูงกว่าภาษีขั้นต่ำที่ได้ชำระไว้แล้ว ให้ชำระส่วนที่ยังขาดอยู่ หากภาษีกำไรที่ต้องชำระน้อยกว่าภาษีขั้นต่ำที่ได้ชำระไปแล้ว ให้ถือว่าเป็นภาษีขั้นต่ำที่ต้องชำระ

ต้นทุนการจัดตั้งธุรกิจ

ค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือประกอบธุรกิจ

นอกจากภาษีแล้ว รัฐบาลกัมพูชา ยังได้กำหนดค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนหรือประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้

ค่าธรรมเนียม	อัตรา
ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนนิติบุคคล	300-600 เรียล
ค่าธรรมเนียมการขอรับการส่งเสริมลงทุนจาก CDC	500-1,000 เรียล
ค่าอากรแสตมป์แจ้งจัดตั้งบริษัท	100,000 เรียล
ค่าธรรมเนียมแจ้งการควรวรมกิจการ	100,000 เรียล
ค่าธรรมเนียมแจ้งล้มละลาย	100,000 เรียล
ค่าอากรแสตมป์กรณีทำสัญญากับหน่วยงานรัฐ	100,000 เรียล

แรงงานและสภาพแรงงาน

กฎหมายแรงงานปี 1997 ให้สิทธิพิเศษแก่แรงงานในการก่อตั้งและรวมตัวกันเป็นสหภาพแรงงาน ซึ่งผู้ว่าจ้างไม่มีสิทธิ์ปฏิเสธการจ้างแรงงานที่เป็นสมาชิกสหภาพได้ ลูกจ้างและผู้ว่าจ้างสามารถเลือกบุคคลที่เป็นกลางขึ้นมาเป็นตัวประสานหรือตัวเชื่อมในองค์กรได้ กฎหมายกำหนดให้แรงงานมีสิทธิ์ในการสไตรค์ โดยจะต้องเป็นผลมาจากการลงประชามติของสมาชิกในสหภาพแรงงานนั้นๆ ซึ่งก่อนการสไตรค์ใดๆ สหภาพแรงงานจะต้องแจ้ง ให้นายจ้างและกระทรวงแรงงานทราบล่วงหน้าก่อนอย่างน้อย 7 วัน การสไตรค์ต้องเป็นไปด้วยความสงบโดยต้องไม่ขัดขวางการทำงานของพนักงานคนอื่นๆ ที่ไม่ได้เข้าร่วมการสไตรค์

สัญญาการจ้างงาน

การจ้างแรงงานที่เป็นชาวกัมพูชา อาจทำเป็นสัญญาว่าจ้างที่เป็นลายลักษณ์อักษรหรือสัญญาปากเปล่าก็ได้ แต่การจ้างแรงงานที่เป็นชาวต่างชาติจะต้องมีสัญญาการจ้างงานที่ชัดเจน สัญญาการจ้างงานที่มีกำหนดเวลาเกิน 2 ปี

ให้ถือว่าเป็นสัญญาจ้างถาวร ระยะเวลาในการทดลองงานไม่ควรเกิน 1 เดือน สำหรับแรงงานที่ไม่มีทักษะ ไม่เกิน 2 เดือน สำหรับแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะ และไม่เกิน 3 เดือนสำหรับแรงงานทั่วไป

การจ้างงานที่ไม่จำกัดระยะเวลา จะต้องจัดทำเป็นข้อตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างลูกจ้างและนายจ้าง ซึ่งนายจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งลูกจ้างที่ถูกบอกเลิกการจ้างโดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร มีสิทธิในการเรียกร้องค่าชดเชยและค่าเสียหายต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ยกเว้นกรณีที่ลูกจ้างถูกไล่ออกเนื่องจากกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดและระเบียบภายในของบริษัท

ที่ดิน

1. โครงสร้างการลงทุนในที่ดิน

ผู้ที่มีสิทธิในการถือครองที่ดินในกัมพูชา ได้แก่ ผู้ที่มีสัญชาติกัมพูชา และนิติบุคคลที่มีสิทธิเสมือนเป็นชาวกัมพูชา ซึ่งได้แก่นิติบุคคลที่มีชาวกัมพูชาถือหุ้นและมีสิทธิในการออกเสียงร้อยละ 51 ขึ้นไป นักลงทุนต่างชาติส่วนใหญ่ นิยมเช่าที่ดินเพื่อการลงทุนในระยะยาว (15 ปีขึ้นไป) โดยการขอสัมปทานจากภาครัฐ หรือการเป็นผู้ครองสิทธิ์รายย่อย (ร้อยละ 49) ในบริษัทที่มีชาวกัมพูชาเป็นเจ้าของ ชาวต่างชาติไม่มีสิทธิถือครองที่ดินตามกฎหมายของกัมพูชา แต่ทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อการลงทุนระยะยาว ซึ่งอนุญาตให้มีการซื้อขายหรือเช่าต่อสัญญาเช่าอื่นๆ หรือใช้ค้ำประกันการกู้ยืมเพื่อการลงทุน สัญญาเช่าระยะยาวต้องมีอายุของสัญญาอย่างน้อย 15 ปี ผู้เช่าสามารถสร้างสิ่งก่อสร้างในที่ดินนั้นๆ ได้ แต่เงื่อนไขสิทธิในสิ่งก่อสร้างดังกล่าวยังไม่มีข้อกำหนดในกฎหมาย ณ ปัจจุบันรัฐไม่มีสิทธิ์ยึดคืนที่ดินที่เช่าเพื่อการลงทุนดังกล่าว ยกเว้นในกรณีที่ต้องใช้ที่ดินผืนนั้นเพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่ต้องมีการจ่ายค่าเวนคืนที่เหมาะสมและยุติธรรม

2. การถือครองที่ดิน

กัมพูชาเพิ่งประกาศใช้กฎหมายการถือครองที่ดินเมื่อไม่นานมานี้ ดังนั้น นักลงทุนต่างชาติต้องศึกษาและทำความเข้าใจให้ถี่ถ้วนเกี่ยวกับการถือครองหรือความเป็นเจ้าของที่ดินก่อนการเช่าทำธุรกิจ ที่ดินบางที่อาจเปิดโอกาสให้มีการถือครองได้ร้อยละ ๔๙ ในขณะบางที่อาจให้ครอบครองเพื่อการทำกินหรือใช้ประโยชน์ชั่วคราวเท่านั้น ซึ่งรัฐอาจยึดครองเมื่อใดก็ได้ ดังนั้น การทำความเข้าใจในเรื่องสิทธิการถือครองที่ดินแปลงนั้นๆ จึงเป็นสิ่งที่ควรทำเพื่อรักษาผลประโยชน์ในการลงทุน

3. การเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน

รัฐบาลกัมพูชารับรองสิทธิของแต่ละบุคคลในการใช้ที่ดินโดยการออก Certificate of Land Use and Procession ซึ่งเทียบเท่ากับการมีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินและทรัพย์สินที่อยู่บนที่ดินดังกล่าว อย่างไรก็ตาม แม้ว่าใบรับรองแสดงความเป็นเจ้าของที่ออกอย่างเป็นทางการจะยังมีใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่มีเจ้าของที่ดินน้อยรายได้รับใบรับรองดังกล่าว ดังนั้นนักลงทุนจึงควรตรวจสอบก่อนเข้าไปลงทุนว่าเจ้าของที่ดินมีเอกสารแสดงความเป็นเจ้าของที่ยังใช้ได้อยู่ และได้ลงทะเบียนไว้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกัมพูชาแล้ว สิทธิประโยชน์ของนักลงทุนต่างชาติจะได้รับ แบ่งเป็น

- หากเป็นสัญญาเช่าที่ดินระยะยาวจะไม่มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการเช่า
- หากเป็นสัญญาเช่าที่ดินระยะสั้นที่มีการกำหนดเวลาในการเช่าไว้สามารถต่ออายุใหม่ได้ นอกจากนี้กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ยังอนุญาตให้นักลงทุนสามารถใช้ที่ดินเป็นหลักประกันในการจดจำนอง รวมทั้งสามารถโอนสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ และทรัพย์สินส่วนบุคคลที่ปลูกสร้างบนที่ดินแปลงดังกล่าวได้อีกด้วยแต่ต้องไม่เกินกำหนดเวลาในสัญญาเช่าที่ดิน

อัตราค่าบริการในการขอต่ออายุวีซ่า

ระยะเวลาขอต่ออายุ	ประเภทวีซ่า	ค่าบริการ (ดอลลาร์สหรัฐฯ)
1 เดือน	Single Entry	43
3 เดือน	Single Entry	73
6 เดือน	Multiple Entry	153
1 ปี	Multiple Entre	283

การยกเว้นวีซ่า

ผู้ที่ได้รับการยกเว้นวีซ่าเข้าประเทศกัมพูชา ได้แก่ ประชาชนของประเทศไทย ลาว มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม และฟิลิปปินส์ ซึ่งจะได้รับอนุญาตให้พำนักรออยู่ได้สูงสุดคราวละ 21 หรือ 30 วัน

การจดทะเบียนธุรกิจในประเทศกัมพูชา⁹

หน่วยงานที่รับผิดชอบการจดทะเบียน

ชื่อหน่วยงาน	Commercial Registration Office Department of Business Registration Ministry of Commerce
ที่อยู่	Lot 19-61, MOC Road (113B Road), Phum Teuk Thla, Sangkat Teuk Thla, Khan Sen Sok, PhnomPenh
เบอร์โทรศัพท์	+855 2386 6088
แฟกซ์	+ 855 2386 6188
เว็บไซต์	www.moc.gov.kh

⁹ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, กระทรวงพาณิชย์

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนจัดตั้งและดำเนินธุรกิจในประเทศกัมพูชา มี 2 ฉบับ คือ

1. กฎหมายการจดทะเบียนพาณิชย์ (Law on Commercial Rules and Register) เป็นกฎหมายว่าด้วยกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการค้าและการพาณิชย์ รวมทั้งกฎระเบียบเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งองค์กรธุรกิจต่างๆ
2. กฎหมายธุรกิจ (Law on Commercial Enterprise) เป็นกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจในกัมพูชา โดยกำหนดกรอบการจัดตั้งและการดำเนินธุรกิจของห้างหุ้นส่วนและบริษัท มีเนื้อหาสำคัญประกอบด้วย ตัวแทนนิติบุคคลที่มีฐานะทางกฎหมายในกัมพูชา สถานที่ประกอบการ จำนวนหุ้น และ ใบรับรองหุ้น การเก็บข้อมูล การประชุมผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการบริหาร เอกสารการเงินประจำปีและการแจ้งสถานภาพบริษัทประจำปี บทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชี/สภาพคล่องของบริษัท และการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชี และ บทลงโทษต่างๆ

รูปแบบองค์กรธุรกิจในประเทศกัมพูชา

1. กิจการเจ้าของคนเดียว (Sole Proprietor) คือ กิจการที่จัดตั้งในรูปแบบของธุรกิจเจ้าของคนเดียว โดยทรัพย์สิน สัญญา บัญชีและสิทธิทั้งหมดอยู่ภายใต้ชื่อของเจ้าของคนเดียวเท่านั้น และเจ้าของมีอำนาจการบริหารควบคุมธุรกิจอย่างอิสระ และเป็นผู้รับผิดชอบเงินทุนและหนี้สิน ทั้งนี้ กิจการเจ้าของคนเดียวจะสิ้นสุดสภาพเมื่อเจ้าของได้เสียชีวิตลง
2. ห้างหุ้นส่วน (Partnership) คือ รูปแบบธุรกิจที่เกิดจากการร่วมลงทุนเพื่อให้สามารถใช้เงินทุนและทรัพยากรร่วมกัน แบ่งเป็น

- ห้างหุ้นส่วนสามัญ (General Partnership) คือ กิจการที่จัดตั้งโดยหุ้นส่วนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินธุรกิจ โดยเป็นเจ้าของ รับผิดชอบบริหารงานร่วมกัน และแบ่งปันผลกำไร โดยอาจเป็นการตกลงด้วยวาจาหรือทำข้อตกลงที่เป็นเอกสารก็ได้ ซึ่งหุ้นส่วนทุกคนมีความรับผิดชอบต่อหนี้ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ห้างหุ้นส่วนสามัญจะสิ้นสภาพเมื่อ หุ้นส่วนเสียชีวิต หรือถอนหุ้นหรือล้มละลาย
 - ห้างหุ้นส่วนจำกัด (Limited Partnership) คือ หุ้นส่วนที่ประกอบด้วยหุ้นส่วนสามัญ (General Partner) ตั้งแต่ 1 คน ขึ้นไป และหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบ (Limited Partner) 1 คน ขึ้นไป โดยหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบมีหน้าที่เพียงแค่สัดส่วนที่ได้ลงเงินทุนให้แก่กิจการ ทั้งนี้ ห้างหุ้นส่วนจำกัดมีสภาพตั้งแต่ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งจนถึง เมื่อหุ้นส่วนสามัญได้ถอนหุ้นออกไป
3. บริษัทจำกัด (Limited Liability Company) คือ ธุรกิจที่จัดตั้งโดยการระดมเงินทุนของผู้ถือหุ้น และมอบอำนาจให้กรรมการบริษัทเป็นผู้บริหารงาน โดยต้องแบ่งจำนวนหุ้นขั้นต่ำจำนวน 1,000 หุ้น และมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 4,000 บาทต่อหุ้น ดังนั้น เงินจดทะเบียนเริ่มต้นจึงคิดเป็นมูลค่า 4,000,000 บาท ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของต้องรับผิดชอบต่อหนี้ที่ตามสัดส่วนของจำนวนเงินที่ลงทุนเท่านั้น

บริษัทจำกัดอาจมีเจ้าของเป็นคนสัญชาติกัมพูชา ร้อยเปอร์เซ็นต์ หรือเป็นบริษัทที่มีชาวต่างชาติเป็นเจ้าของร้อยเปอร์เซ็นต์หรือเป็นการร่วมทุนระหว่างสองฝ่าย บริษัทสัญชาติกัมพูชาคือบริษัทที่มีชาว กัมพูชาถือหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 51 และประธานบริษัทจำกัดอาจเป็น ชาว กัมพูชา หรือชาวต่างชาติก็ได้ บริษัทจำกัดแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- บริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นรายเดียว (Single Member Private Limited Company) คือ บริษัทจำกัดที่มีกรรมการบริหารอย่างน้อย 1 คน โดยสามารถเปลี่ยนเป็นบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นหลายคนได้ภายหลัง หากผู้ถือหุ้นเห็นควรให้มีการเพิ่มจำนวนผู้ถือหุ้นมากกว่า 1 คน
- บริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นหลายคน (Private Limited Company) คือ บริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นระหว่าง 2-30 คน มีกรรมการบริหารอย่างน้อย 1 คน โดยไม่สามารถเสนอขายหุ้นต่อสาธารณะได้แต่สามารถโอนหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้น ครอบครัว และผู้บริหารบริษัทได้ ซึ่งอาจมีข้อจำกัดด้านการโอนหุ้นแต่ละประเภท
- บริษัทจำกัดมหาชน (Public Limited Company) คือ บริษัทจำกัดที่ถือหุ้นโดยสาธารณชน เนื่องจากกฎหมายอนุญาตให้สามารถออกหุ้น ให้แก่คนทั่วไปได้ โดยต้องมีกรรมการบริหารอย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้ ความรับผิดชอบต่อหนี้ของผู้ถือหุ้นจำกัดตามสัดส่วนของมูลค่าหุ้น ซึ่งข้อบังคับของบริษัทต้องระบุเงื่อนไข

การจำกัดความรับผิดชอบหนี้ของผู้ถือหุ้น

บริษัทกัมพูชาที่ต้องการจะขยายธุรกิจไปในทำเลที่ตั้งใหม่ในประเทศ โดยส่วนใหญ่จะจัดตั้งเป็นสำนักงานสาขา (Branch Operation) โดยสามารถบริหารได้อย่างอิสระจากบริษัทแม่ ทั้งนี้ บริษัทจะต้องจดทะเบียนบริษัทสาขามาตามกฎหมายการจดทะเบียนพาณิชย์ (Law on Commercial Rules and the Commercial Register) และกฎหมายธุรกิจ (Law on Commercial Enterprise) ทั้งนี้ ผู้ประกอบการต่างชาติสามารถจัดตั้งบริษัทจำกัดได้เช่นเดียวกับผู้ประกอบการกัมพูชา นอกจากนี้ ผู้ประกอบการต่างชาติสามารถจัดตั้งกิจการหรือสำนักงานใน 3 รูปแบบ ดังนี้

1. สำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติ (Branch of a Foreign Company) คือ รูปแบบการจัดตั้งสำนักงานโดยบริษัทแม่ (Parent Company) ที่มี

สำนักงานใหญ่ในต่างประเทศ ซึ่งบริษัทแม่เป็นผู้รับผิดชอบต่อภาระหนี้และผลกำไรขาดทุนของสาขา ทั้งนี้ สำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติต้องจดทะเบียนตามกฎหมายการจดทะเบียนพาณิชย์ (Law on Commercial Rules and the Commercial Register) และกฎหมายธุรกิจ (Law on Commercial Enterprise) เช่นเดียวกันกับสำนักงานสาขาของบริษัทกัมพูชา

2. สำนักงานผู้แทน (Representative Office of a Foreign Company) จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตัวแทนจัดหาวัตถุดิบ ตัวแทนทางการตลาด และส่งเสริมการขายของบริษัทแม่ในต่างประเทศ สำนักงานผู้แทนจะไม่ทำการผลิต ดำเนินธุรกิจหรือให้บริการโดยตรง แต่จะทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์สินค้า ส่งเสริมภาพลักษณ์ของบริษัท และเจรจาธุรกิจให้กับ บริษัทแม่ เป็นต้น

3. บริษัทในเครือ (Subsidiary Company) คือ บริษัทที่ควบคุมดูแลโดยบริษัทแม่ ซึ่งบริษัทแม่มีสิทธิ์ส่วนใหญ่ในการออกเสียงในบริษัทในเครือ

การยื่นคำร้องจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจทั่วไปในประเทศกัมพูชาสามารถทำได้ด้วยตนเองที่สำนักงานจดทะเบียนพาณิชย์ (Commercial Registration Office) กรมจดทะเบียนธุรกิจ (Department of Business Registration) กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce) ณ กรุงพนมเปญ หรือสาขาของสำนักงานจดทะเบียนพาณิชย์ในต่างจังหวัด

ขั้นตอนการจดทะเบียน

ก่อนดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ผู้ประกอบการต้องได้รับการยินยอมเข้าครอบครองสถานประกอบการจากศาลากลางจังหวัด (City Hall) หรือจังหวัดในท้องถิ่นที่ตั้งกิจการ โดยการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัดในประเทศกัมพูชามี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. นำเงินทุนจดทะเบียนฝากธนาคาร

ผู้ประกอบการนำเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 4,000,000 เรียล ฝากธนาคารก่อนดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนที่ธนาคารในกัมพูชาที่ได้รับอนุญาต โดยธนาคารต้องออกหลักฐานใบสำคัญแสดงรายการเงินในบัญชีเงินฝาก (Bank Statement) ทั้งนี้ ไม่จำกัดเวลาในการฝากเงินให้ครบจำนวนทั้งหมด

2. ตรวจสอบชื่อบริษัท

ผู้ประกอบการตรวจสอบชื่อบริษัทจำกัดที่กรมจดทะเบียนธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์โดยชื่อจะต้องไม่ซ้ำกับบริษัทที่จัดตั้งอยู่แล้ว และห้ามใช้คำต้องห้ามที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้ บริษัทสามารถใช้ชื่อในอักษรเขมรหรือใช้ตัวอักษรละตินโดยต้องให้ชื่อละตินอยู่ตำแหน่งใต้ชื่อในภาษาเขมรและมีขนาดอักษรเล็กกว่าอักษรเขมร สำหรับสาขาของบริษัทจะต้องใช้ชื่อตามบริษัทหลัก โดยมีคำว่า สาขา (Branch) อยู่ด้านบน หรือด้านหน้าชื่อสาขา

3. ประกาศข้อมูลรายละเอียดบริษัท (ข้อบังคับบริษัท/บริคณห์สนธิ) ลงในหนังสือพิมพ์

กรรมการบริษัทหรือผู้ถือหุ้น หรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจต้องเผยแพร่ข้อมูลภาพรวมบริษัทลงในหนังสือพิมพ์ที่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในกัมพูชา โดยข้อมูลประกอบด้วย

- 1) ชื่อ ที่อยู่และรูปแบบบริษัท
- 2) วัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจ
- 3) จำนวนเงินทุนที่เป็นเงินสด
- 4) รายละเอียดกรรมการบริษัท (ชื่อ ที่อยู่ สัญชาติและอาชีพ)

โดยผู้ยื่นขอจดทะเบียนจะต้องเตรียมหลักฐานยืนยันการลงประกาศในหนังสือพิมพ์มาพร้อมกับคำขอจดทะเบียนด้วย

4. ยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท

ผู้ประกอบการยื่นแบบฟอร์มคำขอจัดตั้งบริษัท พร้อมกับเอกสารหลักฐาน ณ สำนักงานจดทะเบียนพาณิชย์ ผู้ถือหุ้นหรือผู้บริหารต้องแสดงตนและลงนามในเอกสารบางรายการต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่สามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทนแล้วแสดงตนในภายหลังได้ (ก่อนสำนักงานออกใบรับรองการจดทะเบียน)

5. สำนักงานจดทะเบียนออกใบรับรองการจดทะเบียน

สำนักงานจะส่งสำเนาเอกสารให้กับกองกฎหมายของกระทรวงฯ และศาลพาณิชย์พิจารณา เมื่อบริษัทได้รับอนุมัติการจดทะเบียน กระทรวงจะ

ประกาศขึ้นทะเบียนบริษัทในราชกิจจานุเบกษาและออกใบรับรองการจดทะเบียนพร้อมตราขายให้แก่บริษัท ทั้งนี้ ระยะเวลาดำเนินการจดทะเบียนอาจแตกต่างกันในแต่ละกรณี โดยอาจใช้ระยะเวลาประมาณ 10-25 วัน

เอกสารที่ใช้สำหรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด

1. แบบฟอร์มขอจัดตั้งธุรกิจ (Form A) จำนวน 3 ชุด
(ตัวจริง 1 ชุด และสำเนา 2 ชุด)
2. กฎข้อบังคับของบริษัท จำนวน 3 ชุด (ภาษาเขมร) ระบุข้อมูล ดังนี้
 - ชื่อบริษัท
 - รูปแบบธุรกิจ
 - ที่อยู่สำนักงาน
 - วัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจ
 - เงินทุนในสกุลเงินกัมพูชา
 - รายละเอียดผู้ถือหุ้นและกรรมการบริษัท
(ชื่อ ที่อยู่ สัญชาติและอาชีพ)
 - หลักเกณฑ์การโอนหุ้น
 - การทำบัญชี
 - เงื่อนไขการเลิกบริษัท
 - หลักฐานประกาศการจัดตั้งบริษัทในหนังสือพิมพ์
3. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/สำเนาหนังสือเดินทางของผู้ถือหุ้นทุกคน พร้อมคำรับรองสำเนา 3 ชุด
4. รูปถ่ายขนาด 4x6 ซม. ของผู้ถือหุ้นและกรรมการบริษัททุกคน คนละรูป
5. หนังสือรับรองจากธนาคารแสดงเงินทุนในบัญชีขั้นต่ำ 4,000,000 เรียล (เอกสารตัวจริง)
6. หลักฐานการลงประกาศในหนังสือพิมพ์ 3 ชุด

หากมีผู้ถือหุ้นเป็นนิติบุคคลต้องใช้เอกสารเพิ่มเติม ดังนี้

- สำเนาใบรับรองการจดทะเบียนของบริษัทที่ถือหุ้น (ได้รับการรับรองความถูกต้องจากหน่วยงานของรัฐบาล) 1 ชุด
- สำเนาบัญชีขั้บังคับของบริษัทที่ถือหุ้น (ได้รับการรับรองความถูกต้องจากหน่วยงานของรัฐบาล) 1 ชุด
- หนังสือมอบหมายผู้แทนที่เป็นผู้ถือหุ้นบริษัทเดิมให้ถือหุ้นในบริษัทใหม่
- รูปถ่ายผู้แทนที่เป็นผู้ถือหุ้นบริษัทเดิม ขนาด 4 x 6 ซม. 3 รูป สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาหนังสือเดินทางของหุ้นส่วนทุกคน พร้อมลายมือชื่อ รับรองสำเนา 3 ชุด

เอกสารที่ใช้สำหรับจดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วน

1. แบบฟอร์มขอจัดตั้งธุรกิจ (Form A) จำนวน 3 ชุด (ตัวจริง 1 ชุด และสำเนา 2 ชุด)
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาหนังสือเดินทางของหุ้นส่วนทุกคน พร้อมลายมือชื่อ รับรองสำเนา คนละ 3 ชุด
3. รูปถ่ายขนาด 4 x 6 ซม. ของหุ้นส่วน คนละ 3 รูป
4. หนังสือรับรองจากธนาคารแสดงเงินทุนในบัญชีขั้นต่ำ 4,000,000 เรียล (เอกสารตัวจริง)
5. สัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วนและลงนามโดยหุ้นส่วนทุกคน 3 ชุด

เอกสารที่ใช้สำหรับจดทะเบียนจัดตั้งสำนักงานผู้แทน/สำนักงานสาขา

1. แบบฟอร์มขอจัดตั้งธุรกิจ (Form E) จำนวน 3 ชุด (ตัวจริง 1 ชุด และสำเนา 2 ชุด)
2. สำเนาใบรับรองการจดทะเบียนของบริษั้แม่ ซึ่งได้รับการรับรองความถูกต้องจากหน่วยงานของรัฐบาล จำนวน 3 ฉบับ
3. สำเนาบัญชีขั้บังคับของบริษัทแม่ซึ่งรับรองความถูกต้องจากหน่วยงานของรัฐบาล จำนวน 3 ฉบับ

4. หนังสือมอบสิทธิของบริษัทแม่ซึ่งมีการรับรองจากทนายความ โดยระบุชื่อผู้แทนที่จะมาประจำในสาขาต่างประเทศ พร้อมหนังสือมติการประชุมของผู้ถือหุ้นที่อนุมัติให้จัดตั้งสาขาในต่างประเทศ จำนวน 3 ฉบับ
5. รูปถ่ายกรรมการหรือผู้จัดการของสำนักงานผู้แทน ขนาด 4 X 6 ซม. จำนวน 3 รูป
6. สำเนาบัตรประจำตัวหรือสำเนาหนังสือเดินทางของผู้แทน พร้อมลายมือชื่อรับรองสำเนา 3 ชุด
7. สำเนาวีซ่าเข้าประเทศกัมพูชาของผู้แทนบริษัท จำนวน 3 ฉบับ

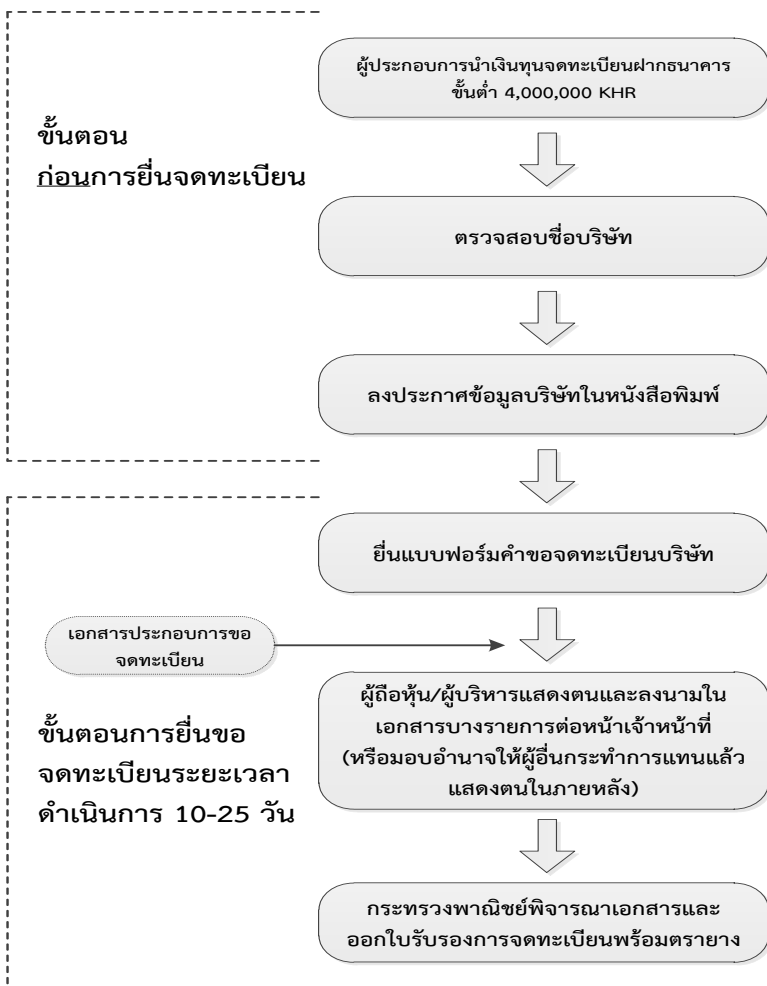
ค่าธรรมเนียมจดทะเบียน

ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ มีดังนี้

รายการ	ค่าธรรมเนียม (เรียล)
จดทะเบียนบริษัทจำกัด/ห้างหุ้นส่วน/ สำนักงานผู้แทน	420,000 (105 USD)
จดทะเบียนสาขาของบริษัทกัมพูชา	60,000 (15 USD)
การตรวจสอบชื่อ	40,000 (10 USD)
การทำตาราง	60,000 (15 USD)

หมายเหตุ 1 เหรียญสหรัฐฯ มีค่าเท่ากับ 4,000 เรียลโดยประมาณ (ปี 2014)

ขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจในประเทศกัมพูชา

หน่วยงานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจในประเทศกัมพูชา

1. การจดทะเบียน

- 1) Ministry of Commerce: www.moc.gov.kh
- 2) The World Bank: www.doingbusiness.org

2. การค้าและการลงทุน

- 1) คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (กัมพูชา):
www.cambodiainvestment.gov.kh
- 2) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน: www.boi.go.th/aec
- 3) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ: www.ditp.go.th/aec

3. หน่วยประสานงานระหว่างประเทศ

- 1) สถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงพนมเปญ:
www.thaiembassy.org/phnompenh
- 2) สถานทูตกัมพูชา ประจำประเทศไทย: 518/4 ถนนประชาอุทิศ
ซอยรามคำแหง 39 แขวงวังทองหลาง เขตวังทองหลาง กทม.
10310
โทร 0-2957-5851, 0-2957-5852 แฟกซ์ 0-2957-585
E-mail: recbkk@cscoms.com
- 3) สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ประจำกรุงพนมเปญ:
Office of Commercial Affairs, Royal Thai Embassy 196,
M.V. Preah Norodom Boulevard, Sangkat Tonle Bassac,
Khan Chamkar Mon Phnom Penh, CAMBODIA
Phone: (001 or etc.)(855-23) 726304,994314
Fax: (001 or etc.) (855-23) 726305
Email: thaitcphnompenh@ditp.go.th

บทที่ 2

กฎหมายการขนส่ง

2.1 กรอบความตกลงการขนส่งทางถนนระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ในภาพของมหภาค กฎระเบียบการขนส่งระหว่างประเทศของประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา ได้มีกรอบของกฎระเบียบและข้อตกลงที่ทำร่วมกันระหว่างประเทศ 3 กรอบใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้

1. กรอบความตกลงอาเซียน (Asean Framework Agreement) เป็นกรอบความตกลงที่กำหนดหลักการให้แต่ละประเทศยอมรับให้มีการขนส่งข้ามแดน ผ่านแดนระหว่างกัน ยอมรับใบอนุญาตขับขี่หนังสือรับรองการตรวจสภาพรถเชิงพาณิชย์ของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน และการยอมรับการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบภายในประเทศสมาชิก
2. ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border transport Agreement: GMS CBTA) กรณีขนส่งสินค้าข้ามแดนและ/หรือผ่านแดนระหว่าง 6 ประเทศสมาชิก ได้แก่ ไทย สปป.ลาว เวียดนาม กัมพูชา เมียนมาร์และจีน (มณฑลยูนนานและมณฑลกว่างสี)
3. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแลกเปลี่ยนสิทธิการจราจรสำหรับการขนส่งข้ามพรมแดน ณ จุดผ่านแดนอรัญประเทศ-ปอยเปต

2.1.1 กรอบความตกลงอาเซียน (ASEAN Agreement)

กรอบความตกลงอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าทางถนนระหว่างไทยกับกัมพูชา

1. กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน พ.ศ. 2541
2. กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าข้ามแดน พ.ศ. 2551
3. กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ. 2548
4. ความตกลงว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถในประเทศที่ออกโดยประเทศสมาชิกอาเซียน
5. ความตกลงว่าด้วยการยอมรับหนังสือรับรองการตรวจสภาพรถยนต์ที่ใช้ในการพาณิชย์ สำหรับรถบรรทุกสินค้าและการบริการสาธารณะที่ออกโดยประเทศสมาชิกอาเซียน

1) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit)

กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน เป็นความตกลงระดับภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา ไทย มาเลเซีย เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ โดยความตกลงนี้ ได้มีการลงนามกันเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2541 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม

กรอบความตกลงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าด้วยการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการค้า ระบบศุลกากร ระบบการขนส่งสินค้าผ่านแดนให้มีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

กรอบความตกลงนี้ มีพิธีสารแนบท้ายจำนวน 9 ฉบับ ได้แก่

- พิธีสาร 1 ได้แก่ การกำหนดเส้นทางการขนส่งผ่านแดนและจุดอำนวยความสะดวก
- พิธีสาร 2 ได้แก่ การกำหนดด่านพรมแดน
- พิธีสาร 3 ได้แก่ ประเภทและปริมาณรถ
- พิธีสาร 4 ได้แก่ ข้อกำหนดทางเทคนิคของรถ
- พิธีสาร 5 ได้แก่ แผนการประกันภัยทางรถภาคบังคับอาเซียนในส่วนของการรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม
- พิธีสาร 6 ได้แก่ จุดข้ามแดนสำหรับรถไฟและสถานีชุมทาง
- พิธีสาร 7 ได้แก่ ระบบศุลกากรผ่านแดน
- พิธีสาร 8 ได้แก่ มาตรการเกี่ยวกับการตรวจโรคคนและพืช
- พิธีสาร 9 ได้แก่ สินค้าอันตราย

หมายเหตุ : พิธีสาร 2 และ 7 อยู่ในระหว่างการดำเนินการ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จก่อนการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

โดยกรอบความตกลงกำหนดให้ประเทศภาคีต้องให้สิทธิในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (Right of transit transport) และสิทธิในการขนส่งสินค้าจากประเทศที่สามที่มาจากหรือมีจุดหมายที่ประเทศภาคี โดยมีการจำกัดจำนวนรถที่จะทำการขนส่งไว้ 500 คันต่อประเทศ ซึ่งการปฏิบัติตามกรอบความตกลงนี้จะไม่กระทบถึงสิทธิและข้อผูกพันที่ภาคีคู่สัญญาภายใต้ความตกลงหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศใดๆ ที่ประเทศภาคีเป็นสมาชิกอยู่ นอกจากนี้ประเทศภาคีจะต้องอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนที่เกิดขึ้นในดินแดนของตน โดยจะต้องไม่กีดกันหรือก่อให้เกิดความล่าช้าในการขนส่ง รวมทั้งต้องยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีศุลกากรในการตรวจสอบสินค้าระหว่างทาง แต่ทั้งนี้ประเทศภาคียังคงมีอำนาจในการตรวจสอบอย่างเต็มที่ แต่ควรตรวจสอบเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

นอกจากนี้ กรอบความตกลงยังกำหนดให้ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสินค้าผ่านแดนจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดทางเทคนิคอันเกี่ยวกับคุณสมบัติของรถ การประกันภัย ระบบศุลกากร มาตรการตรวจโรคในคนและพืช เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม กรอบความตกลงนี้ ห้ามมิให้มีการขนส่งสินค้าอันตรายผ่านแดน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตพิเศษจากประเทศภาคีนั้นๆ และไม่อนุญาตให้ขนส่งสินค้าที่ถูกจำกัดผ่านดินแดนประเทศภาคี

ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งของประเทศภาคี รวมทั้งคนและสินค้า จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบภายในของประเทศภาคีที่ใช้บังคับอยู่ ซึ่งประเทศภาคีจะต้องบังคับใช้กฎหมายและระเบียบภายในของตนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อการขนส่งผ่านแดนของประเทศภาคีอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน ยังไม่มีผลบังคับใช้ในประเทศสมาชิก

2) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าข้ามแดน (ASEAN Framework Agreement for the Facilitations of Inter-state Transport)

กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าข้ามแดน เป็นความตกลงระดับภูมิภาค ซึ่งจัดทำขึ้นโดยประเทศสมาชิกอาเซียน และมีการลงนามกันเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าข้ามแดนระหว่างประเทศภาคี และเพื่อปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับการขนส่ง การค้าและระบบศุลกากรระหว่างประเทศภาคีให้มีความเป็นเอกภาพและสอดคล้องกัน และเพื่อสร้างระบบการขนส่งสินค้าข้ามแดนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการจำกัดจำนวนรถที่จะทำการขนส่งไว้ 500 คันต่อประเทศ

โดยกรอบความตกลงนี้ได้กำหนดให้ประเทศภาคีต้องให้สิทธิในการขนส่งข้ามแดนแก่ประเทศภาคีอื่น โดยการอนุญาตให้ผู้ประกอบการที่จัดตั้งในประเทศภาคีหนึ่งอย่างถูกต้องตามกฎหมายสามารถประกอบกิจการขนส่งสินค้าข้ามแดนในประเทศภาคีอื่นได้ แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศภาคีจะทำการขนส่งสินค้าภายในประเทศภาคีอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากประเทศภาคีนั้นๆ ซึ่งหลักการส่วนใหญ่จะมีความสอดคล้องกันกับกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน นอกจากนี้กรอบความตกลงยังกำหนดเงื่อนไขทางเทคนิคเกี่ยวกับยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งข้ามแดน การประกันภัย การปรับปรุงกระบวนการและพิธีศุลกากรให้ง่ายและมีความสอดคล้องกัน และกำหนดให้ประเทศภาคีจะต้องอำนวยความสะดวกที่จะตรวจสอบด้านศุลกากรแก่สินค้าที่จะขนส่งข้ามแดนร่วมกัน ณ ด่านพรมแดน

อย่างไรก็ตาม ยังมีประเทศสมาชิก คือ มาเลเซีย ที่มีการตั้งข้อสงวนในการให้ความเห็นชอบต่อกรอบความตกลงนี้ และยืนยันให้มีการพิจารณาความตกลงดังกล่าวอีกครั้ง ในขณะที่ประเทศสมาชิกทั้ง 9 ประเทศให้ความเห็นชอบต่อกรอบความตกลงนี้แล้ว ทำให้ปัจจุบันกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าข้ามแดนจึงยังไม่มีผลใช้บังคับ แต่ในปัจจุบันได้มีการนำพิธีสารแนบท้ายกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนบางฉบับมาใช้โดยอนุโลม ได้แก่ พิธีสาร 1, 2, 3, 4, 5, 8 และ 9

3) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (ASEAN Framework Agreement on Multimodal Transport)

กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ เป็นความตกลงซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอนุญาตให้ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่จดทะเบียนในประเทศสมาชิกหนึ่งสามารถประกอบการขนส่งสินค้าต่อเนื่องหลายรูปแบบในอีกประเทศหนึ่งได้ ซึ่งความตกลงฉบับนี้ รัฐมนตรีด้านการขนส่งอาเซียนได้ลงนามแล้ว เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548

กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ประกอบด้วยข้อบททั้งสิ้น 42 ข้อ แบ่งออกเป็น 11 บท วางหลักเกณฑ์ต่างๆ ว่าด้วยบทนิยามศัพท์ ขอบเขตการบังคับใช้ หลักฐานแห่งสัญญาขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ความรับผิดชอบของผู้ส่ง การบอกกล่าว การเรียกร้อง การฟ้องคดี และกำหนดเวลา เขตอำนาจและอำนาจในการดำเนินคดี และบทเบ็ดเตล็ดอื่นๆ

ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบจะมีผลบังคับใช้แก่ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่จดทะเบียนในประเทศภาคีและใช้บังคับแก่การระงับข้อพิพาทในทางแพ่งอันเกี่ยวด้วยสัญญาขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบอยู่ในประเทศภาคี หรือในกรณีที่สถานที่ที่ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบส่งมอบสินค้าตามสัญญาขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบอยู่ประเทศภาคี ซึ่งในปัจจุบัน ยังไม่มีการบังคับใช้ความตกลงนี้ในกลุ่มประเทศอาเซียน

4) ความตกลงว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับชีรยนต์ในประเทศที่ออกโดยประเทศสมาชิกอาเซียน (Agreement on the Recognition of Domestic Driving License issued by ASEAN Countries)

ความตกลงนี้มีการลงนามไปเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2528 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางของ

ประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการยอมรับใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ที่ออกโดยประเทศสมาชิกอาเซียน โดยประเทศสมาชิกอาเซียน ตกลงร่วมกันในการยอมรับใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ในประเทศทุกประเภท เว้นแต่ใบอนุญาตขับขี่ชั่วคราว ใบอนุญาตขับขี่เฉพาะกาล และใบอนุญาตขับขี่สำหรับผู้หัดขับ ที่ออกโดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือสมาคมยานยนต์ของประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ใบอนุญาตขับขี่ใด หากมิได้เขียนขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องแนบคำแปลเป็นภาษาอังกฤษที่ได้รับรองแล้วด้วย

ความตกลงนี้มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติแล้ว ผู้ถือใบอนุญาตขับขี่ของประเทศไทยสามารถขับขี่รถยนต์ในประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตามความตกลงดังกล่าว

5) ความตกลงว่าด้วยการยอมรับหนังสือรับรองการตรวจสภาพรถยนต์ที่ใช้ในการพาณิชย์ สำหรับรถบรรทุกสินค้าและการบริการสาธารณะที่ออกโดยประเทศสมาชิกอาเซียน (Agreement on the Recognition on Commercial Vehicle Inspection Certificates for Goods Vehicles and Public Service Vehicles issued by ASEAN Member Countries)

ความตกลงนี้ มีการลงนามเมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2541 ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนข้ามพรมแดนของรถที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ ได้แก่ รถบรรทุกสินค้าและรถบริการสาธารณะ ระหว่างภาคีสัญญา โดยการยอมรับหนังสือรับรองการตรวจสภาพรถที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ที่ออกให้โดยภาคีสัญญา โดยภาคีสัญญาตกลงยอมรับหนังสือรับรองการตรวจสภาพรถที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ที่ถูกต้อง ที่ออกสำหรับรถบรรทุกสินค้าและรถบริการสาธารณะ โดยเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายของภาคีสัญญาหรือโดยบุคคลใดที่ได้รับมอบอำนาจหรือรับอนุญาตจากภาคีสัญญา การยอมรับหนังสือรับรองการตรวจสภาพรถนี้จะไม่บังคับใช้กับหนังสือรับรองที่ออกสำหรับรถใดๆ ที่ใช้ขนส่งสินค้าอันตราย

รายละเอียดต่างๆ ในหนังสือรับรองหากไม่ได้เขียนขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องแนบคำแปลภาษาอังกฤษที่ได้รับรองแล้วซึ่งออกให้โดยเจ้าหน้าที่ผู้มี

อำนาจ โดยในรายละเอียดต่างๆ ในหนังสือรับรองจะต้องรวมถึง 1) หมายเลขทะเบียนรถ 2) หมายเลขคัสซีถังรถ 3) หมายเลขเครื่องยนต์ 4) เลขที่ของหนังสือรับรอง 5) อายุของหนังสือรับรอง และ 6) วันที่ตรวจสภาพรถ

ความตกลงนี้ มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติแล้ว ผู้ประกอบการรถบรรทุกสินค้าและรถบริการสาธารณะระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน สามารถขอรับหนังสือดังกล่าวได้ที่กรมการขนส่งทางบกและสำนักงานขนส่งจังหวัดทั่วประเทศ

2.1.2 ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Cross-Border Transport Agreement: GMS CBTA)

ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอนุภูมิภาค ซึ่งมีประเทศสมาชิกจำนวน 6 ประเทศ ประกอบด้วย ไทย เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา เวียดนาม และ จีน (มณฑลยูนนานและมณฑลกวางสี) โดยได้มีการลงนามกันเมื่อปี พ.ศ. 2542 และได้เริ่มมีผลบังคับใช้มาตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 ซึ่งทุกประเทศที่ลงนามได้ให้สัตยาบันเพื่อเข้าผูกพันในความตกลง GMS CBTA นี้ มีวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งข้ามพรมแดนและส่งเสริมการประกอบการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารทางถนน รวมทั้งการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ โดยการทำให้กฎหมาย กฎระเบียบ ขั้นตอนและพิธีการทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการข้ามพรมแดนของประชาชน ยานพาหนะและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของผู้ประกอบการขนส่งระหว่างประเทศสมาชิกมีความเรียบง่าย สอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยหลักการของความตกลงฯ จะครอบคลุมถึงเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินพิธีการศุลกากรแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียว (Single-Stop Inspection : SSI) หรือโดยการตรวจปล่อยสินค้าในบริเวณเดียวกัน (Single-Window Inspection : SWI)

2. การอำนวยความสะดวกในการข้ามพรมแดนของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง
3. การยกเว้นการตรวจด้านศุลกากรสำหรับสินค้าผ่านแดน การวางหลักประกันทัณฑ์บน และการอารักขาศุลกากร
4. ความตกลงฯ ไม่ใช่บังคับการขนส่งสินค้าอันตราย ส่วนการขนส่งสินค้าเน่าเสียง่าย จะต้องได้รับการปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อมิให้เกิดความล่าช้า
5. การยอมรับข้อกำหนดสำหรับการยอมรับรถในประเทศภาคี คู่สัญญาอื่น การจดทะเบียน การแสดงเอกสารและเครื่องหมายตามที่กำหนด ข้อกำหนดทางเทคนิคของรถตามมาตรฐานของประเทศผู้ส่งและผู้รับ การยอมรับหนังสือรับรองการตรวจสอบสภาพรถและใบอนุญาตขับขี่ของประเทศสมาชิก รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อบังคับเกี่ยวกับการประกันภัยความเสียหายที่เกิดจากรถต่อบุคคลที่สาม การนำรถเข้าประเทศเป็นการชั่วคราวโดยปราศจากภาษีนำเข้าและการวางประกันทัณฑ์บนศุลกากร
6. การแลกเปลี่ยนสิทธิจราจรเพื่อการพาณิชย์
7. การวางโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงมาตรฐานเกี่ยวกับการสร้างถนน สะพาน เครื่องหมายและสัญญาณจราจร

ทั้งนี้ ความตกลงฯ ดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้เฉพาะกับเส้นทางและด่านนำเข้าหรือส่งออกที่ประเทศภาคีจะตกลงกัน ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ในความตกลงฯ นั้น ประเทศภาคีจะนำมากำหนดไว้ในภาคผนวก ซึ่งมีอยู่จำนวน 17 ฉบับ ได้แก่

ภาคผนวก/ พิธีสาร	รายละเอียด	สถานะในปัจจุบัน
ภาคผนวก 1	การขนส่งสินค้าอันตราย	-
ภาคผนวก 2	การจดทะเบียนยานพาหนะระหว่างประเทศ	มีผลบังคับใช้แล้ว
ภาคผนวก 3	การขนส่งสินค้าเน่าเสียง่าย	มีผลบังคับใช้แล้ว
ภาคผนวก 4	การอำนวยความสะดวกในเรื่องพิธีการข้ามแดน	-
ภาคผนวก 5	การข้ามแดนของประชาชน	-
ภาคผนวก 6	ระบบศุลกากร	-
ภาคผนวก 7	กฎระเบียบและสัญญาณจราจร	มีผลบังคับใช้แล้ว
ภาคผนวก 8	การนำรถยนต์ที่ใช้ในการขนส่งเข้าประเทศชั่วคราว	-
ภาคผนวก 9	กฎเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งระหว่างประเทศ	มีผลบังคับใช้แล้ว
ภาคผนวก 10	เงื่อนไขการขนส่ง	-
ภาคผนวก 11	มาตรฐานและข้อกำหนดการออกแบบถนนและสะพาน	มีผลบังคับใช้แล้ว
ภาคผนวก 12	สิ่งอำนวยความสะดวก/บริการสำหรับการข้ามแดนและผ่านแดน	มีผลบังคับใช้แล้ว
ภาคผนวก 13a	ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ	-
ภาคผนวก 13b	กฎเกณฑ์ในการอนุญาตออกใบอนุญาตประกอบการขนส่ง	-
ภาคผนวก 14	ระบบศุลกากรสำหรับตู้สินค้าคอนเทนเนอร์	-
ภาคผนวก 15	ระบบการจ่ายแบริกประเภทสินค้า	มีผลบังคับใช้แล้ว
ภาคผนวก 16	กฎเกณฑ์สำหรับใบอนุญาตขับรถ	มีผลบังคับใช้แล้ว
พิธีสาร 1	การกำหนดเส้นทางและจุดข้ามแดนเข้า-ออก	มีผลบังคับใช้แล้ว
พิธีสาร 2	ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการผ่านแดน	มีผลบังคับใช้แล้ว
พิธีสาร 3	การกำหนดโควตาและออกใบอนุญาต จำนวนเที่ยวการขนส่ง	-

ซึ่งในส่วนของการอำนวยความสะดวกสำหรับการขนส่งข้ามพรมแดนนั้นจะกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการไว้ในภาคผนวก 4 และในปัจจุบัน ประเทศภาคีได้ลงนามกันครบทุกฉบับแล้ว แต่มีภาคผนวกและพิธีสารเพียงบางฉบับเท่านั้นที่ได้รับการแสดงเจตนาเข้าผูกพันโดยประเทศภาคี รวมถึงประเทศไทยด้วยเช่นกันที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีแห่งภาคผนวกหรือพิธีสารนั้นๆ นั้นๆ โดยภาคผนวกที่มีผลบังคับใช้แล้ว ได้แก่ ภาคผนวก 2, 3, 7, 9, 11, 12, 15, 16 และพิธีสารที่มีผลบังคับใช้แล้ว ได้แก่ พิธีสาร 1 และ 2

2.1.3 บันทึกความเข้าใจด้วยการแลกเปลี่ยนสิทธิการจราจรสำหรับการขนส่งข้ามพรมแดน ณ จุดผ่านแดนอรัญประเทศ-ปอยเปต

สาระสำคัญ

- บันทึกความเข้าใจนี้จะบังคับใช้ต่อการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารข้ามพรมแดน โดยพาหนะที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ โดยผ่านจุดผ่านแดนอรัญประเทศ-ปอยเปต ในเส้นทางเศรษฐกิจแนวใต้ เส้นทาง กรุงเทพฯ-กบินทร์บุรี-สระแก้ว-อรัญประเทศ หรือ กรุงเทพฯ-แหลมฉบัง-พนมสารคาม-กบินทร์บุรี-สระแก้ว-อรัญประเทศ(ไทย) -ปอยเปต-ศรีโสภณ-โพธิ์สัต-พนมเปญ-นาทหลวง-บาเวต(กัมพูชา)-มอคไบ-โฮจิมินห์-หุงเตา (เวียดนาม)
- ประเทศภาคีทั้ง 2 ฝ่ายจะต้องยอมรับร่วมกันซึ่งหนังสือรับรองการจดทะเบียนรถ ใบอนุญาตขนส่งทางถนนข้ามพรมแดนไทย-กัมพูชา (KH-T Cross-Border Transport Permit) หนังสือรับรองการตรวจสภาพรถ และแผ่นป้ายทะเบียนรถ
- พาหนะสำหรับการขนส่งข้ามพรมแดนผ่านจุดผ่านแดนอรัญประเทศ-ปอยเปต จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการจราจรและความปลอดภัยของประเทศผู้รับ ข้อกำหนดของพาหนะจะต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดทางเทคนิคดังนี้
 - (1) พาหนะที่ใช้ในการขนส่งสินค้า
 - ความยาวสูงสุดของรถเดี่ยว 12.2 เมตร และพาหนะที่มีการพ่วง 16 เมตร
 - ความกว้างสูงสุด 2.5 เมตร และความสูงสูงสุด 4.2 เมตร
 - ส่วนยื่นท้าย ไม่เกิน 60% ของฐานล้อ
 - น้ำหนักสูงสุดที่อนุญาตเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศผู้รับ
 - (2) พาหนะที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร
 - ความยาวสูงสุดไม่เกิน 12 เมตร

- ความกว้างสูงสุดไม่เกิน 2.5 เมตร
- ความสูงสูงสุดไม่เกิน 4.2 เมตร
- (3) มาตรฐานไอเสีย : น้อยกว่า 50% Bosch Unit หรือ 50 HSU
- (4) ข้อกำหนดอื่นๆ ได้แก่
 - ประสิทธิภาพของห้ามล้อ : 50% ของน้ำหนักเพลลา
 - Side slip test : +5 ถึง -5 เมตร/กิโลเมตร
- พาหนะและคอนเทนเนอร์ที่ใช้สำหรับขนส่งสินค้าข้ามแดนผ่านจุดผ่านแดนอรัญประเทศ-ปอยเปต จะต้องถูกสร้างและติดตั้งอุปกรณ์ในลักษณะที่
 - (1) ไม่สามารถลักลอบสินค้าใดๆ ด้วยการแทนที่อย่างลับๆ การเอาสินค้าออกหรือนำสินค้าเข้าไปในห้องบรรทุกโดยไม่ทิ้งร่องรอยที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำหรือการทำลายตราประทับศุลกากรอย่างเห็นได้ชัด
 - (2) สามารถติดตราประทับศุลกากรรวมถึงอุปกรณ์ติดตามได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ
 - (3) ปราศจากพื้นที่ปกปิดใดๆ ที่สามารถซ่อนสินค้าได้และ
 - (4) เจ้าหน้าที่ศุลกากรสามารถเข้าไปตรวจพื้นที่ทั้งหมดที่ใช้บรรจุสินค้าได้โดยง่าย
- รถยนต์ทุกคันที่ใช้ในการขนส่งข้ามพรมแดนจะต้องแสดงเครื่องหมายประเทศที่ทำการจดทะเบียนที่ด้านหลัง นอกเหนือจากหมายเลขทะเบียนรถ และจะต้องไม่ติดรวมกับหมายเลขทะเบียนรถ ซึ่งเครื่องหมายแสดงประเทศของกัมพูชา ได้แก่ KH และประเทศไทย ได้แก่ T
- การแลกเปลี่ยนสิทธิการจราจร
 - (1) ปัจจุบัน ภาควิชาในบันทึกความเข้าใจแต่ละฝ่ายมีสิทธิออกใบอนุญาตขนส่งทางถนนข้ามพรมแดนไทย-กัมพูชา สำหรับการขนส่งสินค้า

และผู้โดยสารไม่ประจำทางผ่านจุดผ่านแดนรัฐประเทศ-พอยเปต รวมกันไม่เกิน 40 ฉบับ

(2) ใบอนุญาตขนส่งทางถนนข้ามพรมแดนไทย-กัมพูชา^{นี้} มีผลต่อเนื่อง 1 ปีนับจากวันที่ออก ไม่สามารถเปลี่ยนมือหรือโอนสิทธิ์ได้ ใบอนุญาต 1 ใบใช้ได้กับพาหนะ 1 คัน และหมายเลขทะเบียนของพาหนะจะต้องตรงกับหมายเลขทะเบียนที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น รวมทั้งจะต้องติดใบอนุญาตฉบับจริงไว้ตลอดระยะเวลาที่ประกอบการขนส่งข้ามพรมแดน

(3) ใบอนุญาตขนส่งทางถนนจะต้องประกอบไปด้วยรายละเอียดต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ โดยไม่ห้ามการใช้ภาษาประจำชาติควบคู่กันไป ดังนี้

- ชื่อใบอนุญาต/ชื่อ เครื่องหมาย ที่อยู่ ข้อมูลสำหรับติดต่อและประเทศของหน่วยงานที่ออกใบอนุญาต/ข้อความอ้างอิงถึงบันทึกความเข้าใจ/รหัสประเทศและหมายเลขใบอนุญาต/อายุใบอนุญาต/ชนิดใบอนุญาตและประเภทการขนส่งที่ได้รับอนุญาต/สำหรับรถโดยสารให้ระบุเส้นทางการขนส่ง จำนวนเที่ยววิ่ง น้ำหนักบรรทุกสูงสุดของพาหนะ/รายละเอียดของผู้ประกอบการขนส่งที่เป็นผู้รับประโยชน์จากใบอนุญาต/ช่องกรอกหมายเลขทะเบียนพาหนะ/สถานที่และวันออกใบอนุญาต/การรับรองใบอนุญาต ตราประทับ ลายเซ็น

- เอกสารที่จะต้องติดไปกับพาหนะตลอดเวลาที่อยู่ในดินแดนประเทศผู้รับมีดังนี้

(1) สำหรับคนขับ ผู้โดยสารและพนักงานประจำรถ ได้แก่ หนังสือเดินทางหรือเอกสารเดินทางระหว่างประเทศและวีซ่า (ถ้าจำเป็น)/ใบอนุญาตขับรถภายในประเทศและหนังสือรับรองคำแปลใบอนุญาต (เฉพาะคนขับรถ)/ใบอนุญาตขับรถระหว่าง

- ประเทศ (เฉพาะคนขับรถ)/ใบขาเข้า-ขาออก/เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศผู้รับ
- (2) สำหรับพาหนะ ได้แก่ หนังสือรับรองการจดทะเบียนรถ/ใบอนุญาตขนส่งทางถนนข้ามพรมแดนไทย-กัมพูชา/รายชื่อผู้โดยสาร/หนังสือรับรองการตรวจสอบสภาพรถ/แบบฟอร์มใบขนส่งสินค้าศุลกากรนำเข้าชั่วคราวสำหรับยานพาหนะ/ใบกรมธรรม์ประกันภัยบุคคลที่สามของประเทศผู้รับ/เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศผู้รับ
 - (3) สำหรับสินค้า ได้แก่ แบบฟอร์มใบขนส่งสินค้าศุลกากร/บัญชีสินค้าที่บรรทุก/บัญชีราคาสินค้า (ถ้ามี)/ใบตราส่งสินค้า (ถ้ามี)/ เอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศที่มีการขนส่งเกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม การขนส่งสินค้านี้ระหว่างไทยกับกัมพูชาในปัจจุบันภายใต้กรอบความตกลงนี้ ยังไม่มีบริษัทประกันภัยที่รับประกันครอบคลุมถึงอุบัติเหตุต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวรถและสินค้าในประเทศกัมพูชา ทำให้ผู้ประกอบการขนส่งยังเกิดความลังเลที่จะขนส่งสินค้าโดยรถบรรทุกสินค้าไทยเข้าไปยังประเทศกัมพูชาตอนใน รวมทั้งกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง เช่น น้ำหนักบรรทุกสินค้าที่อนุญาตแตกต่างกัน

2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งในประเทศกัมพูชา¹⁰

กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจราจรทางบกจะอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก (Cambodia Law on Land Traffic) ซึ่งประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2549

¹⁰ กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการจราจรของประเทศในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง, กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม 2551

2.2.1 การตรวจสอบสภาพพาหนะและการจดทะเบียนพาหนะ

พาหนะในประเทศกัมพูชาในอดีตหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจดทะเบียนได้แก่ กรมการขนส่ง (General Department of Transport) แต่ตั้งแต่ปี 2007 เป็นต้นมา ได้มีการกระจายหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับทุกๆ กรมที่อยู่ภายใต้กระทรวงโยธาธิการและขนส่ง (Ministry of Public Works and Transport) ตามเมืองหรือจังหวัดในภูมิภาคต่างๆ อย่างไรก็ตามก่อนที่จะเจ้าของพาหนะจะสามารถจดทะเบียนพาหนะ จะต้องมีการตรวจสอบสภาพพาหนะเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และได้รับใบรับรองการตรวจสอบพาหนะ ซึ่งจะนำไปใช้เป็นเอกสารประกอบเพื่อการจดทะเบียนต่อไป

รายละเอียดในการตรวจสอบพาหนะ ได้แก่

- การทดสอบไอเสีย
- การทดสอบเกียร์วัดความเร็ว
- การทดสอบ Side Slip
- การทดสอบความดังของเครื่องยนต์และแดร
- การทดสอบระบบไฟส่องสว่างและความเข้มของแสง
- การทดสอบระบบห้ามล้อและช่วงน้ำหนักราหนะ

โดยพาหนะแต่ละประเภทจะต้องมีการตรวจสอบพาหนะตามข้อกำหนดดังนี้

ประเภทยานพาหนะ	รอบระยะเวลาในการตรวจสอบต่อครั้ง
พาหนะใหม่ สำหรับใช้ส่วนบุคคล	4 ปี
พาหนะใหม่ สำหรับใช้เชิงพาณิชย์ ได้แก่ รถแท็กซี่ รถโดยสาร รถบรรทุกสินค้า	2 ปี
พาหนะส่วนบุคคล ที่เคยผ่านการตรวจสอบมาแล้ว	ทุกๆ 2 ปี
พาหนะสำหรับใช้เชิงพาณิชย์ ได้แก่ รถแท็กซี่ รถโดยสาร รถบรรทุกสินค้า ที่เคยผ่านการตรวจสอบมาแล้ว	ทุกๆ 1 ปี

การจดทะเบียนยานพาหนะ

เอกสารที่ต้องใช้ในการจดทะเบียน ได้แก่

- เอกสารยื่นคำขอจดทะเบียน
- เอกสารการเสียภาษีนำเข้า
- ใบรับรองการตรวจสอบพาหนะ
- ใบ Invoice จากตัวแทนขายรถ
- บัตรประจำตัวประชาชน

ขั้นตอนการจดทะเบียน

- ยื่นเอกสารคำขอการจดทะเบียน
- ตรวจสอบข้อมูลในระบบ
- บันทึกข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับยานพาหนะในระบบ
- ออกทะเบียนชั่วคราวในระหว่างขั้นตอนการยื่นคำขอจดทะเบียน
- ออกทะเบียนและเล่มทะเบียนให้แก่เจ้าของรถ

2.2.2 การขอใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่ง

บกหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ กรมการขนส่งทางบก (Land Transport Department) กระทรวงโยธาธิการและขนส่ง (Ministry of Public Works and Transport) ซึ่งใบอนุญาตจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ใบอนุญาตสำหรับการขนส่งภายในประเทศ
2. ใบอนุญาตสำหรับการขนส่งข้ามแดนระหว่างประเทศ

เอกสารที่ใช้ในการขอใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่ง ได้แก่

1. เอกสารยื่นคำขอ
2. บัตรประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทาง
3. ใบรับรองการจดทะเบียนบริษัทจากกระทรวงพาณิชย์
4. หนังสือรับรองของบริษัท
5. หนังสือการยืนยันจากบริษัทแม่

6. หลักฐานการชำระเงิน
7. Letter of condemned

2.2.3 การประกอบการขนส่งในประเทศกัมพูชา

มาตรา 49

1. บริษัทขนส่งภายในประเทศหรือบริษัทขนส่งข้ามแดน ตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าที่ให้บริการในประเภทเดียวหรือต่างออกไป จะต้องได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าวจากกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง
2. กระบวนการบริหารธุรกิจขนส่งและหน่วยงานขนส่งจะต้องเป็นไปตามอนุสัญญา
3. การบริหารจัดการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารจะต้องปฏิบัติตามอนุสัญญา
4. การขนส่งวัตถุอันตรายและสินค้าอันตรายจะต้องเป็นไปตามอนุสัญญา
5. ความตกลงด้านการขนส่งสินค้า หรือผู้โดยสารทางบกจะเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยแยกกฎหมายออกจากกัน
6. การขนส่งระหว่างประเทศจะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศหากราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นภาคีฝ่ายหนึ่ง

มาตรา 50

รถยนต์ รถพ่วง หรือรถกึ่งพ่วง ที่ประกอบธุรกิจการขนส่งจะต้องได้รับอนุญาต ซึ่งออกโดยกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

เอกสารใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจการขนส่งจะมีอายุ 1 ปี ผู้ถือกรรมสิทธิ์ของรถจะต้องขอต่ออายุทุกปี หากมีการดำเนินการล่าช้าจะต้องถูกปรับ กระทรวงโยธาธิการและขนส่งเป็นหน่วยงานที่ทำการแจ้งรายละเอียดข้อบังคับในการออกหนังสืออนุญาตแก่บริษัทขนส่งต่างๆ ดังกล่าว

2.2.4 ใบอนุญาตการขับรถ

มาตรา 40

กระทรวงโยธาธิการและขนส่งจะเป็นหน่วยงานที่ออกใบอนุญาตขับขี่ในประเทศและใบอนุญาตขับขี่สากลสำหรับรถทุกประเภท ยกเว้น กระทรวงกลาโหมหรือกระทรวงมหาดไทยจะเป็นหน่วยงานที่ออกใบอนุญาตขับขี่สำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะชนิดพิเศษที่ใช้ความชำนาญเป็นพิเศษทาง เช่น รถถัง รถหุ้มเกราะ รถต่อเติมอุปกรณ์ทางทหาร ขบวนรถจักรยานยนต์ที่เป็นทรัพย์สินของรัฐ

ใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะทางถนนในประเทศกัมพูชา แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

ประเภทใบขับขี่	ประเภทยานพาหนะ
A	รถจักรยานยนต์และรถสามล้อ
A1	สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีความจุกระบอกสูบ ระหว่าง 19-125 ลบ.ซม.
A2	สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีความจุกระบอกสูบเกิน 125 ลบ.ซม. ยานพาหนะที่มีการพ่วงและรถสามล้อ
B	● สำหรับยานพาหนะที่บรรทุกผู้โดยสารไม่เกิน 9 คน รวมทั้งผู้ขับขี่ ● รถบรรทุกสินค้าที่มีน้ำหนักรวมสูงสุดไม่เกิน 3.5 ตัน ● รถบรรทุกที่ขับขี่โดยผู้ถือใบอนุญาตขับขี่ประเภท B สามารถลากอุปกรณ์พ่วงที่มีน้ำหนักรวมสูงสุดไม่เกิน 0.75 ตัน
C	รถบรรทุกสินค้าที่มีน้ำหนักรวมเกิน 3.5 ตัน และอาจมีอุปกรณ์พ่วงที่มีน้ำหนักรวมสูงสุดไม่เกิน 0.75 ตัน
D	รถโดยสาร
D1	ยานพาหนะที่บรรทุกผู้โดยสารตั้งแต่ 10 ถึง 20 คน รวมทั้งผู้ขับขี่ และอาจมีอุปกรณ์พ่วงรถที่มีน้ำหนักรวมสูงสุดไม่เกิน 0.75 ตัน
D2	ยานพาหนะที่บรรทุกผู้โดยสารมากกว่า 20 คน รวมทั้งผู้ขับขี่ และอาจมีอุปกรณ์พ่วงที่มีน้ำหนักรวมสูงสุดไม่เกิน 0.75 ตัน
E	สำหรับยานพาหนะที่มีอุปกรณ์พ่วงน้ำหนักรวมเกิน 0.75 ตัน โดยแยกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภท E (B), E (C) และ E (D)

เงื่อนไขอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาตขับขี่ กำหนดไว้ดังนี้

1. ผู้ขับขี่สามารถขับขี่ยานพาหนะได้เฉพาะใบอนุญาตขับขี่สำหรับประเภทที่ตนถืออยู่เท่านั้น ผู้พิการมีสิทธิขับขี่ยานพาหนะพิเศษและมีใบอนุญาตขับขี่พิเศษสำหรับผู้พิการ
2. ผู้ถือใบอนุญาตขับขี่จะต้องต่ออายุก่อนที่ใบอนุญาตขับขี่จะหมดอายุลง หากไม่ต่ออายุจะต้องถูกปรับตามกฎหมาย
3. อายุของผู้ขับขี่ที่กำหนดไว้ตามประเภทของใบอนุญาตขับขี่ ดังนี้
 - ผู้ขับขี่ต้องมีอายุอย่างน้อย 16 ปี สำหรับใบขับขี่ประเภท A1
 - ผู้ขับขี่ต้องมีอายุอย่างน้อย 18 ปี สำหรับใบขับขี่ประเภท A2 และ B
 - ผู้ขับขี่ต้องมีอายุอย่างน้อย 22 ปี สำหรับใบขับขี่ประเภท C และ D
 - ผู้ขับขี่ต้องมีอายุอย่างน้อย 24 ปี สำหรับใบขับขี่ประเภท D2 และ E
4. ผู้ที่ถือใบอนุญาตขับขี่ประเภท A2 สามารถขับขี่รถประเภท A1 ได้
5. ผู้ที่ถือใบอนุญาตขับขี่ประเภท B สามารถขับขี่รถประเภท A1 ได้ รวมทั้งรถทางการเกษตร หรือรถที่ติดเครื่องมือที่มีความเร็วสูงสุดไม่เกิน 40 กม. ต่อชั่วโมง แต่จะขับรถประเภท A2 หรือ C หรือ D1 หรือ D2 หรือ E ไม่ได้
6. ผู้ขับขี่ยานพาหนะที่ต่อเติมอุปกรณ์และใช้ความเร็วเกิน 40 กม. ต่อชั่วโมง จะต้องใช้ใบอนุญาตขับขี่ประเภท C
7. การที่จะมีใบอนุญาตประเภท C ได้ ผู้ขับขี่จะต้องมีใบอนุญาตขับขี่ประเภท B และ D1 ก่อน
8. ผู้ขับขี่ยานพาหนะประเภท C หรือ D1 หรือ D2 สามารถจะขับขี่ยานพาหนะประเภท B ได้
9. ผู้ขับขี่ที่มีใบอนุญาตประเภท C ไม่อาจขับขี่ยานพาหนะประเภท D2 ได้ แต่ผู้ที่มีใบอนุญาตขับขี่ประเภท D2 สามารถขับขี่ยานพาหนะประเภท B หรือ C หรือ D1 ได้
10. การที่จะได้ใบอนุญาตขับขี่ประเภท D1 ผู้ขับขี่จะต้องมีใบขับขี่ประเภท B ก่อน

11. การที่จะได้ใบอนุญาตขับขี่ประเภท D2 ผู้ขับขี่จะต้องมีใบขับขี่ประเภท B หรือ C หรือ D1 ก่อน
12. การที่จะได้ใบอนุญาตขับขี่ประเภท E ผู้ขับขี่จะต้องมีใบขับขี่ประเภท B หรือ C หรือ D1 หรือ D2 ก่อน
13. ผู้ขับขี่ประเภท E มีสิทธิที่จะขับพาหนะที่มีอุปกรณ์พ่วงที่มีน้ำหนักรวมสูงสุดเกิน 0.75 ตัน ขึ้นอยู่กับประเภทของใบอนุญาตขับขี่ เช่น E (B) หรือ E (C) หรือ E (D) หรือ E (D2)

มาตรา 42

อายุการใช้งานของใบขับขี่ กำหนดไว้ดังนี้

1. ใบอนุญาตขับขี่ประเภท A และ B จะมีอายุการใช้งานได้จนกระทั่งผู้ถืออายุ 65 ปี แต่ต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพและอาจต่ออายุได้อีกทุกๆ 5 ปี
2. ใบอนุญาตขับขี่ประเภท C, D และ E มีอายุใช้งาน 3 ปี คือใบอนุญาตขับขี่อาจขอต่อได้ทุก 3 ปี หลังจากการตรวจสอบสุขภาพเพื่อยืนยันว่ายังสามารถขับขี่ได้
3. ผู้ขับขี่ซึ่งใช้ใบอนุญาตขับขี่ทุกประเภทที่มีอายุเกิน 65 ปี จะต้องมีการตรวจสอบสุขภาพทุกๆ 2 ปี และต่ออายุได้ทุก 2 ปี

มาตรา 43¹¹

ใบอนุญาตขับขี่ทุกใบจะมีช่องคะแนนไว้ 12 คะแนน หากผู้ขับขี่ฝ่าฝืนกฎจราจรก็จะมีหักคะแนนออก ในกรณีต่างๆ ดังนี้

ก. หัก 1 คะแนน

- ผู้ขับขี่ไม่คาดเข็มขัดนิรภัยหรือไม่สวมหมวกนิรภัย
- ใช้ไฟส่องสูง เมื่อมีรถคันอื่นขับมาจากทางตรงกันข้าม
- ขับขี่บนเส้นแบ่งทิศการจราจรบริเวณกลางถนน

¹¹ ปัจจุบันยังไม่มีกฏบังคับใช้กฎหมายในมาตรานี้

- ขับขี่ด้วยความเร็วเกินกำหนดตั้งแต่ 1 ถึง 19 กม. ต่อชั่วโมง
- ขับขี่โดยไม่มีไฟส่องสว่างพอควรในเวลากลางคืนตามประเภทของยานพาหนะ
- บรรทุกผู้โดยสารเกินอัตรา

ข. หัก 2 คะแนน

- ขับขี่ด้วยความเร็วเกินกำหนดตั้งแต่ 20 ถึง 29 กม.ต่อ ชั่วโมง
- ขับขี่ด้วยความเร็ว ขณะมีคันอื่นกำลังแซง
- เลี้ยวขวาหรือเลี้ยวซ้ายผิด
- กลับรถที่ห้ามกลับรถ
- ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ระบุไว้ของใบอนุญาตขับขี่
- เลี้ยวขวาหรือเลี้ยวซ้ายหรือหยุด โดยไม่เปิดไฟหรือให้สัญญาณ
- แซงขึ้นมาโดยไม่ถูกต้อง
- ขับขี่โดยไม่เว้นระยะห่างอย่างปลอดภัย
- ไม่ระมัดระวังในการขับขี่ รวมทั้งรบกวนผู้ใช้รถใช้ถนนคนอื่น
- ไม่ใช้ไฟแฉ่งเมื่อเริ่มการขับขี่
- รถไม่มีมาตรฐานทางเทคนิค
- บรรทุกสินค้าโดยไม่ถูกต้อง
- จอดรถบนทางม้าลาย
- หยุดหรือจอดรถบนเส้นแบ่งเขตถนน
- ปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 10 ปีนั่งอยู่บริเวณเบาะหน้าโดยไม่มีผู้ใหญ่ควบคุม
- มิได้นำเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี นั่งในที่นั่งพิเศษสำหรับเด็ก

ค. หัก 3 คะแนน

- หยุดหรือจอดรถในสถานที่อันตราย
- แซงในลักษณะอันตราย
- แซงในที่ห้ามแซง
- เปลี่ยนทิศทางโดยไม่ให้สัญญาณ

- ขับพร้อมเส้นกลางถนน
- ขับด้วยความเร็วเกินตั้งแต่ 30 กม. ต่อชั่วโมง ถึง 39 กม. ต่อชั่วโมง
- ขับขึ้นขณะที่มีแอลกอฮอล์ในลมหายใจตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.39 มิลลิกรัมต่อลิตร หรือในเลือดตั้งแต่ 0.50 ถึง 0.79 มิลลิกรัมต่อลิตร
- ขับขึ้นในลักษณะแข่งกันมาตามถนนในที่กฎหมายห้ามไว้
- ไม่หยุดรถให้กับคนเดินเท้าข้ามทางม้าลาย
- ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร
- ไม่ปฏิบัติตามสัญญาณให้หยุด หรือสัญญาณให้ผู้มีสิทธิก่อน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งจราจรของเจ้าพนักงานจราจร

ง. หัก 4 คะแนน

- ขับด้วยความเร็วเกินกำหนดตั้งแต่ 40 ถึง 49 กม. ต่อชั่วโมง
- ไม่ปฏิบัติตามสิทธิในการขับขึ้น ตามลำดับสำคัญที่บริเวณทางแยกทางร่วม
- ขับขึ้นในลักษณะตื้อกัน
- ก่อให้เกิดการจราจรติดขัด
- ไม่ให้ลำดับก่อนหลังแก่รถที่มีสิทธิพิเศษ
- ทำให้สินค้าตกลงมาจากรถ
- ขับขึ้นผิดทิศทาง
- ขับขึ้นในลักษณะอันตราย

จ. หัก 6 คะแนน

- ขับด้วยความเร็วเกินกำหนดตั้งแต่ 50 กม. ต่อชั่วโมง
- ขับขึ้นขณะมีแอลกอฮอล์ในลมหายใจตั้งแต่ 0.40 มิลลิกรัมต่อลิตร หรือในเลือดตั้งแต่ 0.8 กรัมต่อลิตร
- หนีเมื่อเกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางจราจร
- ใช้ป้ายทะเบียนที่มีการปลอมแปลง หรือใช้ทะเบียนรถปลอม
- ขับขึ้นโดยไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร หรือก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางจราจรโดยไม่ตั้งใจ
- ใช้ใบอนุญาตขับขึ้นซ้ำซ้อน

- ปฏิเสธการเป่าลมหายใจเพื่อตรวจวัดอัตราแอลกอฮอล์หรือยาเสพติด
- หลบหนีเจ้าพนักงานจราจร
- บรรทุกผู้โดยสารบนวัตถุอันตราย

มาตรา 44¹²

กรณีที่เกี่ยวข้องกับบัตรคะแนน

- เมื่อคะแนนถูกหักหมด ใบอนุญาตขับขี่ไม่สามารถใช้ได้
- การขับขี่ฝ่าฝืนกฎระเบียบในแต่ละครั้ง จะมีการหักคะแนนไม่เกิน 8 คะแนน
- หลังจากถูกหักคะแนนไปแล้ว 3 ปี หากผู้ขับขี่ไม่ฝ่าฝืนกฎจราจรอีก ผู้ขับขี่จะได้รับคะแนนใหม่ 12 คะแนนโดยอัตโนมัติ
- ในกรณีที่ถูกหักคะแนน และผู้ถือใบอนุญาตขับขี่ต้องการจะเพิ่มคะแนน ผู้ถือใบอนุญาตขับขี่จะต้องได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรเป็นระยะเวลา 2 วัน ที่จัดโดยกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง และเมื่อผ่านการฝึกอบรม ผู้ขับขี่จะได้รับคะแนน 4 คะแนน โดยจะรับสูงสุดไม่เกิน 11 คะแนน ผู้ขับขี่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าวเพื่อเพิ่มคะแนนได้ในระยะเวลา 2 ปีเท่านั้น
- ในกรณีใบอนุญาตขับขี่หมดอายุอันเนื่องมาจากการถูกหักคะแนน ผู้ขับขี่จะต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการขับรถและขอใบอนุญาตขับขี่ใหม่ โดยต้องมีการตรวจสอบสุขภาพด้วย
- ในกรณีใบอนุญาตขับขี่หมดอายุลง เนื่องจากผู้ขับขี่เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุอย่างหนัก หรือเป็นอันตรายต่อชีวิตโดยไม่ได้ตั้งใจ ผู้ขับขี่จะต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการขับรถใหม่ และจึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตขับขี่อีกครั้งภายหลัง อย่างน้อย 5 ปีหลังจากการเกิดอุบัติเหตุ โดยต้องเข้ารับการตรวจสอบสุขภาพด้วย

¹² ปัจจุบันยังไม่มีฉบับบังคับใช้กฎหมายในมาตรานี้

- วิธีการออกบัตรคะแนนสำหรับผู้ขับซึ่งจะถูกกำหนดโดยกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

มาตรา 45

ราชอาณาจักรกัมพูชาอนุญาตให้ผู้เข้าเมืองโดยถูกกฎหมายซึ่งต้องการขับขี่ยานพาหนะบนถนนในราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อมีการประชุมทวิภาคีหรือพหุภาคี หรือระหว่างประเทศตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไปกับราชอาณาจักรกัมพูชา โดยสามารถได้รับใบอนุญาตขับขีได้ 2 วิธี ได้แก่

1. ขอเข้ารับการสอบ เพื่อรับใบอนุญาตขับขี เหมือนประชาชนกัมพูชาทั่วไป
2. นำใบอนุญาตขับขีที่ออกโดยประเทศที่ถือเข้าราชอาณาจักรมาเทียบกับใบอนุญาตขับขีของกัมพูชาโดยยื่นเอกสารคำขอไปยังกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง และต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างถูกต้อง โดยมีเอกสารต่างๆ ได้แก่

- ก. หนังสือเดินทางและวีซ่า
- ข. ใบอนุญาตขับขีที่ยังไม่หมดอายุ
- ค. ที่อยู่ถาวรที่รับรองโดยทางการ
- ง. มีใบรับรองการตรวจสุขภาพและได้อยู่อาศัยในราชอาณาจักรกัมพูชาแล้วอย่างน้อย 6 เดือน
- จ. ในกรณีที่ใบอนุญาตขับขีไม่ได้เป็นภาษาอังกฤษหรือฝรั่งเศส ใบอนุญาตขับขีดังกล่าวจะต้องได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษหรือฝรั่งเศส และได้รับการรับรองจากสถานทูต สถานกงสุล หรือสถานที่อื่นๆ ที่เหมาะสม

อายุการใช้งานของใบอนุญาตขับขีของชาวต่างชาติที่ได้นำมาเทียบกับของราชอาณาจักรกัมพูชาจะใช้ได้ในระยะเวลา 1 ปี อายุของใบอนุญาตขับขีของชาวต่างชาติซึ่งได้ผ่านการทดสอบจะเหมือนกับระยะเวลาของใบอนุญาตขับขีที่ชาวกัมพูชาได้รับ และในกรณีที่ใบอนุญาตขับขีของผู้ขับขีที่เป็นชาวต่างชาติหมดอายุลง ก็จะต้องสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอีกครั้ง

ผู้ขับขีต่างชาติที่ถือใบขับขีอนุญาตประเภท C, D และ E ไม่สามารถนำมาเทียบกับประเภทที่ตรงกันได้ โดยสามารถเทียบได้เฉพาะในประเภท A หรือ B เท่านั้น

มาตรา 46

โรงเรียนสอนขับรถยนต์จะต้องได้รับใบอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องอยู่ในความควบคุมของกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

ครูสอนขับรถจะต้องมีใบประกาศนียบัตรแสดงวิทยฐานะซึ่งออกโดยกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง โดยกระทรวงโยธาธิการและขนส่งจะออกเอกสารวิธีการออกใบอนุญาตขับขีการตั้งโรงเรียนสอนขับรถ การสร้างเกณฑ์ในการสอบครู เพื่อวัดขีดความสามารถของครูและวัดประสิทธิภาพโครงการต่างๆ ของโรงเรียนสอนขับรถด้วยหากมีเหตุจำเป็น กระทรวงมหาดไทยมีสิทธิในการตรวจสอบโรงเรียนสอนขับรถเอกชนได้

2.2.5 น้ำหนักบรรทุกและมาตรฐานลักษณะรถ

มาตรา 53

การบรรทุกสินค้าโดยรถจะต้องมีน้ำหนักรวมไม่เกินน้ำหนักเพลาสูงสุดของเพลารถที่จะรับได้ และต้องไม่เกินที่กำหนดไว้โดยบริษัทที่ประกอบรถและจะต้องไม่เกินน้ำหนักที่ได้รับอนุญาต ดังต่อไปนี้

1. น้ำหนักสูงสุดลงเพลารถยนต์ รถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง ถูกจำกัด ดังนี้
 - 6 ตัน สำหรับยานพาหนะที่มีเพลาคู่ 2 ล้อ
 - 11 ตัน สำหรับยานพาหนะที่มีเพลาคู่ 4 ล้อ
 - 10 ตัน สำหรับยานพาหนะที่มีเพลาคู่ 4 ล้อ
 - 19 ตัน สำหรับยานพาหนะที่มีเพลาคู่ 8 ล้อ
 - 24 ตัน สำหรับยานพาหนะที่มี 3 เพลาคู่ 12 ล้อ

2. น้ำหนักรวมสูงสุดของรถที่ได้รับอนุญาต กำหนดไว้ดังนี้
 - 16 ตัน สำหรับรถที่มี 2 เพลา 6 ล้อ ประกอบด้วยเพลาหน้า 1 เพลา 2 ล้อ และเพลาหลัง 1 เพลา 4 ล้อ
 - 25 ตัน สำหรับรถที่มี 3 เพลา 10 ล้อ ประกอบด้วยเพลาหน้า 1 เพลา 2 ล้อ และเพลาหลังอีก 2 เพลา 8 ล้อ
 - 30 ตัน สำหรับรถที่มี 4 เพลา 12 ล้อ ประกอบด้วยเพลาหน้า 2 เพลา 4 ล้อ และเพลาหลังอีก 2 เพลา 8 ล้อ
3. การจำกัดน้ำหนักสูงสุดของรถที่ได้รับอนุญาตในลักษณะรถพ่วงจะต้องอยู่ในกฎข้อบังคับคือ 40 ตัน สำหรับรถบรรทุกที่มีหางลากประกอบด้วย 5 เพลาขึ้นไป
4. การจำกัดน้ำหนักสูงสุดของรถที่ได้รับอนุญาตในลักษณะรถกึ่งพ่วงจะต้องอยู่ในกฎข้อบังคับ คือ
 - 35 ตัน สำหรับรถกึ่งพ่วงที่มีทั้งหมด 4 เพลา 16 ล้อ ซึ่งแบ่งเป็น เพลาหน้า 2 ล้อ และเพลาหลังของรถ 4 ล้อ และส่วนที่พ่วงประกอบไปด้วย 2 เพลา 8 ล้อ
 - 40 ตัน สำหรับรถกึ่งพ่วงที่มี 5 เพลาขึ้นไป

น้ำหนักของรถกับรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง ซึ่งไม่ได้มีการระบุไว้ในระเบียบข้อบังคับข้างต้น จะต้องได้รับหนังสืออนุญาตจากกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง ขณะขับขึ้นข้ามสะพาน ผู้ขับขี่รถยนต์ รถที่มีรถพ่วง หรือรถกึ่งพ่วงจะต้องปฏิบัติตามป้ายเครื่องหมายที่กำหนดน้ำหนักสูงสุดที่ได้รับอนุญาตปรากฏบริเวณด้านหน้าของสะพาน

ขนาดของรถ

รถที่มีรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงที่ไม่ได้บรรทุกสิ่งของใดๆ จะต้องปฏิบัติตามนี้

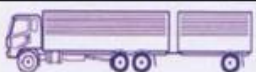
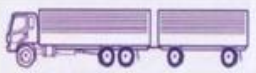
- ความกว้างสูงสุดของรถต้องไม่เกิน 2.5 เมตร นอกจากรถที่ติดตั้งอุปกรณ์ต้องไม่เกิน 3 เมตร
- ความสูงสูงสุดไม่เกิน 4.2 เมตร
- ความยาวสูงสุดของรถแต่ละคันต้องไม่เกิน 12.2 เมตร

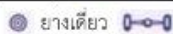
- ความยาวสูงสุดของรถที่พ่วงรถกึ่งพ่วง ต้องไม่เกิน 16 เมตร
- ความยาวสูงสุดของรถที่พ่วงรถพ่วง ต้องไม่เกิน 18 เมตร

มาตรฐานทางเทคนิคของขนาดและน้ำหนักของรถประเภทอื่นๆ จะกำหนดไว้ในข้อบังคับของกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

น้ำหนักบรรทุก

น้ำหนักบรรทุกสูงสุดที่อนุญาตของพาหนะที่ใช้ขนส่งเชิงพาณิชย์แต่ละประเภทของกัมพูชา ตามภาคผนวกของประกาศกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง เลขที่ 744 ณ วันที่ 19 พฤศจิกายน 1999

No.	ประเภทของพาหนะ	น้ำหนักรวมสูงสุดที่อนุญาต	
		ถนนประเภท A	ถนนประเภท B
1		16 ตัน	16 ตัน
2		25 ตัน	20 ตัน
3		25 ตัน	20 ตัน
4		35 ตัน	30 ตัน
5		35 ตัน	30 ตัน
6		30 ตัน	30 ตัน
7		40 ตัน	35 ตัน
8		40 ตัน	35 ตัน

หมายเหตุ: เพลาเดี่ยว (Single axle) น้ำหนักลงเพลาอนุญาตสูงสุดไม่เกิน 10 ตัน

เพลาคู่ (Tandem axle) น้ำหนักลงเพลาอนุญาตสูงสุดไม่เกิน 19 ตัน

- ถนนประเภท A คือ ทางหลวงสายหลักของประเทศ
- ถนนประเภท B คือ ทางหลวงสายรองของประเทศ

2.2.6 เขตห้ามจอดและเวลาห้ามบรรทุก

มาตรา 24

การหยุดและการจอดในถนนสาธารณะ

1. รถทุกประเภทหรือสัตว์ทุกชนิดที่หยุดหรือจอด จะต้องไม่ก่อปัญหา กีดขวางรถคันอื่นๆ ซึ่งกำลังสัญจรอยู่
2. ในเขตเมือง รถทุกประเภทต้องหยุดหรือจอดตามทิศทางของสัญญาณจราจรที่ติดตั้งไว้ โดยจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับดังต่อไปนี้
 - ถนนที่มีการเดินรถ 2 ทิศทาง ผู้ขับขี่จะต้องหยุดหรือจอด ยานพาหนะทางด้านขวาตามทิศทางของการจราจร
 - ถนนที่มีการเดินรถทิศทางเดียว ผู้ขับขี่จะต้องหยุดหรือจอด ยานพาหนะทางด้านขวาหรือทางด้านซ้ายตามทิศทางของการจราจร นอกจากนี้จะมีป้ายสัญญาณบอกให้จอดในด้านตรงข้าม
3. ในเขตนอกเมือง ยานพาหนะและสัตว์ทุกประเภทจะต้องจอดหรือหยุด รถบริเวณนอกช่องทางสัญจร หากไม่สามารถหยุดหรือจอดรถในบริเวณดังกล่าวได้ ผู้ขับขี่จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับที่บัญญัติไว้ในข้อ 2 ของมาตรานี้
4. ในเวลากลางคืน หรือในบริเวณที่มีป้ายสัญญาณ “ ห้ามหยุด/จอด ” ยานพาหนะทุกชนิดซึ่งเครื่องยนต์ขำรด ชัดข้อง ซึ่งไม่สามารถที่จะจอดรถบริเวณนอกทางสัญจรได้ จะต้องวางสัญญาณไว้ในระยะห่างที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ขับขี่อื่นๆ ที่สัญจรในเส้นทางทราบ
5. ในเขตเมือง ยานพาหนะที่หยุดหรือจอดเพื่อทำการขนถ่ายสินค้า หรือให้ผู้โดยสารขึ้นลง จะต้องหยุดหรือจอดห่างจากทางเท้าไม่เกิน 25 ซม. และต้องจอดหรือหยุดรถห่างจากทางแยกทางร่วมหรือทางโค้งบนท้องถนนอย่างน้อย 5 เมตร ในกรณีเขตนอกเมือง จะต้องจอดหรือหยุดรถห่างจากทางแยกทางร่วมหรือทางโค้งบนท้องถนนอย่างน้อย 10 เมตร
6. เมื่อจอดรถ ผู้ขับขี่ต้องใส่เบรกมือหรือใช้วิธีการอื่นใด เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุใดๆ ในระหว่างที่ผู้ขับขี่ไม่อยู่ที่รถ

7. ห้ามทำการจอดหรือหยุดทั้งยานพาหนะและสัตว์ ในกรณีดังต่อไปนี้
 - ห้ามจอดหรือหยุดบริเวณช่องทางจราจรกลางถนนและทางเท้าที่สงวนไว้สำหรับคนเดินเท้า และต้องอยู่ห่างจากป้ายสัญญาณสำหรับคนเดินถนนในระยะอย่างน้อย 5 เมตร
 - ห้ามจอดหรือหยุดในบริเวณที่สงวนไว้สำหรับรถบางประเภท
 - ห้ามจอดหรือหยุดบริเวณกลางถนนที่มีเส้นประ หากเป็นการหยุดหรือจอดคร่อมเลนและจอดเว้นระยะห่างไม่เกิน 3 เมตร อันจะทำให้ผู้ขับขี่อื่น ๆ ไม่สามารถวิ่งผ่านไปได้
 - ห้ามจอดหรือหยุดใกล้เสาสัญญาณไฟจราจรหรือป้ายจราจร เพื่อป้องกันมิให้เกิดขวางวิสัยทัศน์ของผู้ใช้รถใช้ถนนรายอื่นๆ
 - ห้ามจอดหรือหยุดในบริเวณที่เกิดขวางทางเข้าออก หรือกีดขวางการจราจรของรถคันอื่นๆ
 - ห้ามจอดหรือหยุดบนสะพาน ทางลอด อุโมงค์ ทางสูงชัน ทางแยกทางร่วม บนถนนข้ามทางรถไฟ วงเวียน ทางโค้ง ซึ่งรถคันอื่นๆ ไม่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล
 - ห้ามจอดหรือหยุดบริเวณทางข้ามทางรถไฟในระยะที่น้อยกว่า 20 เมตร
 - ห้ามจอดหรือหยุดบริเวณด้านหน้าและหลังสถานีสูบน้ำของเครื่องดับเพลิงในระยะที่น้อยกว่า 10 เมตร
 - ห้ามจอดหรือหยุดบริเวณทางเข้าออกของสถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะ
 - ห้ามจอดหรือหยุดบริเวณทางเข้า-ออกของที่พักรถโดยสาร ยกเว้นเป็นยานพาหนะของเจ้าของที่พักรถโดยสารเอง
 - ห้ามจอดรถซ้อนคัน
 - ห้ามหยุดหรือจอดรถบนไหล่ทางหากฝั่งตรงข้ามมีรถจอดอยู่ ยกเว้นในกรณีที่อนุญาตให้จอดทั้งสองฝั่ง
 - ห้ามหยุดหรือจอดรถในบริเวณที่มีป้ายสัญญาณ “ห้ามจอด/หยุด”

- ห้ามหยุดหรือจอดรถทิ้งไว้บนถนนสาธารณะนานเกินกว่า 72 ชั่วโมง
- ห้ามหยุดหรือจอดรถบริเวณด้านหน้าและด้านหลังของป้ายหยุดรถประจำทางในระยะที่น้อยกว่า 10 เมตร
- ห้ามจอดโดยเว้นระยะน้อยกว่า 1 เมตรระหว่างรถคันหน้าและหลัง
- ห้ามหยุดหรือจอดรถใกล้กับทางแยกทางร่วมและจุดกลับรถ

2.2.7 บทลงโทษ

มาตรา 67

ผู้ขับขี่อาจต้องรับผิดชอบในความผิดทั้งตามประมวลกฎหมายอาญา และตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่อการกระทำผิดที่ตนได้กระทำการขับขี่ ยานพาหนะ การกระทำรุนแรงต่อร่างกาย ชื่อเสียง เกียรติยศของเจ้าพนักงานจราจรผู้มีอำนาจซึ่งรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามกฎหมาย

มาตรา 68

เจ้าของยานพาหนะทุกประเภทจะต้องรับผิดชอบในทางแพ่งและพาณิชย์ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุทางจราจรอันนำไปสู่ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากรถดังกล่าว

มาตรา 69

การกระทำผิดกฎจราจรในกรณีใดๆ จะต้องถูกส่งศาลให้พิจารณา นอกจากการกระทำผิดเล็กน้อยที่อาจเป็นเพียงการเปรียบเทียบปรับ หรือกรณีที่ระบุในมาตรา 64 หรือพระราชบัญญัติว่าด้วยการฝ่าฝืนกฎที่มีเพียงการตักเตือน

มาตรา 70

เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการควบคุมระเบียบจราจร ซึ่งใช้อำนาจเพื่อการยึดใบอนุญาตขับขี่ ป้ายทะเบียน เอกสารคู่มือ บัตรประวัติ รถ หรือหน่วงเหนี่ยวรถของผู้ขับขี่ไว้ จะมีโทษจำคุกเป็นเวลา 6 วันถึง 1 เดือน และ/หรือถูกปรับตั้งแต่ 25,000 เรียล ถึง 200,000 เรียล

ในกรณีที่เกิดได้รับความเสียหาย หรือมีขึ้นส่วนของรถหายอันเนื่องมาจากการหน่วงเหนี่ยว หน่วยงานต้นสังกัดนั้นจะต้องรับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายหากระดับของการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือหน่วยงานจราจรรุนแรงเกินไป ผู้ที่ได้รับความเสียหายอาจเรียกร้องค่าชดเชยจากเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงานจราจร

เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงานจราจรอาจถูกตัดสินให้จำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 3 ปี และ/หรือถูกปรับตั้งแต่ 2,000,000 เรียล ถึง 6,000,000 เรียล ในกรณีต่างๆ ได้แก่

- บังคับหรือเรียกเงินค่าปรับในจำนวนที่ไม่ตรงกับที่ระบุไว้ตามกฎหมาย
- รับเงินค่าปรับโดยการออกใบเสร็จค่าปรับที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่มีการออกใบเสร็จค่าปรับให้แก่ผู้ขับขี่ที่ได้เสียค่าปรับ
- การลงโทษโดยการจำคุกตั้งแต่ 1 ถึง 3 ปี และ/หรือถูกปรับตั้งแต่ 2,000,000 เรียล ถึง 6,000,000 เรียล หากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบส่วนงานนี้โดยตรง หรือผู้มีหน้าที่และงานในการจัดการกับโรงเรียนสอนขับรถ หรือเกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตขับขี่และบัตรแสดงลักษณะของรถ ซึ่งได้กระทำความผิดในมาตรา 40 และ 48 ของบทบัญญัตินี้

มาตรา 71

ในกรณีใบอนุญาตขับขี่ถูกระงับหรือถูกทำให้เป็นโมฆะ และผู้ขับขี่ไม่ยินยอมให้ดำเนินการยึดใบอนุญาตขับขี่ตามกำหนดเวลา จะต้องโทษจำคุกตั้งแต่ 1 วันถึง 5 วัน และถูกปรับ 5,000 เรียล ถึง 25,000 เรียล

มาตรา 72

ผู้ที่ขับขี่รถโดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่ หรือทำการขับขี่ในขณะที่ใบอนุญาตขับขี่ถูกถอดถอน สั่งพัก เป็นโมฆะ จะต้องมีความผิดโทษจำคุกตั้งแต่ 6 วันถึง 1 เดือน และถูกปรับตั้งแต่ 25,000 เรียล ถึง 200,000 เรียล

มาตรา 73

ผู้ที่กีดขวางหรือรบกวนการสังหารยุดรต หรือผู้ขับขีที่ไม่หยุดรตตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร หรือไม่ยินยอมให้ตรวจ หรือไม่ยอมให้ตรวจโดยการเป่าลม หรือตรวจสอบยาเสพติด จะต้องถูกลงโทษ โดยจำคุกตั้งแต่ 6 วันถึง 1 เดือน และถูกปรับตั้งแต่ 25,000 เรียล ถึง 200,000 เรียล

มาตรา 74

ผู้ที่ขับขีขณะมีนเมาและมีระดับของแอลกอฮอล์ในลมหายใจ ตั้งแต่ 0.40 มิลลิกรัมต่อ 1 ลิตร หรือในเลือดตั้งแต่ 0.80 กรัมต่อลิตรขึ้นไป จะต้องโทษด้วยการจำคุกตั้งแต่ 6 วันถึง 1 เดือน และถูกปรับตั้งแต่ 25,000 เรียล ถึง 1,000,000 เรียล

มาตรา 75

บุคคลที่ใช้ใบอนุญาตขับขี เอกสารแสดงลักษณะของรต หรือใบอนุญาตอื่นๆ ทั้งที่ตระหนักแล้วว่าเป็นเอกสารปลอม ตลอดจนผู้ที่ปลอมแปลงใบอนุญาตขับขี เอกสารแสดงลักษณะของรต หรือใบอนุญาตอื่นๆ แล้วนำมาใช้สัญจรตามท้องถนน จะต้องโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปีถึง 5 ปี และถูกปรับตั้งแต่ 40,000 เรียล ถึง 10,000,000 เรียล

มาตรา 76

บุคคลผู้ใช่วิธีการใดๆ อันจะทำให้เกิดการกีดขวางการจราจรจะต้องโทษจำคุกตั้งแต่ 1 เดือนจนถึง 1 ปี และถูกปรับตั้งแต่ 200,000 เรียล ถึง 2,000,000 เรียล

มาตรา 77

บุคคลที่ขับขียานพาหนะและไม่มีใบอนุญาตขับขี เอกสารแสดงประวัติรต และป้ายทะเบียนรต จะต้องถูกจำคุกตั้งแต่ 6 วันถึง 1 เดือน และ/หรือถูกปรับตั้งแต่ 25,000 เรียล ถึง 200,000 เรียล

มาตรา 78

บุคคลที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ แม้โดยที่ไม่ได้ตั้งใจ หรือทำให้เกิดการทุพพลภาพ ไม่สามารถประกอบการทำงานได้เป็นเวลา 8 วันหรือมากกว่า จะต้องถูกจำคุกตั้งแต่ 6 วันถึง 1 ปี และ/หรือถูกปรับตั้งแต่ 25,000 เรียล ถึง 2,000,000 เรียล

ผู้ขับขี่จะได้รับโทษสูงสุด เมื่อกระทำการฝ่าฝืนในกรณีดังต่อไปนี้

- ก. ขับขี่โดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่หรือมีใบอนุญาตขับขี่แต่ไม่ถูกประเภทตามที่ระบุ
- ข. ขับขี่ขณะมีเม้าด้วยการมีระดับของแอลกอฮอล์ในลมหายใจ ตั้งแต่ 0.40 มิลลิกรัมต่อลิตร หรือในเลือดตั้งแต่ 0.80 กรัมต่อลิตร
- ค. เป็นเหตุให้ผู้อื่นบาดเจ็บหลายคน
- ง. หลบหนีจากสถานที่เกิดเหตุ โดยไม่แสดงความรับผิดชอบ

มาตรา 79

ผู้ขับขี่ที่เจตนาจะทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต จะถูกลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 80

การบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าน้ำหนักที่สามารถบรรทุกสูงสุดที่จำกัดไว้บนเพลลาของรถ และการบรรทุกน้ำหนักสูงสุดของรถ จะต้องได้รับโทษตามกฎหมายดังนี้

1. น้อยกว่าร้อยละ 5 จะถูกตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยไม่ถูกปรับ
2. มากกว่าร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 10 ผู้ขับขี่จะต้อง
 - ก. ถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 100,000 เรียลต่อตัน
 - ข. นำสินค้าลงจากรถและถูกยึดรถไว้เป็นเวลา 10 วัน
 - ค. ถูกยึดใบอนุญาตขับขี่และถูกระงับการใช้งานเป็นระยะเวลา 10 วัน
3. มากกว่าร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 20 ผู้ขับขี่จะต้อง
 - ก. ถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 200,000 เรียลต่อตัน
 - ข. นำสินค้าลงจากรถและถูกยึดรถไว้เป็นเวลา 1 เดือน

- ค. ถูกยึดใบอนุญาตขับขี่และระงับการใช้งานเป็นระยะเวลา 6 เดือน
- 4. มากกว่าร้อยละ 20 ผู้ขับขี่จะต้อง
 - ก. ถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 300,000 เรียลต่อต้น
 - ข. นำสินค้าลงจากรถและถูกยึดรถไว้เป็นเวลา 1 ปี
 - ค. ถูกยึดใบอนุญาตขับขี่และถูกระงับการใช้งานเป็นระยะเวลา 2 ปี

ในกรณีที่มีการกระทำผิดในเรื่องของการบรรทุกน้ำหนักเกินบนยานพาหนะ และรวมทั้งการบรรทุกน้ำหนักลงเพลาเกิน จะต้องมีการกำหนดโทษซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กรณี

ในกรณีที่ผู้ขับขี่ยังคงกระทำความผิดอีก จะมีการปรับเพิ่มเป็น 2 เท่า และจะต้องหยุดดำเนินการธุรกิจขนส่งเป็นเวลา 1 ปี นอกจากนั้น เจ้าของรถยังจะต้องรับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายในการนำสินค้าลงจากรถบรรทุกสินค้าตลอดจนค่าเช่าสถานที่ที่จะต้องใช้เก็บสินค้าและรถ

บทลงโทษข้างต้นจะไม่ขัดกับคำตัดสินของศาล ในกรณีที่มีการกระทำความเสียหายต่อสิ่งก่อสร้างอื่นๆ เนื่องจากการนำสินค้าออกจากรถ

มาตรา 81

ผู้ปกครองซึ่งปล่อยให้บุตรที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปี เดินตามลำพังบนถนนสาธารณะ และก่อให้เกิดอุบัติเหตุจะต้องรับผิดชอบตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 82

ผู้ที่ปล่อยให้สัตว์เลี้ยงเดินออกมาหากินตามลำพังบนถนนสาธารณะ และก่อให้เกิดอุบัติเหตุจะจรรยาจร จะต้องรับผิดชอบตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 83

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ได้กระทำตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในมาตรา 47 จะต้องถูกดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร

มาตรา 84

รถโดยสารที่เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจรสามารถเปรียบเทียบปรับ ได้ กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน รวมทั้งการหักคะแนนตามที่ระบุไว้ในมาตรา 43 ของ กฎหมายฉบับนี้ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. รถโดยสารชั้น 1

- ก. ขับโดยใช้แต่รถไม่ถูกต้องตามกฎหมายข้อบังคับ
- ข. ขับโดยไม่คาดเข็มขัดนิรภัย หรือสวมใส่หมวกนิรภัย
- ค. ขับโดยปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี นั่งข้างหน้ารถโดยไม่มี ผู้ใหญ่อยู่ด้วย และไม่คาดเข็มขัดนิรภัย
- ง. การฝ่าฝืนรายละเอียดในข้อ 7 และ 8 ที่ระบุไว้ในมาตรา 9
- จ. หยุดหรือจอดรถในลักษณะที่ผิดกฎ และกีดขวางการจราจร
- ฉ. ขับรถที่มีมาตรวัดความเร็วชำรุด
- ช. ขับเร็วกว่าความเร็วที่กำหนดตั้งแต่ 1-19 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- ซ. ใช้โทรศัพท์มือถือโดยไม่ใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อขณะขับรถ
- ณ. กระทำผิดตามกฎหมายในมาตรา 15

การฝ่าฝืนดังกล่าวข้างต้นจะถูกกำหนดโทษและถูกปรับตามประเภทของรถ ดังนี้

- รถจักรยานยนต์และรถสามล้อเครื่อง ถูกปรับ 3,000 บาท
- รถเล็ก ถูกปรับ 8,000 บาท
- รถใหญ่ ถูกปรับ 10,000 บาท

2. รถโดยสารชั้น 2

- ก. บรรทุกสินค้าที่มีความยาว ความกว้าง และความสูง เกินที่กำหนด ตามกฎหมายฉบับนี้
- ข. บรรทุกสินค้าไม่ถูกต้องตามเทคนิควิธี
- ค. การกระทำผิดโดยตกแต่งไฟรถซึ่งไม่ถูกต้องตามมาตรฐานเทคนิค
- ง. การกระทำผิดโดยใช้เครื่องยนต์ที่ก่อให้เกิดเสียงดังและมีควันดำ
- จ. การกระทำผิดโดยการติดตั้งอุปกรณ์ส่วนควบที่ผิดประเภท
- ฉ. ขับเร็วเกินความเร็วที่กำหนด ตั้งแต่ 20-29 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

การฝ่าฝืนดังกล่าวข้างต้นจะถูกกำหนดโทษและถูกปรับตามประเภทของรถ ดังนี้

- รถจักรยานยนต์และรถสามล้อเครื่อง ถูกปรับ 4,000 เรียล
- รถขนาดเล็ก ถูกปรับ 8,000 เรียล
- รถขนาดใหญ่หรือรถบรรทุก ถูกปรับ 15,000 เรียล

3. ละเมิดข้อ 3

- ก. ขับขี่สวนทางกับทิศทางจราจร หรือขับขึ้นบนเส้นขีดยาวของถนนในช่วงกลาง
- ข. ขับขี่เร็วเกินกำหนดตั้งแต่ 30-39 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- ค. การกระทำผิดเกี่ยวกับการสวนหรือแซง
- ง. การกระทำผิดเกี่ยวกับการให้สิทธิไปก่อน – หลังที่ทางแยกทางร่วม
- จ. การกระทำผิดเกี่ยวกับการใช้ไฟและสัญญาณของรถ
- ฉ. ขับขี่รถฝ่าไฟแดง
- ช. ขับรถในลักษณะไม่เคารพป้ายห้าม
- ซ. การกระทำผิดซ้ำซ้อนในการจอดและการหยุด
- ณ. ใช้ยางรถขัดกับขอบข้าง
- ญ. ขับขี่โดยไม่มีเอกสารใบตรวจสภาพรถ
- ฎ. ขับขี่โดยไม่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจ
- ฏ. ขับขี่โดยไม่เชื่อฟังคำสั่งจราจรของเจ้าพนักงานจราจร

การฝ่าฝืนดังกล่าวข้างต้นจะถูกกำหนดโทษและถูกปรับตามประเภทของรถ ดังนี้

- รถจักรยานยนต์และรถสามล้อเครื่อง ถูกปรับ 5,000 เรียล
- รถขนาดเล็ก ถูกปรับ 10,000 เรียล
- รถขนาดใหญ่หรือรถบรรทุก ถูกปรับ 20,000 เรียล

4. ละเมิดข้อ 4

- ก. ขับขี่โดยใช้ใบอนุญาตขับขี่ประเภทที่แตกต่างจากประเภทของรถ
- ข. ขับขี่รถขึ้นสะพานไปบนถนนสาธารณะ
- ค. ขับขี่รถเร็วเกินกว่าความเร็วที่กำหนดไว้เกิน 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

- ง. การใช้ป้ายทะเบียนรถที่ไม่ชัดเจนและมีการออกแบบต่างจากรูปเดิมหรือเบอร์รถ/มีบางส่วนของป้ายตกหายไปหรือบางส่วนของป้ายเสียหาย
- จ. ขับรถโดยใช้ใบอนุญาตขับขี่ที่หมดอายุแล้ว
- ฉ. ขับรถโดยไม่คำนึงถึงสุขภาพของคนที่ต้องใส่แว่นตา
- ช. ขับรถโดยมีระดับของแอลกอฮอล์ในลมหายใจตั้งแต่ 0.25 – 0.39 มิลลิกรัมต่อลิตร หรือในเลือดตั้งแต่ 0.50-0.79 กรัมต่อลิตร
- ซ. เลี้ยวขวาหรือซ้ายที่ขัดกับเงื่อนไขทั่วไปของกฎหมายฉบับนี้
- ณ. บรรทุกผู้โดยสารบนรถหรือรถพ่วงในลักษณะที่พ่วงข้างผู้ขับขี่
- ญ. บรรทุกผู้โดยสารจำนวนเกินกำหนด
- ฎ. จัดการแข่งขันรถบนถนนสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต

การฝ่าฝืนดังกล่าวข้างต้นจะถูกกำหนดโทษและถูกปรับตามประเภทของรถ ดังนี้

- รถจักรยานยนต์และรถสามล้อเครื่อง ถูกปรับ 6,000 เรียล
- รถขนาดเล็ก ถูกปรับ 12,000 เรียล
- รถขนาดใหญ่หรือรถบรรทุก ถูกปรับ 25,000 เรียล

เงินค่าปรับจะเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว หากชำระค่าปรับเกินกำหนดกว่า 60 วัน จำนวนเงินค่าปรับจะเพิ่มขึ้นเป็นสามเท่า หากเกินกว่า 90 วัน เจ้าพนักงานจราจรจะดำเนินการส่งสำนวนฟ้องไปยังศาลเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา 85

สำหรับผู้ฝ่าฝืนรายอื่นๆ ในลักษณะที่ไม่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 88 ก็จะเป็นเพียงการตักเตือนเท่านั้น

มาตรา 86

สำหรับการลงโทษในลักษณะชั่วคราว การกระทำความผิดนั้นอาจไม่มีการฟ้องร้องได้

2.2.8 กฎจราจรและเครื่องหมายจราจร

กฎหมายว่าด้วยกฎจราจรและเครื่องหมายจราจรในประเทศกัมพูชา มีดังต่อไปนี้

กฎหมายบทบัญญัติว่าด้วยการจราจรกัมพูชา

มาตรา 1

กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกให้ใช้บังคับกับผู้ใช้นถนนทั้งหมดในราชอาณาจักรกัมพูชา

มาตรา 2

บทบัญญัติที่กำหนดขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์มุ่งหมายในเรื่อง

- การจัดระเบียบและการสร้างความปลอดภัยในการสัญจรทางถนน เพื่อการจราจรสาธารณะทั่วราชอาณาจักรกัมพูชา
- การป้องกันชีวิตของประชาชนและสัตว์ ตลอดจนสิ่งแวดลอม
- การป้องกันสุขภาพของประชาชนและการป้องกันความเสียหายในทรัพย์สินของรัฐและเอกชน และ
- ป้องกันการกระทำผิดอันเนื่องมาจากการใช้ถนน

มาตรา 3

ผู้ใช้รถใช้ถนนต้องเคารพต่อระเบียบข้อบังคับตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัตินี้อย่างเคร่งครัด

มาตรา 4

การขับขี่ยานพาหนะทุกประเภทในราชอาณาจักรกัมพูชา จะต้องถือหลักการใช้กฎทางขวามือ สำหรับยานพาหนะทุกประเภทที่เคลื่อนไหวยู่ตามท้องถนนต้องมีผู้ขับขี่เสมอ

มาตรา 5

เพื่อให้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายจราจร พึงถือคำนิยามต่อไปนี้ เป็นหลักปฏิบัติ

- “ ถนน ” หมายถึง ขนาดทั้งหมดของพื้นที่ถนน รวมถึงไหล่ทางของถนนด้วย
- “ ทางเดินรถ ” หมายถึง ส่วนของถนนที่มีไว้เพื่อยานพาหนะทุกประเภทในการสัญจร
- “ ขอบทาง ” หมายถึง ส่วนทั้งสองของพื้นถนนที่มีอยู่นอกเขตเมือง (พื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น) และพื้นที่ที่สามารถจอดรถได้หากจำเป็น
- “ ทางเท้า ” หมายถึง ส่วนของทางที่อยู่ในบริเวณเมืองและเป็นพื้นที่ที่ทำไว้สำหรับคนเดินเท้า ไม่อาจใช้เป็นที่จอดรถได้
- “ ช่องทางจราจร ” หมายถึง ส่วนของถนนที่แบ่งออกโดยเส้นประหรือเส้นขีดที่บิยาวตามความยาวของถนนและมีความกว้างพอสำหรับยานพาหนะใช้สำหรับการจราจรได้ในช่องหนึ่ง
- “ เมือง ” หมายถึง สถานที่ที่มีอาคาร หรือบ้านที่สร้างในลักษณะติดกัน บริเวณทางออกหรือทางเข้าจะมีป้ายหรือชื่อของนคร หรือเมือง เพื่อแสดงทางเข้า หรือชื่อเมือง หรือนคร ที่มีขีดสีแดงแสดงทางออกจากนครหรือเมืองไปสู่ถนนต่างๆ ที่มีการจราจรที่มีผู้คนจำนวนมาก
- “ ทางแยกทางร่วม ” หมายถึง สถานที่ซึ่งมีถนน 2 สายหรือมากกว่า ขึ้นมาใช้ทางร่วมกันเป็นถนนสายเดียวที่มีพื้นผิวถนนเรียบ และไม่รวมถึงถนนในลักษณะหักมุม ทางแยกทางร่วมอาจมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น + X T Y หรือวงเวียน ฯลฯ
- “ วงเวียน ” หมายถึง ทางแยกทางร่วมของถนน 2 สายหรือมากกว่า บริเวณศูนย์กลางมีขอบกั้น หรืออาจมีรูปปั้น หรืออนุสาวรีย์ และมีถนนสายเดียววนรอบ และมีป้ายลูกศรเพื่อแจ้งบอกเส้นทางจราจร
- “ ถนนสาธารณะ ” หมายถึง ถนนที่มีไว้เพื่อการจราจรสาธารณะ
- “ ถนนส่วนบุคคล ” หมายถึง ถนนที่เอกชนสร้าง แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ

- ก. ถนนส่วนบุคคลสำหรับการจราจรสาธารณะที่เปิดใช้สำหรับการจราจรทั่วไป โดยมีการก่อสร้างและบำรุงรักษาโดยเอกชน ภายใต้ข้อตกลงกับรัฐ
- ข. ถนนส่วนบุคคลที่ไม่ได้เปิดสำหรับการจราจรสาธารณะ เป็นถนนที่มีไว้สำหรับบ้านเรือน โรงงาน วิทยาลัย อาคาร หรือจัดรัศ
- “ ทางชนบท ” หมายถึง เส้นทางถนนที่เชื่อมต่อกับเส้นทางถนนหลวงไปยังเส้นทางต่างจังหวัดกับหมู่บ้าน หรือชุมชนในชนบท
 - “ หยุด ” หมายถึง สภาวะหยุดนิ่งของพาหนะบนท้องถนนในสถานการณ์จำเป็นซึ่งผู้ขับขี่อยู่ในรถหรืออยู่ใกล้เคียงยานพาหนะเพื่อให้ผู้โดยสารหรือยวดยานคันอื่นๆ ผ่านหรือหยุดเพื่อบรรทุก หรือส่งสินค้าหรือผู้โดยสาร
 - “ จอด ” หมายถึง การปล่อยให้พาหนะอยู่ในสภาพที่จอดนิ่งในเวลายาวหรือชั่วคราว บริเวณซึ่งผู้ขับขี่สามารถจอดรถทิ้งไว้ได้
 - “ ผู้ขับขี่ ” หมายถึง บุคคลซึ่งบังคับยานพาหนะ รวมถึงคนขี่สัตว์หรือยานพาหนะที่ใช้สัตว์ในท้องถนน
 - “ ยานพาหนะ ” หมายถึง ยวดยานในการขนส่งหรือบรรทุกผู้โดยสารหรือสินค้าบนท้องถนน หรือลากจูง หรือถูกพ่วง โดยอย่างอื่นอย่างใด
 - “ ยานพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์ ” หมายถึง ยานพาหนะที่ประกอบด้วยเครื่องยนต์ที่สัญญาณอยู่บนท้องถนน ได้แก่ รถจักรยานยนต์ รถสามล้อ เครื่อง รถยนต์ รถแทรกเตอร์ และรถบรรทุกที่มีอุปกรณ์ประกอบ
 - “ รถบรรทุกที่มีอุปกรณ์ติดตั้ง ” หมายถึง รถบรรทุกที่มีการติดตั้งเครื่องมืออุปกรณ์เพิ่มเติม โดยไม่ได้บรรทุกคนหรือสินค้าภายนอก เช่น รถบรรทุกปูนซีเมนต์ หรือรถบรรทุกใดๆ ที่ใช้ในการก่อสร้างถนนหรือสะพาน
 - “ ผู้ใช้ถนน ” หมายถึง ผู้ขับขี่ยานพาหนะ หรือผู้เดินเท้า ซึ่งเดินทางบนท้องถนน

- “ น้ำหนักสุทธิ ” ของพาหนะ หมายถึง น้ำหนักที่แท้จริงของพาหนะเท่านั้น ไม่รวมน้ำหนักคนหรือสินค้า แต่หมายรวมถึงน้ำมันใช้สำหรับเครื่องยนต์ เครื่องมือซ่อมแซมและยางอะไหล่
- “ น้ำหนักบรรทุกสูงสุด ” ของพาหนะ หมายถึง จำนวนน้ำหนักที่บรรทุกทุกคนและสินค้าที่กำหนดโดยโรงงานผู้ประกอบยานพาหนะนั้นๆ
- “ น้ำหนักรวมทั้งหมด ” ของพาหนะ หมายถึง จำนวนรวมของน้ำหนักสุทธิของพาหนะและน้ำหนักบรรทุกสูงสุดของพาหนะ ถ้ายานพาหนะมีรถลากจูง น้ำหนักสูงสุดรวมของพาหนะคือ จำนวนน้ำหนักของพาหนะแต่ละคัน (น้ำหนักพาหนะรวมกับน้ำหนักรถลาก)
- “ น้ำหนักสูงสุดที่ได้รับอนุญาตสูงสุด ” ของพาหนะ หมายถึง จำนวนน้ำหนักสุทธิของพาหนะที่มีน้ำหนักคนและสินค้าที่บรรทุก ถ้าพาหนะมีรถลากจูง น้ำหนักสูงสุดที่ได้รับอนุญาตทั้งหมดของยานพาหนะ คือ จำนวนน้ำหนักสูงสุดทั้งหมดของพาหนะแต่ละคัน
- “ น้ำหนักที่แท้จริงทั้งหมด ” ของยานพาหนะ หมายถึง น้ำหนักสุทธิของยานพาหนะที่มีน้ำหนักบรรทุกทุกจริงของคนและสินค้า
- “ รถพ่วงหรือรถลาก ” หมายถึง พาหนะที่พ่วงโดยพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์
- “ รถกึ่งพ่วง ” หมายถึง พาหนะที่พ่วงกับพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์

สัญญาณจราจร

มาตรา 6

สัญญาณจราจรประกอบไปด้วยสัญญาณต่างๆ ที่มีการติดตั้งบริเวณถนน ไฟจราจร และช่องทางจราจรบนท้องถนน ป้ายบอกทางจราจรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจราจร และสัญญาณอื่นๆ

สัญญาณจราจร ไฟจราจร และช่องทางจราจรบนท้องถนน จัดขึ้นเป็นระบบต่อเนื่องกันตามสถานที่สำคัญๆ เพื่อให้ง่ายขึ้นสำหรับผู้ใช้งาน

ป้ายบอกอันตรายชั่วคราวตามถนนจะถูกติดตั้งในระยะเวลาที่เหมาะสมตามประเภทของถนน ความสำคัญของถนน และเงื่อนไขของถนนให้ผู้ขับขี่สามารถจะระมัดระวังได้

แผ่นสติ๊กเกอร์ หรือสิ่งอื่นใด หรือการวาดรูปบนป้ายจราจรหรือการใช้ป้ายจราจรจะถูกห้าม เพราะการกระทำเช่นนี้จะทำให้ผู้ขับขี่มองป้ายจราจรไม่ชัด และเข้าใจความหมายของป้ายผิดไป

รูปภาพและความหมายของป้ายจราจรทางบก บ่งชี้ได้ใน Prakas (ข้อบังคับ) ของกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

มาตรา 7

ป้ายบอกทางของเจ้าพนักงานจราจรมีลักษณะดังนี้

- มือขวายกขึ้นข้างบน เปิดฝ่ามือให้ชี้ตรงไปที่รถที่กำลังวิ่งตรงมาที่เจ้าพนักงานจราจร เป็นสัญญาณระวังให้หยุด ในกรณีที่ผู้ขับขี่ไม่สามารถหยุดรถได้อย่างปลอดภัยก็สามารถขับต่อไปได้
- สองมือหรือมือเดียว เหยียดกางระดับไหล่ หมายถึง ให้รถที่กำลังวิ่งมาหยุดที่เจ้าพนักงานจราจรหรือหยุดข้างหลังเจ้าพนักงานจราจร
- ในลักษณะเดียวกัน รถที่มาจากทางซ้ายหรือขวาของเจ้าพนักงานจราจรสามารถผ่านตลอดได้
- เมื่อเจ้าพนักงานจราจรถือไฟสีแดงหรือกระบอกไฟสีแดงชี้ไปที่รถคันใด หมายถึงให้รถคันดังกล่าวหยุดไว้
- เจ้าพนักงานจราจรสามารถใช้นกหวีดแทนสัญญาณมือดังกล่าวข้างต้น

มาตรา 8

การจัดลำดับความสำคัญของสัญญาณจราจรมีดังนี้

1. ป้ายจราจรอยู่ในลำดับเหนือกว่ากฎข้อบังคับเรื่องจราจร
2. ไฟจราจรอยู่ในลำดับเหนือป้ายจราจร
3. การบอกทางของเจ้าพนักงานจราจรอยู่ในลำดับเหนือไฟจราจร
ช่องจราจรในถนน ป้ายจราจรในถนน และกฎข้อบังคับจราจร

ผู้ขับขี่

มาตรา 9

ผู้ขับขี่ยานพาหนะทุกประเภทจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ดังนี้

1. ผู้ขับขี่ยานพาหนะที่มีกระบอกสูบขนาด 49 ลบ.ซม. ขึ้นไปจะต้องได้รับใบอนุญาตตามประเภทของยานพาหนะ
2. ขณะขับขี่ ผู้ขับขี่จะต้องใช้ความระมัดระวังอยู่เสมอ และจะต้องตกอยู่ในภาวะกระตือรือร้นสำหรับการขับขี่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนยานพาหนะ ต้องปราศจากการบดบังจากผู้โดยสาร สินค้า หรือวัตถุใดๆ ที่บรรทุกอยู่จะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อวิสัยทัศน์ของผู้ขับขี่
3. ผู้ขับขี่และผู้โดยสารที่อยู่ด้านหน้ารถจะต้องคาดเข็มขัดนิรภัย
4. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ รถสามล้อเครื่อง และรถจักรยานยนต์ที่มีรถพ่วง จะต้องสวมหมวกนิรภัย
5. ห้ามมิให้ผู้โดยสารหรือสินค้าอยู่ในบริเวณด้านหน้าของผู้ขับขี่
6. ห้ามมิให้เด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี นั่งข้างหน้ารถโดยไม่มีผู้ใหญ่นั่งด้วย หรือโดยไม่คาดเข็มขัดนิรภัย
7. ทารกอายุต่ำกว่า 10 เดือน จะต้องนั่งอยู่ในที่นั่งสำหรับเด็ก และคาดเข็มขัดนิรภัยที่นั่งสำหรับเด็กให้ติดกับที่นั่งด้านหลังของรถ
8. เด็กอายุ 10 เดือนถึง 4 ปี จะต้องนั่งอยู่ในที่นั่งสำหรับเด็ก และคาดเข็มขัดนิรภัยที่นั่งสำหรับเด็กให้ติดกับที่นั่งด้านหลังของรถ
9. ห้ามมิให้มีสิ่งกีดขวางต่อผู้ใช้ทางเท้าและผู้ใช้ถนน
10. ผู้ขับขี่จะต้องละเว้นการดื่มสุราและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่ส่งผลให้มีระดับของแอลกอฮอล์ในลมหายใจตั้งแต่ 0.50 มิลลิกรัมต่อ 1 ลิตร หรือในเลือดตั้งแต่ 0.25 มิลลิกรัมต่อ 1 ลิตร
11. ห้ามมิให้ยานพาหนะชนิดใช้สันตะขาบวิ่งในท้องถนน ยานพาหนะดังกล่าวจะต้องทำการเคลื่อนย้ายโดยการขนส่งบนรถที่ใช้ยางเท่านั้น
12. ห้ามมิให้ใช้โทรศัพท์ระหว่างการขับรถ โทรศัพท์จะใช้ได้ต่อเมื่อใช้ร่วมกับอุปกรณ์สายต่อ หรือผู้ขับต้องหยุดรถเพื่อใช้โทรศัพท์

มาตรา 10

ถนนที่ขับได้ 2 ช่องทาง โดยไม่มีช่องทางจราจร ผู้ขับขี่ต้องขับรถในทางเดินรถตอนกลางของถนนทางด้านขวาและต้องไม่ล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถ

ถนนที่ขับทางเดียวโดยไม่มีช่องทางจราจร ผู้ขับขี่จะต้องขับชิดขวา นอกจากจะเลี้ยวซ้าย ผู้ขับขี่จะใช้เฉพาะตอนกลางของถนนทางด้านซ้ายเท่านั้น เมื่อจะแซงหรือหยุดรถ แต่ในบริเวณที่มีผู้คนหนาแน่น การใช้ส่วนกลางของถนนจะต้องกำหนดโดยกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

มาตรา 11

1. ในทางเดินเท้า/ช่องทางถนนที่จัดไว้สำหรับยานพาหนะบางประเภท ผู้ขับขี่ประเภทอื่นไม่อาจวิ่งบนช่องทางนั้นได้ นอกจากต้องการจะออกหรือกลับมาเข้าทางเดินเท้า/ช่องทางถนนนั้น
2. ถนนที่มีการจราจรสวนกันได้และมีการตีเส้นสำหรับแบ่งช่องทาง ผู้ขับขี่จะต้องชิดขวา
3. ถนนที่มีการจราจรทางเดียวและมีช่องทาง 2 ช่องทาง และ/หรือ 3 ช่องทางขึ้นไป ผู้ขับขี่จะต้องขับขี่ในช่องทางขวาสุด ในกรณีที่มีการจราจรติดขัด ผู้ขับขี่สามารถเปลี่ยนช่องทางจราจรไปในช่องทางอื่นๆ ได้
4. ถนนที่สวนกันได้และมีช่องทาง 2 ช่องทาง หรือ 3 ช่องทาง ผู้ขับขี่จะต้องขับขี่ในช่องทางขวาสุด ในกรณีที่มีการจราจรติดขัด ผู้ขับขี่สามารถเปลี่ยนช่องทางจราจรไปในช่องทางอื่นๆ ตามทิศทางจราจร
5. ในกรณีที่มีการจราจรติดขัดตามที่กล่าวในข้อ 3 และ 4 รถทุกคันในช่องทางของถนนที่วิ่งเร็วกว่าคันอื่นๆ ในช่องทางเดียวกัน ไม่ถือว่าเป็นการแซง ผู้ขับขี่ที่ขับยานพาหนะที่มีน้ำหนักเกิน 3.5 ตัน จะต้องขับขี่ในช่องทางขวาสุด นอกจากจะทำการเลี้ยวซ้ายหรือแซง ผู้ขับขี่อาจใช้ช่องทางอื่นได้ในบริเวณผู้คนแออัด

มาตรา 12

เมื่อไฟจราจรปรากฏเป็นสีเหลือง หมายถึง สัญญาณให้รถเตรียมหยุด หรือเตรียมออกตัว เมื่อไฟสีเขียว หมายถึง ให้ผู้ขับขี่สามารถขับรถต่อไปได้ และไฟสีแดง หมายถึง สัญญาณให้หยุด

เมื่อไฟจราจรปรากฏเป็นสีแดง แสดงว่าให้หยุด ผู้ขับขี่จะต้องหยุดบริเวณหน้าเส้นม้าลายที่จะข้ามถนน หรือข้างหน้าเส้นขวางที่ตีไว้สำหรับคนเดินถนน หากมีอะไรกีดขวางข้างหน้า รถช่องขวาสุดสามารถเลี้ยวขวาที่ไฟจราจรมีสัญญาณให้เลี้ยวขวาได้

มาตรา 13

นอกจากจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ขับขี่จะต้องเบี่ยงไปทางขวา ณ บริเวณทางร่วมทางแยก หรือวงเวียน ซึ่งเป็นสิ่งกีดขวางไม่ให้ไปข้างหน้า

มาตรา 14

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ ขับขี่ยานพาหนะบนท้องถนนในช่องทางวิ่งเดียวกัน ผู้ขับขี่จะต้องไม่ฝ่าเข้าไปในค่ายทหารหรือตำรวจ หรือประเภทอื่นใดของค่ายทหารหรือตำรวจ

มาตรา 15

วิธีการพ่วงรถจะต้องปฏิบัติตามกฎต่อไปนี้

- สำหรับการเกี่ยวขอลากจูงรถ ผู้ขับขี่จะต้องใช้สายเคเบิลหรือท่อนเหล็ก หรือเครื่องมือสำหรับลากจูงซึ่งต้องมีความแข็งแรงและสามารถทำการหักเลี้ยวได้ง่าย
- ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ใช้สายเคเบิล ลาก/พ่วง รถที่มีน้ำหนักเกิน 5 ตันขึ้นไป
- ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ทำการลาก/พ่วง รถเกิน 1 คัน หรือรถที่มีแทรกเตอร์หรือกึ่งแทรกเตอร์
- ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ทำการลาก/พ่วงรถจักรยานหรือรถจักรยานยนต์
- ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ทำการลาก/พ่วง พาหนะอื่นๆ ทุกประเภทที่บรรทุกผู้โดยสารภายนอก ยกเว้นผู้ขับขี่เท่านั้น

- พาหนะที่มีรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงจะต้องมีป้ายสามเหลี่ยมที่มีกระจกหรือวัตถุสะท้อนแสง 2 บาน ติดอยู่ที่กันชนที่หน้าบริเวณระหว่างแผ่นป้ายเลขทะเบียน
- วิธีการพ่วงรถที่มีรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง หรือการปล่อยรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงออกจากรถ หรือเครื่องยนต์ จะต้องขึ้นอยู่กับกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

มาตรา 16

ที่บริเวณป้ายรถประจำทางในเขตเมืองผู้ขับขี่รถประเภทอื่นๆ จะต้องชะลอความเร็วและหยุดเมื่อจำเป็นเพื่อให้รถประจำทางขับเข้า-ออกได้ที่ป้ายรถ

มาตรา 17

1. ความเร็วของรถจะต้องเป็นไปตามกฎและเงื่อนไขดังต่อไปนี้
 - ก. ในเมือง
 - ผู้ขับขี่ยานพาหนะทุกประเภทกำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 30 กม. ต่อชั่วโมง
 - ผู้ขับขี่รถยนต์กำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 40 กม. ต่อชั่วโมง
 - ข. นอกเขตเมือง
 - ผู้ขับขี่รถทุกประเภทกำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 90 กม. ต่อชั่วโมง นอกจากรถบรรทุกที่มีน้ำหนักสุทธิสูงสุดเกิน 3.5 ตัน กำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 70 กม. ต่อชั่วโมง และรถที่มีรถพ่วง กำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 60 กม. ต่อชั่วโมง
2. ความเร็วของรถบรรทุกวัตถุอันตราย
 - ก. ในเมือง
 - ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และรถสามล้อเครื่องกำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 30 กม. ต่อชั่วโมง
 - ผู้ขับขี่รถยนต์จะต้องใช้ความเร็วไม่เกิน 40 กม. ต่อชั่วโมง

ข. นอกเขตเมือง

- ผู้ขับขี่รถทุกประเภท กำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 70 กม. ต่อชั่วโมง นอกจากรถบรรทุกที่มีน้ำหนักสุทธิไม่เกิน 3.5 ตัน และรถบรรทุกที่มีน้ำหนักสุทธิเกิน 3.5 ตัน จะต้องทำการติดตั้งระบบห้ามล้อที่มีประสิทธิภาพในการหยุดรถได้

3. ความเร็วของรถที่ใช้วิ่งบนทางหลวง

ก. ในเมือง

- ผู้ขับขี่ยานพาหนะทุกประเภทกำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 60 กม. ต่อชั่วโมง

ข. นอกเขตเมือง

- ผู้ขับขี่รถทุกประเภทกำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 100 กม. ต่อชั่วโมง นอกจากรถบรรทุกที่มีน้ำหนักสุทธิเกิน 3.5 ตัน กำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 80 กม. ต่อชั่วโมง และรถกึ่งพ่วงกำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 70 กม. ต่อชั่วโมง

4. ความเร็วของรถชนิดพิเศษ

- ข้อบังคับที่ระบุไว้ในข้อ 1 และข้อ 2 จะไม่ใช้กับผู้ขับขี่ที่ขับรถตำรวจ ทหาร สารวัตรทหาร รถดับเพลิง รถพยาบาล และประเภทอื่นๆ ที่มี หูดไซเรน และสัญญาณไฟวับวาบ หรือไฟสัญญาณพิเศษขณะปฏิบัติหน้าที่
- ผู้ขับขี่จะต้องไม่ขับรถในอัตราที่เข้าเกินไป เพราะจะเป็นการกีดขวางรถคันอื่น ทั้งนี้ ผู้ขับรถช้าจะต้องอยู่ในช่องทางขวา เพื่อให้รถที่วิ่งเร็วกว่าแซงออกไปได้ง่ายทางด้านซ้าย ผู้ขับขี่ที่ถูกบังคับให้ขับช้าในลักษณะของรถพยาบาลจะต้องบอกผู้ขับขี่อื่นโดยการใช้สัญญาณไฟฉุกเฉิน และใช้ช่องว่างด้านขวาสุดของถนน

มาตรา 18

ไม่ว่าในกรณีใดๆ ผู้ขับขี่ต้องควบคุมความเร็วในการขับขี่และต้องขับด้วยความเร็วที่เหมาะสมกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของถนน สภาพอากาศ สภาพการจราจร สภาพยานพาหนะของตนเองและสภาพในการบรรทุก เพื่อที่จะได้หยุดยานพาหนะได้ทันเวลาโดยปราศจากอันตราย

ผู้ขับขี่จะต้องชะลอความเร็วของยานพาหนะในกรณีดังต่อไปนี้

1. เมื่อขับแซงและผ่านขึ้นหน้ารถคันอื่นในถนนแคบ
2. เมื่อขับแซงและผ่านขึ้นหน้ารถที่บรรทุกผู้โดยสารและเด็กที่กำลังหยุดเพื่อรับหรือส่ง
3. เมื่อเข้าใกล้สะพานหรือทางรถไฟ
4. เมื่อสภาพอากาศไม่ดีและผู้ขับขี่ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะไกล
5. เมื่อเปลี่ยนทิศทางการจราจร
6. เมื่อถึงจุดกลับ ทางโค้ง ถนนลื่น ทางข้าม ทางเบี่ยง
7. เมื่อเข้าใกล้ทั้งที่สูงและลงไหล่เขา
8. เมื่อผ่านหรือแซงกองทหารที่หยุดอยู่หรือเดินแถวอยู่
9. เมื่อเข้าใกล้ถนนแคบๆ ที่มีวัตถุเทกอง หรือบ้านที่สร้างริมถนน
10. เมื่อเห็นป้ายกำหนดความเร็วหรือสัญญาณอันตราย
11. เมื่อพบรถตำรวจ ทหาร หรือสารวัตรทหาร รถดับเพลิง และรถพยาบาล พร้อมด้วยเสียงสัญญาณ หรือไฟสัญญาณวับวาบ ผู้ขับขี่ทั้งหลายจะต้องชะลอความเร็ว และขับเบี่ยงไปทางขวา ถ้าจำเป็นก็ต้องหยุดให้ไกลทางเดินที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อให้รถเหล่านั้นขับต่อไปได้อย่างปลอดภัย
12. เมื่อเข้าใกล้โรงเรียนซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับถนนในระยะไม่เกิน 50 เมตร

มาตรา 19

รถที่วิ่งตามหลังรถอีกคันจะต้องเว้นระยะให้ปลอดภัยพอสมควร เมื่อต้องชะลอความเร็วหรือหยุดกะทันหัน เพื่อหลีกเลี่ยงการชนกับคันหน้า ยิ่งวิ่งด้วยความเร็วสูงขึ้นเท่าไร ยิ่งต้องเว้นระยะระหว่างกัน เพื่อความปลอดภัยมาก

เท่าที่จะทำได้ เมื่อขับรถเป็นแถวตามกันมา ด้วยความเร็วพอๆ กันนอกเขตเมือง รถทุกคันที่มีน้ำหนักสุทธิสูงสุดเกิน 3.5 ตัน หรือที่มีความยาวเกิน 7 เมตร จะต้องทิ้งระยะจากคันหนึ่งกับอีกคันหนึ่งอย่างน้อย 50 เมตร

มาตรา 20

ขณะที่จะขับแซง ผู้ขับจะต้องปฏิบัติอย่างเข้มงวด ดังนี้

1. ผู้ขับซึ่งรถทุกประเภทจะแซงกันได้ทางซ้ายมือเท่านั้น แต่ผู้ขับซึ่งอาจแซงทางขวามือได้ในกรณีที่ผู้ขับซึ่งให้สัญญาณเปลี่ยนนอกเพื่อเลี้ยวซ้ายและหยุด หรือเตรียมที่จะเลี้ยวซ้าย
2. ก่อนแซง ผู้ขับซึ่งจะต้องแน่ใจว่าการแซงนั้นจะไม่เป็นอันตรายและควรจะปฏิบัติดังนี้
 - ก. เมื่อเห็นว่ามีสิ่งกีดขวางข้างหน้า และรู้ว่าจะสามารถทำการแซงได้โดยไม่รบกวนผู้ขับซึ่งคนอื่นๆ
 - ข. ไม่มีผู้ขับซึ่งอื่นใดขอแซงหลังจากเริ่มขอแซง
 - ค. เมื่อเห็นว่าผู้ขับซึ่งข้างหน้าได้ให้สัญญาณให้แซงได้
 - ง. แน่ใจว่ามีความเร็วเหมาะสมระหว่างรถ 2 คัน และสามารถแซงได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว
 - จ. ให้สัญญาณขอแซงโดยใช้สัญญาณเลี้ยวซ้าย และถ้าจำเป็นให้ใช้ไฟต่ำและไฟสูงในเวลากลางคืน หรือแตรในเวลากลางวัน นอกจากในเขตเมืองที่ห้ามกดแตรขอแซง
 - ฉ. มั่นใจอยู่เสมอว่าผู้ขับซึ่งข้างหน้าและข้างหลังต้องระวังการขอแซง
3. เมื่อเห็นว่าผู้ขับซึ่งข้างหลังขอแซง รถคันหน้าจะต้องตรวจดูทางข้างหน้าของถนน หากไม่มีอะไรกีดขวาง จะต้องให้สัญญาณโดยไฟเลี้ยวขวาหรือยกมือซ้ายสูงขึ้นเหนือศีรษะ เบี่ยงขวาและลดความเร็ว การกระทำดังกล่าวเป็นการแจ้งสัญญาณให้รถคันหลังที่ขอแซง ทราบว่าสามารถทำการแซงได้แล้ว ในกรณีที่ผู้ขับซึ่งข้างหน้าเห็นว่าทางข้างหน้าของถนนมีการจราจรหนาแน่น หรือมีสิ่งกีดขวาง ผู้ขับซึ่งจะต้องให้สัญญาณโดย

ไฟเลี้ยวซ้าย หรือยกมือซ้ายขึ้นขนานกับถนน การกระทำเช่นนี้เป็นการแจ้งสัญญาณว่ายังแซงไม่ได้

4. ขณะเวลาแซง ผู้ขับจะต้องเร่งความเร็ว และทิ้งระยะระหว่างกันอย่างน้อย 1 เมตร
5. หากบนถนนที่ไม่มีเส้นแบ่งช่องจราจรที่มีสภาพการจราจรติดขัด หากต้องการแซง ผู้ขับจะต้องแซงโดยใช้ช่องทางจราจร トラブิตที่เป็น การขับที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายใดๆ หรือไม่เป็นการรบกวนยานพาหนะ คันอื่นที่กำลังวิ่งมาในทิศทางตรงกันข้าม
6. ภายหลังการแซง ผู้ขับจะต้องให้สัญญาณเลี้ยวขวาเพื่อแสดงว่ากำลัง ขับปิกกลับเข้าสู่ช่องทางจราจรปกติแล้ว
7. ในกรณีที่ถนนมีหลายช่องทางจราจร และมีช่องทางหนึ่งมีสภาพ การจราจรติดขัด ยานพาหนะในช่องทางจราจรอื่นๆ ที่วิ่งได้เร็วกว่า ยานพาหนะคันอื่นๆ ในอีกช่องทางจราจร จะไม่ถือเป็นการแซง ห้ามแซงในกรณีต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ห้ามแซงพร้อมกัน 3 ช่องทาง หมายถึงการที่รถคันหนึ่งกำลังจะแซง ในขณะที่อีก 2 คันกำลังแซงกันอยู่
- ห้ามแซงในบริเวณที่มีป้ายห้ามแซง
- ห้ามแซงบริเวณทางโค้ง ทางลาดชัน ยกเว้นช่องทางวิ่งบนถนนด้าน ซ้ายมือไม่มีสิ่งใดกีดขวาง
- ห้ามแซงบริเวณ ทางเลี้ยว ทางแยก จุดกลับรถ และบริเวณถนนลื่น
- ห้ามแซงบริเวณด้านบนสุดของทางลาดชัน ทางแคบ และบริเวณที่มี ป้ายชะลอความเร็ว
- ห้ามแซงบนสะพาน หรือขณะลงทางลาดชัน
- ห้ามแซงในสถานที่ก่อสร้าง
- ห้ามแซงในบริเวณที่จัดไว้สำหรับคนเดินเท้า
- ห้ามแซงในอุโมงค์ ใต้สะพาน
- ห้ามแซงขณะที่ทัศนวิสัยไม่ดี เช่น ฝนตกหนัก มีหมอกหนา ฝุ่นควัน

- ห้ามแซงบริเวณทางข้ามทางรถไฟที่ไม่มีเครื่องกั้น
- ห้ามแซงบริเวณที่มีน้ำท่วม

มาตรา 21

การให้ทาง

1. ผู้ขับขี่รถทุกประเภทจะต้องให้ทางกันโดยการขยับขวา
2. ก่อนจะให้ทาง ผู้ขับขี่จะต้องมั่นใจว่าการให้ทางไปยังทิศทางนั้น ไม่ก่อให้เกิดอันตราย
3. ในการให้ทาง ผู้ขับขี่จะต้องขยับขวาทุกครั้ง โดยปล่อยให้ช่องทางถนนด้านซ้ายว่างและมีความกว้างมากพอ
4. ในการให้ทางบริเวณถนนแคบที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ผู้ขับขี่จะต้องชะลอความเร็วลง หากจำเป็นให้หยุดรถทั้งสองคัน หากรถทั้งสองคันเป็นรถประเภทเดียวกัน รถคันที่ต้องการจะไปก่อนจะต้องให้สัญญาณขอโดยยกมือขึ้นเหนือศีรษะ หรือถ้าเป็นเวลากลางวันให้บีบแตร หรือเปิดไฟต่ำสลับกับไฟสูงในเวลากลางคืน และรอรถจากฝั่งตรงข้ามให้สัญญาณอนุญาตให้ไปได้เสียก่อน แต่ถ้าเป็นรถต่างประเภทกัน ผู้ขับขี่รถใหญ่กว่าจะต้องเปิดช่องทางเพื่อให้รถคันเล็กกว่าไปก่อน
5. ในการให้ทางบนถนนแคบที่รถสามารถขับผ่านได้ครั้งละคัน และมีที่ให้ผู้สามารถหลบรถเพื่อให้ทางคันอื่นได้ รถที่มาถึงที่หลบดังกล่าวจะต้องจอด และหยุดรอให้รถคันอื่นๆ ขับผ่านไปก่อนโดยสะดวก
6. ในกรณีที่ถนนแคบมาก รถไม่สามารถขับผ่านกันได้ และรถคันใดคันหนึ่งจะต้องเป็นฝ่ายถอยหลัง ผู้ขับขี่จะต้องปฏิบัติดังนี้
 - ก. กรณีที่เป็นรถประเภทเดียวกัน รถที่ต้องการขอทางไปก่อนจะต้องส่งสัญญาณขอทาง และรถอีกคันหนึ่งจะต้องยอมถอยหลังเพื่อให้ทาง
 - ข. กรณีที่เป็นรถที่มีและไม่มีรถพ่วง รถที่ไม่มีรถพ่วงจะต้องให้ทางโดยการถอยหลัง

- ค. กรณีที่เป็นรถที่มีน้ำหนักเบาและหนัก รถที่มีน้ำหนักเบาต้องเป็นฝ่ายให้ทางโดยการถอยหลัง
- ง. กรณีที่เป็นรถบรรทุกสินค้าและผู้โดยสาร รถบรรทุกสินค้าต้องเป็นฝ่ายให้ทางโดยการถอยหลัง
- 7. ในการให้ทางบริเวณถนนลาดชัน และเป็นทางแคบ รถที่วิ่งลงมาจากทางลาดชันจะต้องหยุดรถ และให้รถที่วิ่งขึ้นทางลาดชันไปก่อน
- 8. ในการให้ทาง เมื่อผู้ขับขี่คนใดเห็นว่ามีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างหน้า เช่น ถนนชำรุด หรือมียานพาหนะจอดขวาง ผู้ขับขี่ดังกล่าวจะต้องหยุดรถและอนุญาตให้รถอีกคันผ่านไปก่อน
- 9. บริเวณสะพานแคบที่รถขับผ่านได้ครั้งละคันเดียว รถที่มีน้ำหนักมากกว่าจะต้องยอมให้ทางแก่รถที่มีน้ำหนักน้อยกว่าขับผ่านไปก่อน
- 10. การขับรถสวนกันในเวลากลางคืนนอกเขตเมือง รถแต่ละคันจะต้องปิดไฟสูงและเปิดไฟต่ำเท่านั้น

มาตรา 22

การจัดลำดับของทางแยกทางร่วม กำหนดไว้ดังนี้

- 1. เมื่อมาถึงทางแยกทางร่วม ผู้ขับขี่ต้องชะลอความเร็ว และสังเกตสภาพการจราจรในบริเวณที่จะต้องขับผ่าน และต้องขับขี่ด้วยความระมัดระวังหากสภาพการจราจรหนาแน่น หากมีความจำเป็น ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณแก่ผู้ขับขี่ที่ขับเข้ามาจากทิศทางอื่นๆ โดยใช้การบีบแตรในเวลากลางวัน และใช้สัญญาณไฟสูงสลับไฟต่ำในเวลากลางคืนสำหรับถนนที่ไม่มีทางเอก ผู้ขับขี่จะต้องขับขี่ด้วยความเร็วที่เหมาะสมที่สามารถหยุดรถได้เพื่อให้รถคันอื่นๆ ขับขี่ผ่านมาก่อนตามลำดับความเหมาะสม
- 2. แม้ว่าทางแยกทางร่วมทั่วไปจะมีสัญญาณไฟเขียว อนุญาตให้ขับผ่านไปได้ ผู้ขับขี่จะต้องไม่ขับฝ่าเข้าไปในทางแยกทางร่วมนั้นทันที เนื่องจากอาจเป็นเหตุให้ยานพาหนะนั้นกีดขวางกลางทางแยกทางร่วม ในกรณีนี้

ผู้ขับขี่จะต้องหยุดรถก่อนที่จะถึงบริเวณทางแยกทางร่วม เพื่อให้รถที่วิ่งมาจากทิศทางอื่นๆ ขับขี่ผ่านไปเสียก่อน

3. ทางแยกทางร่วมซึ่งมีเครื่องหมายบอกทางหลักทางรอง ผู้ขับขี่ต้องหยุดรอให้ผู้ขับขี่ที่มาจากทางขวาไปก่อน แต่ในกรณีที่เส้นทางแยกทางร่วมรูปตัวที (T) ซึ่งไม่มีเครื่องหมายบอกทางหลักทางรอง ผู้ขับขี่ที่รออยู่สุดปลายถนนเป็นคันแรกจะต้องให้ทางผู้ขับขี่ทางตรงไปก่อน
4. ผู้ขับขี่ที่มาถึงวงเวียน ไม่ว่าจะอยู่ในช่องทางใด จะต้องยอมให้ผู้ขับขี่อื่นๆ ที่มาจากถนนที่เดินรถทางเดียวบริเวณวงเวียนไปก่อน
5. เมื่อมาถึงทางแยกทางร่วมที่มีเครื่องหมายบอกทางหลักทางรอง ผู้ขับขี่จะต้องให้รถที่มาจากทางเอกไปก่อน และจะขับผ่านทางแยกทางร่วมไปได้เมื่อมั่นใจแล้วว่าไม่เป็นอันตราย
6. เมื่อมาถึงทางแยกทางร่วมที่มีป้ายสัญญาณ “หยุด ” ผู้ขับขี่จะต้องหยุดรถด้านหน้าของป้ายสัญญาณดังกล่าว เพื่อให้รถและคนเดินถนนผ่านไปก่อน และสามารถข้ามทางแยกได้เมื่อมั่นใจแล้วว่าจะไม่เกิดอุบัติเหตุใดๆ
7. ไม่ว่าในกรณีใดๆ ผู้ขับขี่จะต้องยอมให้รถตำรวจ ทหาร สารวัตรทหาร รถดับเพลิง รถพยาบาลฉุกเฉิน ซึ่งเปิดสัญญาณหรือไซเรนและใช้ไฟพิเศษเพื่อแสดงตน ให้ไปก่อน
8. รถที่กำลังปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิพิเศษที่จะวิ่งผ่านไปก่อนมีดังนี้
 - รถดับเพลิง
 - รถพยาบาล
 - รถตำรวจ ทหาร สารวัตรทหาร หรือขบวนรถของบุคคลสำคัญที่มีเจ้าพนักงานจราจรนำหน้าขบวน
9. ก่อนที่จะขับออกจากถนนส่วนบุคคลซึ่งไม่ถือเป็นเส้นทางจราจรสาธารณะ เช่น ถนนจากหมู่บ้าน โรงงาน อาคารต่างๆ ผู้ขับขี่จะต้องใช้ความระมัดระวัง และให้ทางผู้ขับขี่และคนเดินเท้าในถนนสาธารณะผ่านไปก่อน

10. ผู้ขับขี่ที่มาจากถนนลูกรังหรือถนนดิน จะต้องให้ทางแก่ผู้ขับขี่ที่ไม่ได้สัญจรบนถนนลูกรังหรือถนนดินผ่านไวก่อน
11. ที่บริเวณทางแยกทางร่วม หากถนนแบ่งออกเป็นหลายช่องทางจราจร และมีอีกช่องทางจราจรหรือมากกว่า ซึ่งสงวนไว้สำหรับให้รถบางประเภทสัญจร ผู้ขับขี่จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับจราจรซึ่งระบุไว้ในมาตรานี้ โดยผู้ที่ขับขี่ในช่องจราจรดังกล่าวจะต้องเป็นยานพาหนะที่ได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดไว้ในข้อ 7 และข้อ 8 ของมาตรานี้

มาตรา 23

การข้ามทางรถไฟ

1. ผู้ขับขี่จะต้องขับรถอย่างระมัดระวัง และลดความเร็วเมื่อเข้าใกล้ทางรถไฟ
2. ผู้ขับขี่ไม่ควรขับรถข้ามทางรถไฟหากรู้สึกว่ารถของตนอาจมีปัญหาเครื่องยนต์ขัดข้อง หรืออยู่ในสภาพอันไม่น่าไว้วางใจอันอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้
3. บริเวณที่ข้ามทางรถไฟที่มีแผงกั้น ผู้ขับขี่จะต้องไม่ขับรถผ่านเข้าไปในขณะที่กำลังปิดหรือเปิดแผงกั้น
4. ที่บริเวณถนนตัดกับทางรถไฟ หากไม่มีแผงกั้นหรือไฟจราจร ผู้ขับขี่จะขับผ่านได้เมื่อแน่ใจว่าในขณะนั้นยังไม่มีรถไฟแล่นผ่าน
5. บริเวณทางรถไฟที่มีเจ้าหน้าที่ประจำการ ผู้ขับขี่จะต้องเชื่อฟัง และปฏิบัติตามเจ้าหน้าที่ และไม่สร้างปัญหาใดๆ ต่อการเปิดหรือปิดแผงกั้น
6. เมื่อรถไฟใกล้เข้ามาถึง ผู้ขับขี่จะต้องหยุดรถทันที และให้ทางเพื่อให้รถไฟผ่านไวก่อน สำหรับผู้เลี้ยงสัตว์ จะต้องยับยั้งสัตว์ของตนให้หยุดเคลื่อนที่และป้องกันมิให้สัตว์ในความดูแลของตนข้ามทางรถไฟ
7. เมื่อรถไฟส่งสัญญาณว่ากำลังจะมาถึง ผู้ขับขี่จะต้องหยุดรถในระยะห่างจากแผงกั้นอย่างน้อย 2 เมตร และอย่างน้อย 5 เมตร ในกรณีที่ไม่มีแผงกั้น

8. ในกรณีที่ยานพาหนะหรือผู้ส่งสารถีประสบปัญหาบริเวณทางรถไฟ ผู้ขับขี่หรือเจ้าหน้าที่ประจำการจะต้องหาวิธีที่จะไม่สร้างปัญหาใดๆ ให้กับขบวนรถไฟ หรือกรณีที่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ให้แจ้งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบทางรถไฟที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุ

มาตรา 25

การเปิดประตูรถเพื่อเข้าหรือออกจากรถจะต้องมีความระมัดระวังเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดประตูด้านซ้ายเพื่อเข้าหรือออกจากรถ

ในกรณีที่มีอุบัติเหตุจราจร

มาตรา 35

อุบัติเหตุจากการจราจรทั้งหมดอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของเจ้าพนักงานจราจรและทุกครั้งที่เกิดอุบัติเหตุจากการจราจร เจ้าพนักงานจราจรจะต้องใช้ความพยายามที่สุดในการ

1. สั่งการต่อสาธารณชนในบริเวณที่เกิดเหตุ
2. ช่วยชีวิตผู้ประสบเหตุทันที
3. ใช้ความเชี่ยวชาญในการเก็บหลักฐาน และข้อมูลต่างๆ เพื่อทำบันทึกรายงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุจราจร
4. รักษาความปลอดภัยสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
5. บันทึกประวัติและที่อยู่จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
6. ระบุข้อพิพาทจากอุบัติเหตุทางจราจรภายใต้กฎหมายคุ้มครองที่มีอยู่

มาตรา 36

เมื่อเกิดอุบัติเหตุทางจราจร ผู้ขับขี่ ผู้ใช้รถใช้ถนนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ หรือผู้อยู่ในที่เกิดเหตุจะต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

1. หยุดรถของตนเองทันที โดยไม่ให้เกิดการกีดขวาง หรือก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่น
2. รายงานทันทีต่อเจ้าหน้าที่ในท้องที่ หรือเจ้าพนักงานจราจร

3. ห้ามมิให้คู่กรณีแสดงความรุนแรงต่อกันเด็ดขาด
4. ห้ามมิให้ทิ้งรถจากสถานที่เกิดเหตุก่อนที่จะมีการตกลงหรือได้รับอนุญาตจากตำรวจ

มาตรา 37

หากอุบัติเหตุเป็นเพียงความเสียหายต่อวัตถุเท่านั้น คู่กรณีทั้งสองฝ่ายอาจตกลงกันได้เองโดยไม่ต้องขอให้เจ้าพนักงานจราจรใกล้เคียง

มาตรา 38

ในกรณีมีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต ผู้ขับขี่รถหรือผู้ใช้รถใช้ถนนที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ต้องถือปฏิบัติดังนี้

1. แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่อยู่ใกล้เคียงทราบทันที
2. เตรียมข้อมูลหรือนำส่งผู้ประสบภัยจากอุบัติเหตุไปยังโรงพยาบาลใกล้เคียง ทั้งนี้ ไม่อาจมีข้ออ้างใดๆ จากผู้ขับขี่รถ ไม่ว่าจะประเภทใด หากไม่มีเหตุผลอันสมควร
3. ช่วยกันรักษาความปลอดภัยสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกระบวนการจัดการจราจรบริเวณโดยรอบที่เกิดเหตุ
4. หลีกเลี่ยงการเคลื่อนตำแหน่งที่หมาย หรือร่องรอยต่างๆ ซึ่งมีผลในการนำไปสู่การพิสูจน์หาบุคคลที่ต้องรับผิดชอบสำหรับเหตุที่เกิดขึ้น
5. รออยู่บริเวณสถานที่เกิดเหตุจนกระทั่งเจ้าพนักงานจราจรจะเดินทางมาถึง ผู้ที่ก่ออุบัติเหตุจะไม่ได้รับอนุญาตให้ออกไปจากบริเวณสถานที่เกิดเหตุก่อนที่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

มาตรา 39

หากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเจ้าหน้าที่ของสถานทูต หรือเอกอัครราชทูต เจ้าพนักงานจราจรจะทำรายงานและแจ้งอุบัติเหตุนี้ไปยังกระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อแต่งตั้งผู้แทนเพื่อประสานกับเจ้าพนักงานจราจรในการศึกษาและดำเนินการตามที่เห็นสมควร

มาตรา 47

ยานพาหนะและรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงทั้งหลายที่มีน้ำหนักเกิน 750 กิโลกรัมขึ้นไป ก่อนใช้งานบนท้องถนนจะต้องจดทะเบียน และขอรับเอกสารแสดงลักษณะของรถ พร้อมทั้งป้ายทะเบียนที่กระทรวงโยธาธิการและขนส่ง ยานพาหนะที่ยังไม่ได้จดทะเบียนขอรับเอกสารแสดงลักษณะของรถจะต้องติดป้ายทะเบียนขณะใช้งานบนถนน

ยานพาหนะ รถจักรยานยนต์ รถสามล้อทั้งหลาย ตลอดจนอุปกรณ์ซึ่งเป็นสมบัติของชาติที่ใช้สำหรับการบริการของรัฐเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ ระเบียบสังคม และการป้องกันประเทศ โดยกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงกลาโหม จะต้องลงทะเบียนขอบัตรแสดงลักษณะของรถโดยกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงกลาโหม

กระทรวงโยธาธิการและขนส่งจะส่งบัญชีรายชื่อของรถทุกชนิดที่ได้จดทะเบียนขอบัตรแสดงลักษณะของรถต่อกระทรวงมหาดไทยสัปดาห์ละครั้ง

กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงกลาโหมจะจัดทำรายงานเกี่ยวกับจำนวนของรถจักรยานยนต์ รถสามล้อ หรืออุปกรณ์อื่นใดที่เป็นสมบัติของรัฐที่อยู่ภายใต้การดูแลของตนต่อกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง สัปดาห์ละครั้งเช่นกัน

มาตรา 48

ยานพาหนะ รถพ่วงและรถกึ่งพ่วง จักรยานยนต์และรถสามล้อเครื่องที่ใช้งานบนท้องถนนจะต้องมีเอกสารรับรองการตรวจสภาพรถที่ออกโดยกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

อายุการใช้งานของใบอนุญาตกำหนดไว้ ดังนี้

1. รถมินิบัสใหม่ใช้สำหรับขนส่งนักท่องเที่ยว จะต้องนำมาตรวจรับเอกสารรับรองการตรวจสภาพรถในครั้งแรก ซึ่งจะมีอายุ 4 ปี หลังจากนั้น รถมินิบัสดังกล่าวจะต้องนำมาตรวจสภาพทุกๆ 2 ปี
2. รถมินิบัสที่ใช้งานสำหรับนักท่องเที่ยวจะต้องนำมาตรวจทุกๆ 2 ปี

3. รถโดยสารรับจ้างใหม่ หรือรถบรรทุก ตลอดจนยานพาหนะที่ติดตั้งอุปกรณ์ที่ยังไม่เคยใช้งาน จะต้องนำรถมารับการตรวจสอบสภาพรถซึ่งจะมีอายุ 2 ปี และจะต้องตรวจสอบสภาพปีละครั้ง
 4. รถโดยสารรับจ้างที่ใช้งานแล้ว รถบรรทุก และยานพาหนะเก่าที่ติดตั้งอุปกรณ์ที่ใช้แล้วจะต้องนำมาตรวจสอบสภาพทุกปี
 5. รถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงใหม่ซึ่งยังไม่มีเคยใช้งาน จะต้องนำมารับการตรวจสอบสภาพรถ ซึ่งมีอายุ 2 ปี หลังจากนั้นยานพาหนะดังกล่าวจะต้องนำมาตรวจสอบสภาพรถทุกปี
 6. รถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงที่ใช้งานแล้วจะต้องนำมาตรวจสอบสภาพทุกปี
 7. รถยนต์ รถพ่วงและรถกึ่งพ่วงทั้งหมด ที่ดัดแปลงภายในประเทศ จะต้องนำมาตรวจสอบสภาพก่อนการจดทะเบียนขอป้ายทะเบียนและบัตรประวัติรถ โดยจะต้องนำมาตรวจสอบสภาพปีละครั้ง
 8. รถจักรยานยนต์และรถสามล้อเครื่องใหม่ที่ไม่เคยใช้งาน จะต้องนำมารับการตรวจสอบสภาพรถ ซึ่งมีอายุ 4 ปี หลังจากนั้น รถจะต้องตรวจสอบสภาพทุก 2 ปี
 9. รถจักรยานยนต์และรถสามล้อเครื่องที่ใช้งานแล้วจะต้องนำมาตรวจสอบสภาพทุก 2 ปี
 10. รถจักรยานยนต์ที่มีรถพ่วงจะต้องถูกนำมาตรวจสอบสภาพทุก 2 ปี
- กฎเกณฑ์การตรวจเครื่องยนต์ของยานพาหนะทุกคันถูกกำหนดโดยข้อบังคับของกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง
- วิธีการออกใบอนุญาตสำหรับร้านซ่อมและติดตั้ง รวมทั้งการดัดแปลงรถตามมาตรฐานทางเทคนิค จะกำหนดไว้ในอนุกฎีกา

มาตรา 51

ขณะทำการขนส่ง รถทุกคันจะต้องถือเอกสารซึ่งออกให้โดยกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- ก. เอกสารแสดงลักษณะรถและป้ายทะเบียน
- ข. ใบอนุญาตขับขี่ที่ถูกต้องกับประเภทของรถ

- ค. เอกสารใบตรวจสภาพรถ
- ง. ใบอนุญาตให้รถใช้งานสำหรับธุรกิจขนส่ง
- จ. ใบอนุญาตประกอบธุรกิจการขนส่ง
- ฉ. เอกสารการประกันภัยซึ่งออกโดยบริษัทประกันภัย
- ช. เอกสารใบอนุญาตอื่นๆ ที่ออกโดยหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 52

การบรรทุกผู้โดยสารและสินค้าจะต้องปฏิบัติดังนี้

1. การบรรทุกสินค้าบนรถควรดำเนินการอย่างระมัดระวังเพื่อป้องกันเหตุการณ์ต่างๆ ได้แก่
 - การก่อให้เกิดอุบัติเหตุต่อบุคคล การก่อความเสียหายแก่ทรัพย์สินสาธารณะหรือทรัพย์สินส่วนบุคคล
 - การบดบังวิสัยทัศน์ของผู้ขับขี่ หรือทำให้รถเสียสมดุล และทำให้รบกวนการขับรถ
 - การก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียง ฝุ่น หรือสิ่งรบกวนอื่นๆ
 - การกีดขวางสัญญาณไฟจราจร เปลี่ยนตำแหน่งไฟสัญญาณบอกทาง กระฉกสะทอนแสง และแผ่นป้ายทะเบียน
2. ต้องเปิดและผูกอุปกรณ์ป้องกันอื่นๆ ที่มีการเสริม เช่น เชือก ไนลอน สายเคเบิล และผ้าใบคลุมรถที่ใช้สำหรับความปลอดภัย และป้องกันสินค้าอย่างมั่นคง
3. ในกรณีของการบรรทุกท่อนซุงหรือต้นสัก หรือสิ่งของอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน ต้องมีความยาวไม่เกิน 3 เมตรที่ยื่นออกจากส่วนหน้าหรือส่วนหลังของรถหรือสูงจากพื้น
4. หากท่อนซุงหรือสิ่งของอื่นๆ ในลักษณะคล้ายกันยื่นออกจากท้ายรถเกิน 1 เมตร ผู้ขับขี่จะต้องผูกผ้าแดงในเวลากลางวันและติดไฟสะท้อนแสงสีแดงในเวลากลางคืนที่ปลายท่อนซุงหรือสิ่งของอื่นดังกล่าว ความกว้างของท่อนซุงหรือสิ่งอื่นใดจะต้องมีขนาดไม่กว้างเกินความกว้างของรถ ความสูงจะต้องมีขนาดไม่สูงกว่า

ความสูงของรถที่ประกอบจากบริษัทผู้ประกอบรถ นอกจากรถที่บรรทุกผู้โดยสารจำนวน 20 คน สามารถบรรทุกสิ่งของบนหลังคาได้โดยมีความสูงไม่เกิน 0.5 เมตร และต้องมีสิ่งยึดที่มั่นคงซึ่งผูกติดแน่นกับหลังคา

5. ในกรณีรถใช้ในการขนส่งสินค้าอันตราย ผู้ขับจะต้องจัดเรียงหีบห่อของสินค้าให้เรียบร้อยและปลอดภัย โดยเขียนรายการสินค้า พร้อมทั้งติดป้ายเครื่องหมายอันตรายบนสินค้าด้วย
6. กระทรวงโยธาธิการและขนส่งเป็นหน่วยงานที่กำหนดวิธีการบรรทุกและหีบห่อ
7. รถบรรทุกผู้โดยสารจะต้องมีที่นั่งที่เหมาะสม มีราวมือจับสำหรับผู้โดยสาร และห้ามมิให้ทำการขนส่งผู้โดยสารกรณีดังต่อไปนี้
 - บรรทุกผู้โดยสารเกินกว่าจำนวนที่นั่งซึ่งกำหนดโดยบริษัทผู้ประกอบรถ หรือกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง
 - บรรทุกผู้โดยสารบริเวณช่องใต้หลังคาหรือหลังคารถ
 - อนุญาตให้ผู้โดยสารโหนรถด้านหน้า ด้านข้าง หรือด้านหลังรถ
 - บรรทุกผู้โดยสารบนรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง
 - บรรทุกสิ่งที่มีกลิ่นเหม็นหรือสารพิษในรถโดยสาร

มาตรา 54

การชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับขี่ เอกสารแสดงบัตรลักษณะของรถ ป้ายทะเบียน การตรวจสุขภาพ ใบอนุญาตสำหรับที่ให้บริการทางธุรกิจ ค่าปรับล่าช้า และค่าธรรมเนียมการบริการอื่นๆ จะอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง และกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

คณะกรรมการความปลอดภัยในการจราจรทางบกแห่งชาติ

มาตรา 55

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อความปลอดภัยในการจราจรทางบกแห่งชาติเพื่อส่งเสริมและผลักดันความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง และกระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สมาคมการขนส่ง NGOs และสถาบันเอกชน เพื่อลดจำนวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการจราจร และมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันชีวิตของประชาชน ความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหรือส่วนบุคคล และเป็นหลักประกันต่อความปลอดภัยของยานพาหนะบนท้องถนน

องค์ประกอบ หน้าที่ โครงสร้างองค์กร และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการความปลอดภัยในการจราจรทางบกแห่งชาติบัญญัติอยู่ในกฎหมาย

มาตรา 56

คณะกรรมการความปลอดภัยในการจราจรทางบกได้รับงบประมาณแยกโดยอิสระ ภายใต้โครงสร้างของกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง และสำนักงานความปลอดภัยในการจราจรทางบก เพื่อใช้ในมาตรการการลดอุบัติเหตุทางการจราจร

อำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายจราจร

มาตรา 57

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายจราจร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เจ้าพนักงานจราจรและเจ้าพนักงานจากหน่วยงานต่างๆ โดยอำนาจของเจ้าพนักงานจราจรผู้มีหน้าที่ในการควบคุมระเบียบจราจร จะต้อง

- กำกับดูแลเกี่ยวกับคำสั่งจราจร
- ติดตาม สำรวจ และตรวจสอบการกระทำของผู้ฝ่าฝืนกฎหมายจราจร
- รายงานสถานะของการบังคับใช้กฎหมายจราจร การฝ่าฝืนกฎหมายจราจร และอุบัติเหตุทางจราจรที่เกิดขึ้น

- ปรับคดีอาชญากรรมเล็กน้อย ซึ่งจะต้องถูกลงโทษเป็นระยะ ๆ
- ควบคุมดูแลอุบัติเหตุทางการจราจรที่เกิดขึ้นตามที่ระบุไว้ในมาตรา 64
- ส่งรายงานกรณีอุบัติเหตุทางการจราจรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 61 65 และ 66
- ควบคุมและจัดทำรายงานอุบัติเหตุทางการจราจร หากมีความจำเป็น ตรวจยึดใบอนุญาตขับขี่เป็นการชั่วคราว และตรวจยึดยานพาหนะไว้ในสถานที่ที่มีความเหมาะสมตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 61 65 และ 66
- จัดทำรายงานพร้อมแนบสำนวน เพื่อส่งศาล หากมีการระบุไว้ในกฎหมาย
- เจ้าพนักงานจากหน่วยงานต่างๆ ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่จาก กระทรวงโยธาธิการและขนส่ง และกระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรถ้าจำเป็น

มาตรา 58

ผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรมีสิทธิที่จะร้องทุกข์ต่อศาลในกรณีที่ไม่เห็นชอบในการตัดสินที่ไม่ถูกต้อง

มาตรา 59

เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจรจะต้องยึดรถยนต์พาหนะไว้เพื่อตรวจสอบ และเพื่อไม่ให้เกิดการจราจรติดขัดและเกิดอุบัติเหตุจราจร

มาตรา 60

เจ้าพนักงานจราจรมีสิทธิที่จะขอยึดใบอนุญาตขับขี่ เพื่อพักการขับขี่ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 เดือน และอาจทำการหักคะแนนตามที่ระบุไว้ในมาตรา 43 ของกฎหมายฉบับนี้ สำหรับลักษณะดังต่อไปนี้

1. ขับรถตรงข้ามกับทิศทางจราจรหรือขับไปในทิศทางที่มีป้ายห้าม
2. ขับรถด้วยความเร็วเกินกำหนดตั้งแต่ 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จากความเร็วต่างๆ ที่จำกัดไว้ในกฎหมายฉบับนี้
3. ไม่เคารพสิทธิต่อผู้ขับขี่อื่นๆ ที่มีสิทธิในการเดินทางตามลำดับก่อนหลัง

4. ไม่ปฏิบัติตามป้ายหยุด หรือไฟสัญญาณแดงกระพริบ

5. ขับรถที่มีดินตะขาบโดยตรงบนผิวถนนที่โรยด้วยกรวด

เจ้าพนักงานจราจรต้องไม่ทำการยึดเอกสารคู่มือประวัติดร หรือ เอกสารที่เกี่ยวข้องใบอนุญาตขับขี่ ในกรณีที่ไม่มีเงื่อนไขระบุไว้ในกฎหมาย

มาตรา 61

ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ แล้วแต่กรณี การกักตัวผู้ขับขี่และรถไว้ ดำเนินการสอบสวนและลงบันทึกประจำวันจะอยู่ในความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจรในท้องที่เกิดเหตุ หากเกิดขึ้นในกรณีที่ผู้ขับขี่ กระทำผิดเพราะอยู่ในอาการมึนเมาจากยาเสพติด จำเป็นจะต้องนำส่ง โรงพยาบาลเพื่อตรวจและออกหนังสือแสดงระดับของการมึนเมาหรือระดับของ สารเสพติดและแนบรายงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางจราจรเพื่อส่งฟ้องศาล

มาตรา 62

ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายจราจรและระเบียบการจราจรที่มีความผิดเล็กน้อย ซึ่ง อาจถูกลงโทษเป็นการชั่วคราวภายใต้ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานจราจร

เจ้าพนักงานมีสิทธิที่จะไกล่เกลี่ยกรณีอุบัติเหตุซึ่งจะเป็นการฟ้องร้อง เพื่อเรียกร้องสินไหมทดแทนความเสียหายเท่านั้น หากการไกล่เกลี่ยไม่เป็นผล เจ้าพนักงานจราจรจะต้องส่งสำนวนไปยังศาล

มาตรา 63

เจ้าพนักงานจราจรจะต้องส่งสำนวนการฟ้องร้องคดีไปยังศาล เมื่อผู้ขับขี่ ทำผิดกฎหมายจราจร หรือถูกข้อบังคับของเจ้าพนักงานจราจร โดยอาจ ดำเนินการระงับการใช้ใบอนุญาตขับขี่ ทำให้ใบอนุญาตขับขี่เป็นโมฆะ หรือการ พักใบอนุญาตขับขี่ตามที่กำหนดไว้

1. การพักใบอนุญาตขับขี่ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี รวมทั้งหัก คะแนน ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 43 ของกฎหมายฉบับนี้

ก. ขับขี่ยานพาหนะด้วยอาการมึนเมา เพราะมีระดับสาร แอลกอฮอล์ในลมหายใจตั้งแต่ 0.40 มิลลิกรัมต่อลิตร หรือใน

- เลือดตั้งแต่ 0.80 กรัมต่อลิตร หรือเนื่องจากพิษของยาเสพติด หรือปฏิเสธไม่ยอมให้ตรวจการหายใจ
- ข. หลบหนีเมื่อเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ
 - ค. ฝ่าฝืนคำสั่งให้หยุดรถ หรือปฏิเสธไม่ให้ตรวจสภาพรถ
 - ง. ใช้ป้ายทะเบียนที่มีการแปลงเป็นอย่างอื่น หรือเอกสารแสดงลักษณะรถ และเอกสารทะเบียนรถเพื่อใช้สำหรับการจราจร
2. การประกาศแจ้งใบอนุญาตขับขี่เป็นโมฆะ หรือการพักใบอนุญาตขับขี่เป็นเวลาไม่เกิน 2 ปี รวมทั้งการหักคะแนนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 43 ของกฎหมายฉบับนี้
- ก. ขับรถโดยฝ่าฝืนกฎหมายจราจร และเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ หรือทำให้ผู้อื่นเสียชีวิต
 - ข. ขับรถโดยไม่เคารพกฎจราจร และไม่มีเจตนาที่จะทำให้ผู้อื่นเสียชีวิต

ในกรณีที่ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนกฎหมาย ตามที่บัญญัติไว้ตามข้อ 1 และ 2 ข้างต้นนั้น หัวหน้าหน่วยของเจ้าพนักงานระดับจังหวัดหรือเทศบาลมีสิทธิที่จะสั่งพักการใช้ใบอนุญาตขับขี่ถึง 1 ปี จนกระทั่งศาลตัดสินคดีเมื่อคดีถูกตัดสินแล้ว คำตัดสินข้างต้นจะถูกยกเลิกโดยคำสั่งศาล

มาตรา 64

เจ้าพนักงานจราจรจะต้องห้ามไม่ให้รถวิ่ง หรือควบคุมรถไว้จนกว่าจะปรับเสร็จ ตามกรณีที่ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนกฎข้อบังคับจราจร หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร ดังต่อไปนี้

1. รถของผู้ขับขี่ที่อยู่ในอาการมึนเมา มีระดับแอลกอฮอล์ในลมหายใจมากกว่า 0.25 มิลลิกรัมต่อ 1 ลิตร หรือในเลือดตั้งแต่ 0.5 กรัมต่อ 1 ลิตร หรือภายใต้พิษร้ายแรงของยาเสพติด
2. รถของผู้ขับขี่ที่ปฏิเสธการตรวจระดับแอลกอฮอล์และยาเสพติด
3. รถที่บรรทุกสินค้า หรือผู้โดยสารเกินกำหนด

4. รถที่ผู้ขับขี่ไม่มีใบอนุญาตขับขี่หรือมีใบอนุญาตขับขี่ที่ต่างจากประเภทของรถที่ขับ
5. รถที่ไม่อยู่ในสภาพที่ดี อันจะทำให้เกิดอุบัติเหตุการจราจรได้
6. รถที่พ่นไอเสียและมีเสียงดัง ซึ่งขัดกับข้อกำหนดมาตรฐานอันเป็นการรบกวนผู้ใช้ถนนรายอื่นๆ หรือประชาชนผู้อาศัยอยู่ใกล้เคียงถนนสาธารณะ
7. รถที่วิ่งโดยที่ไม่มีป้ายทะเบียนและบัตรแสดงลักษณะ หรือคำอนุญาตอื่นๆ สำหรับการสัญจร
8. รถบรรทุกสินค้าหรือผู้โดยสาร ที่นั่งหรือบดบังวิสัยทัศน์ของผู้ขับขี่
9. รถที่จอดขวางและก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางจราจรแก่ผู้ใช้รถใช้ถนนคนอื่นๆ
10. รถที่จอดบนถนนในเมืองเกิน 72 ชั่วโมง
11. รถที่ไม่ได้นำมาตรวจสภาพรถตามเวลาที่กำหนดไว้ หรือไม่นำมาซ่อมในเวลาตามคำสั่งของกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

มาตรา 65

เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจรจะต้องหยุดและกักรถไว้ และเตรียมเอกสารเพื่อส่งศาลให้ตัดสินคดีสำหรับผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนกฎจราจรดังต่อไปนี้

1. รถที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุจราจร
2. รถที่ใช้ป้ายทะเบียนดัดแปลง หรือบัตรลักษณะรถดัดแปลง หรือใบอนุญาตปลอม
3. รถที่บรรทุกสินค้าหรือผู้โดยสารที่ทำความเสียหายแก่สิ่งก่อสร้างสาธารณะทั่วไป เช่น ถนนและสะพาน

มาตรา 66

เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะทำการไต่ถาม สืบสวน และจัดทำรายงานดังต่อไปนี้

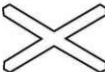
1. วิธีการไต่ถามเกี่ยวกับการฝ่าฝืนและการใช้หนังสือรายงาน และการทำสำนวนอุบัติเหตุ และ/หรือการส่งเอกสารให้เจ้าหน้าที่ ที่ผู้มี

อำนาจจะบัญญัติไว้ในข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเศรษฐกิจการคลัง และกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

2. วิธีการจ่ายค่าปรับ การออกใบเสร็จค่าปรับและการจัดการรายได้จากการปรับ จะบัญญัติไว้โดยระเบียบข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเศรษฐกิจการคลัง และกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง

เครื่องหมายจราจร

สัญลักษณ์ของเครื่องหมายจราจรแสดงในลักษณะของป้ายต่างๆ ดังต่อไปนี้

ลักษณะของป้ายต่างๆ	
	ป้ายหยุดและให้ทาง (Stop and Give way sign)
	ป้ายให้ทาง (Give way sign)
	ป้ายนำทาง (Guide signs)
	ป้ายบังคับ (Regulatory Signs)
	ป้ายเตือน (Warning Signs)
	ป้ายข้ามทางรถไฟ (Railway Level Crossing)
	ป้ายชั่วคราว (Temporary Signs)
	ป้ายนำทาง , ป้ายบอกชื่อสถานที่, อื่นๆ (Guide Signs, Place Name Signs etc.)
	ป้ายเสริม (Supplementary Signs)
	สัญลักษณ์ป้ายถนนแห่งชาติ (National Road)
	สัญลักษณ์ป้ายทางหลวง (Highway)
	สัญลักษณ์ป้ายทางด่วน (Motor way)

ป้ายบังคับ

ห้ามยานพาหนะทุกชนิด
ที่มีเครื่องยนต์เข้า

ห้ามจอดรถ
ตั้งแต่วันที่ 1-15 ของเดือน

ห้ามแวง

ห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่เข้า

ห้ามรถจักรยานเข้า

ห้ามจอดรถ
ตั้งแต่วันที่ 16-31 ของเดือน

สิ้นสุดเขตห้ามแวง

สิ้นสุดเขต
ห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่เข้า

ห้ามจอดรถ

วันที่ห้ามจอด

ห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่แวง

ห้ามบีบแตร

ห้ามหยุดรถ

วันที่ห้ามจอด

สิ้นสุดเขตห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่แวง

สิ้นสุดเขตห้ามบีบแตร

ป้ายบังคับ

ห้ามรถจักรยานยนต์พ่วง

ห้ามยานพาหนะลากจูง

จำกัดความเร็วสูงสุด

หยุดตรวจที่ด่านตรวจทหาร

ห้ามเกวียน

ระยะปลอดภัยระหว่างรถยนต์โดยสาร

สิ้นสุดเขตการจำกัดความเร็ว

ห้ามล้อเลื่อนลากเข็น

ระยะปลอดภัยระหว่างรถบรรทุก

หยุดตรวจที่ด่านศุลกากร

ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตร

ห้ามยานพาหนะบรรทุกวัตถุไวไฟ

หยุดตรวจที่สถานีตำรวจ

ป้ายเตือน

อันตราย

ทางโค้งซ้ายและโค้งขวา

ทางแยกรูปตัววาย

ทางโทแยกทางเอก
เยื้องกันเริ่มขวา

ทางโค้งขวา

ทางคดเคี้ยว

ทางแยกรูปตัวที

ทางโทแยกทางเอก
เยื้องกันเริ่มซ้าย

ทางโค้งซ้าย

ทางโทแยกทางเอกขวา
รูปตัววาย

ทางโทแยกทางเอกทางซ้าย

ทางโทตัดทางเอก

ทางโค้งขวาและโค้งซ้าย

ทางโทแยกทางเอกซ้าย
รูปตัววาย

ทางโทแยกทางเอกทางขวา

วงเวียนข้างหน้า

ป้ายเตือน

รถเดินสองทาง

ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวขวา

ทางรถไฟตัดผ่าน
ทางด้านขวาของถนน

ทางขึ้นลาดชัน

ทางแคบลงทั้งสองด้าน

ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวซ้าย

ทางรถไฟตัดผ่าน
ทางด้านซ้ายของถนน

ทางลงลาดชัน

ทางแคบด้านขวา

ทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มขวา

ทางข้ามรถไฟ
มีเครื่องกั้นทาง

เตือนรถกระโดด

ทางแคบด้านซ้าย

ทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มซ้าย

ทางข้ามรถไฟ
ไม่มีเครื่องกั้นทาง

ผิวทางขรุขระ

ป้ายเตือน

ระวังเด็กข้ามถนน

ระวังสัตว์ป่าข้ามถนน

ระวังลมแรง

ทางคู่ด้านหน้า

ระวังคนข้ามถนน

ระวังถนนลื่น

สัญญาณไฟจราจร

สิ้นสุดทางคู่

ระวังคนพิการข้ามถนน

ระวังหินร่วง

ป้ายหยุดข้างหน้า

ระวังเครื่องบินบินต่ำ

ระวังสัตว์ข้ามถนน

ผิวทางร่วน

ป้ายให้ทางข้างหน้า

ระวังจักรยานข้ามถนน

สิ้นสุดถนน ระวังรถตกน้ำ

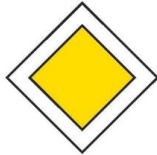
ป้ายเตือน

ป้ายแสดงลำดับการจราจร

หยุด (บริเวณสี่แยก)

ทางหลัก

รางรถไฟตัดผ่าน (รางเดียว)

ให้ทาง (บริเวณสี่แยก)

สิ้นสุดทางหลัก

รางรถไฟตัดผ่าน
(รางคู่หรือมากกว่า)

ให้รถในวงเวียนไปก่อน

ให้ทางแก่รถที่มาจากทิศทางตรงกัน
ข้ามก่อน

รถที่อยู่ในทางรองต้องให้ทาง
แก่รถที่มาจากทางเอก

ให้ทางแก่รถที่มาจาก
ทิศทางตรงกันข้ามก่อน

ป้ายชั่วคราว

งานทำถนนข้างหน้า

คนทำถนน

ผิวทางร่วน

สิ้นสุดการทำถนน

ทางเบี่ยงขวา

ทางเบี่ยงซ้าย

ป้ายบอกทางต่างๆ

ป้ายให้ข้อมูล

			
ที่จอดรถ	ท่าเรือเฟอร์รี่	บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว	ร้านอาหาร
			
ที่จอดรถแบบจ่ายเงิน	จุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น	สถานีบริการน้ำมัน	ร้านอาหารแบบบริการตนเอง
			
บริเวณคนข้ามถนน	โรงพยาบาล	สถานีบริการน้ำมันและซ่อมบำรุง	โรงแรม หรือ เกสเฮาส์
			
บริเวณลูกกระนาค	โทรศัพท์	อู่ซ่อมรถ	จุดพักผ่อน
			
สนามบิน	บริเวณตั้งแคมป์	จุดบริการห้องน้ำ	จุดบริการน้ำดื่ม
			
ทางซ้ายทางตัน	ข้างหน้าทางตัน	ทางขวาทางตัน	ระวังไฟป่า
			
เริ่มต้นทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ)	สิ้นสุดทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ)	ช่องทางเฉพาะ	

ป้ายให้ข้อมูล

จักรยาน

รถบรรทุก

รถยนต์ที่มีความกว้างเกินกว่าที่กำหนด

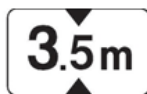
ตรงไปข้างหน้า

รถจักรยานยนต์

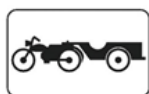
รถยนต์ทางการเกษตร

รถยนต์ที่มีความสูงเกินกว่าที่กำหนด

ตรงไปข้างหน้าและถอยหลัง

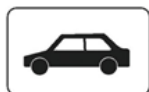
รถจักรยานยนต์พ่วง

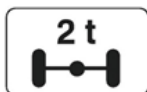
สัตว์เทียมเทียม

ไปทางขวา

รถยนต์

รถยนต์ที่มีน้ำหนักลงเพลาเกินกว่าที่กำหนด

ไปทั้งทางขวาและทางซ้าย

ถอยหลัง

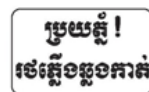
รถประจำทางขนาดใหญ่

รถบรรทุกที่มีความยาวเกินกว่าที่กำหนด

ไปทางซ้าย

ระวังรถไฟ

ทิศทางของทางหลัก

ทิศทางของทางเล็ก

ระยะทาง

ทางเข้าโรงงาน

ระยะเวลา

รถบรรทุกดับเพลิง

เครื่องหมายบนผิวทาง

เส้นหยุดรถ (เส้นทึบเดี่ยว)

เส้นหยุดรถ (เส้นทึบคู่)

ให้ทาง (เส้นประคู่)

ให้ทาง (เส้นประเดี่ยว)

เส้นเหลืองประ

เส้นเหลืองทึบ

เส้นทึบเหลืองคู่

เส้นเหลืองคู่ผสม

เส้นเหลืองคู่ผสม

เส้นประขาว

เส้นทึบขาว

เส้นขอบทาง

ขอบทางเดินเหลือง - ขาว

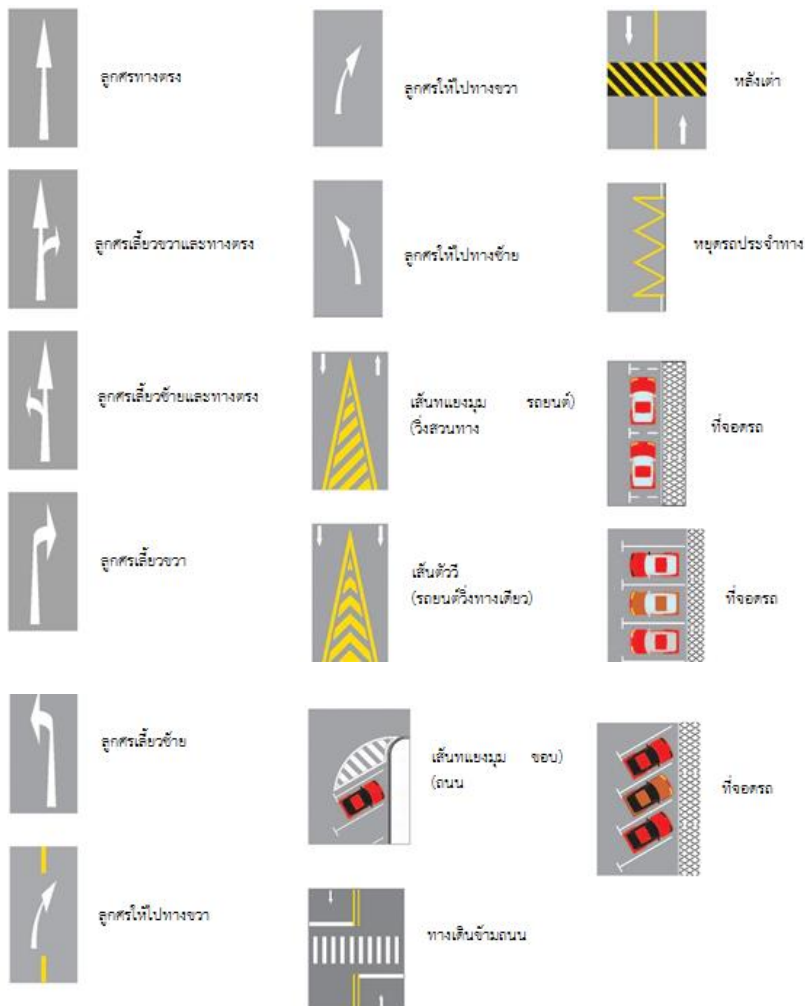
ขอบทางเดินแดง - ขาว

เกาะกลางถนน (ชั่วคราว)

เครื่องหมายบนผิวทาง

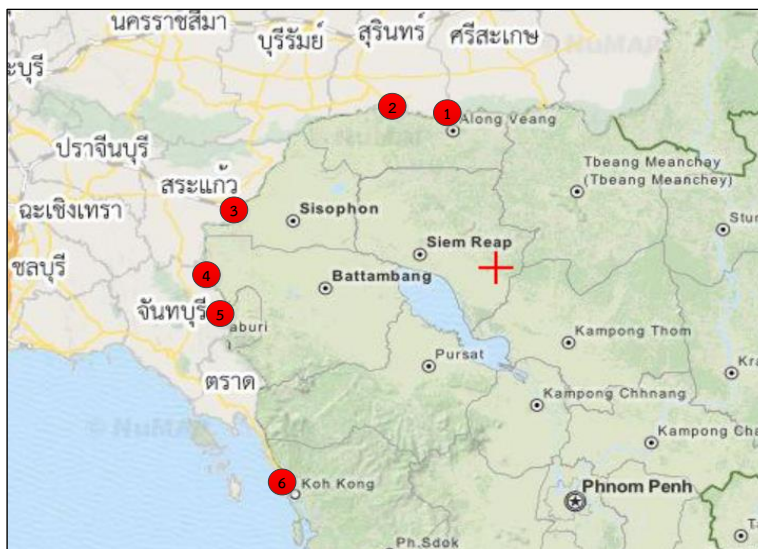
บทที่ 3

การข้ามแดน

3.1 จุดผ่านแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา

ไทยมีพรมแดนติดต่อกับกัมพูชาเป็นระยะทาง 725 กิโลเมตร มีด่านถาวรที่สามารถส่งออกและนำเข้าสินค้าได้จำนวน 6 แห่ง ซึ่งมูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชามีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าการค้ารวมระหว่างประเทศทั้งสอง กัมพูชามีพรมแดนติดต่อกับไทยหลายด้าน โดยทิศเหนือติดกับไทย 4 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์ ทิศตะวันตกติดกับไทย 3 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว จันทบุรี และตราด และทิศใต้ติดกับอ่าวไทย ในด้านการค้า จุดการค้าผ่านแดนที่สำคัญที่สุดได้แก่จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีมูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชาที่สูงที่สุด

รูปภาพแสดงจุดผ่านแดนถาวรระหว่างไทยกับกัมพูชา

3.1.1 จุดผ่านแดนถาวร

1. ช่องสง่า อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ - อัลลองเวง จังหวัดอุดรรัมย์
2. ช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์-โอรส์เมียด อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรรัมย์
3. บ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว - ปอยเปต อำเภอไोजรว จังหวัดบันเตียเมียนเจย
4. บ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี-บ้านกัมเรียง อำเภอไพลิน จังหวัดพระตะบอง
5. บ้านผักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี-บ้านคลองจะกร้อม อำเภอไพลิน จังหวัดพระตะบอง
6. บ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด - จามเยียม อำเภอมนทลสีมา จังหวัดเกาะกง

3.1.2 จุดผ่อนปรน

1. บ้านตาพระยา อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว – บ้านบึงตะกวน จังหวัดบันเตียเมียนเจย
2. บ้านหนองปรือ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว – บ้านมาลัย จังหวัดบันเตียเมียนเจย
3. บ้านเขาดิน อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว – พนมไโด (บ้านกิโ 13) จังหวัดพระตะบอง
4. บ้านซั้บตารี อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี – บ้านโปลำตวน อำเภอกร้อมเรียง จังหวัดพระตะบอง
5. บ้านบึงชน่งล่าง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี – บ้านสวายเวง จังหวัดพระตะบอง
6. บ้านสวนส้ม อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี – บ้านสังกะสี อำเภอกร้อมเรียง จังหวัดพระตะบอง
7. บ้านหมื่นด่าน อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด – บ้านศาลเจ้า อำเภอสำรูด จังหวัดพระตะบอง

8. ช่องอานม้า อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี – บ้านสะเตียบกวาง อำเภोजอมกระสาน จังหวัดพระวิหาร

3.1.3 จุดผ่อนปรนอื่นๆ ตามแนวชายแดน

1. ช่องตาเฒ่า อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ – จังหวัดพระวิหาร
2. ช่องสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ – บ้านจู้บโก๊ก อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรธานี
3. ช่องกร่าง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ – บ้านทะมอโดน อำเภอบันเตียกันบิน จังหวัดอุดรธานี
4. บ้านหนองหญ้าแก้ว กิ่งอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว – บ้านตำบลมุย อำเภอสวายเจก จังหวัดบันเตียเมียนเจย

การข้ามแดนไทย-กัมพูชา (อรัญประเทศ-ปอยเปต)

เมื่อรถบรรทุกขนส่งสินค้าวิ่งข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ จากประเทศไทยที่ด่านอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ข้ามชายแดนไปยังประเทศกัมพูชาที่ด่านปอยเปต จังหวัดศรีโสภณ จะต้องผ่านกระบวนการขั้นตอน ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการข้ามแดน ดังต่อไปนี้

3.2 พิธีการศุลกากรขาออกฝั่งไทย

การยื่นเอกสารล่วงหน้าผ่านระบบ EDI

1. ผู้ส่งออกหรือตัวแทนจะต้องจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ล่วงหน้า โดยส่งข้อมูลใบขนสินค้าขาออก (Export declaration form) และบัญชีราคาสินค้า (Invoice) ทุกรายการจากเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งออกหรือตัวแทนมายังเครื่องคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร โดยผ่านบริษัทผู้ให้บริการระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ EDI)

เมื่อระบบของกรมศุลกากรตรวจสอบข้อมูลในใบขนสินค้าขาออกส่งมาถูกต้องครบถ้วนแล้ว จะออกเลขที่ใบขนสินค้าขาออกและตรวจสอบเงื่อนไขต่างๆ ที่กรมศุลกากรกำหนดไว้ เพื่อจัดกลุ่มใบขนสินค้าขา

ออกเป็น 2 ประเภทดังต่อไปนี้ และแจ้งกลับไปยังผู้ส่งออกหรือตัวแทนเพื่อจัดพิมพ์ใบขนสินค้า

- ใบขนสินค้าขาออกที่ต้องตรวจสอบพิธีการ (Red Line) สำหรับใบขนสินค้าประเภทนี้ ผู้ส่งออกหรือตัวแทนจะต้องนำใบขนสินค้าไปติดต่อกับหน่วยงานประเมินอากร ณ ด่านศุลกากรที่ผ่านพิธีการขาออก
- ใบขนสินค้าขาออกที่ไม่ต้องตรวจสอบพิธีการ (Green Line) สำหรับใบขนสินค้าขาออกประเภทนี้ ผู้ส่งออกสามารถชำระค่าอากร (ถ้ามี) และดำเนินการนำสินค้าไปตรวจปล่อยเพื่อส่งออกได้ทันที โดยไม่ต้องไปพบเจ้าหน้าที่ประเมินอากร

กระบวนการตรวจสอบเงื่อนไขต่างๆ และออกเลขที่ใบขนสินค้านี้ จะใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง เอกสารต่างๆ จะถูกส่งข้อมูลโดยอีเมลไปยังตัวแทนรับออกของ (Customs Broker) ที่ อ.รัฐประเทศ

2. ผู้ส่งออกหรือตัวแทนชำระค่าภาษีอากร (กรณีมีค่าภาษีอากร) และค่าธรรมเนียม กับเจ้าหน้าที่

รถบรรทุกสินค้าขนส่งสินค้ามายังด่านศุลกากรคลองลึก อ.รัฐประเทศ

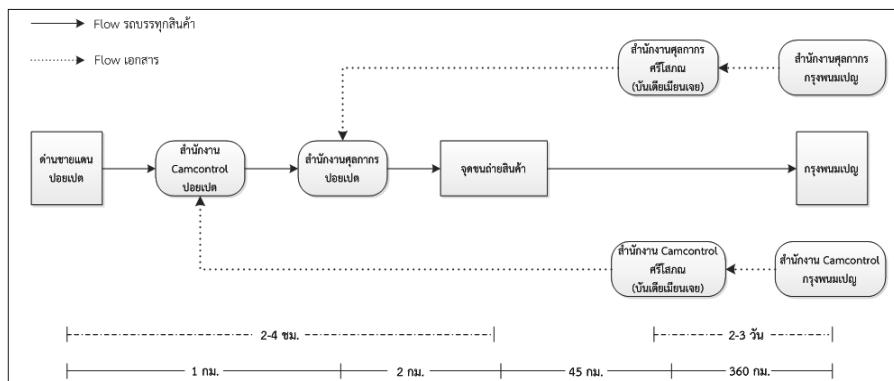
1. เมื่อรถบรรทุกสินค้าขนส่งสินค้ามายังด่านศุลกากรคลองลึก อ.รัฐประเทศ พนักงานขับรถยื่นขอบัตรคิว ณ ที่ทำการด่านศุลกากรคลองลึก
2. ยื่นบัตรคิวพร้อมเอกสารให้แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากร ณ สำนักงานบริการด่านศุลกากรแบบเบ็ดเสร็จ (Thai Customs One Stop Service)
3. เจ้าหน้าที่ศุลกากรทำการตรวจสอบเอกสาร ส่วนสินค้าอาจจะมีการตรวจสอบเป็นบางรายการ
4. เอกสารต่างๆ ได้รับการอนุมัติและตรวจปล่อยสินค้า

โดยในขั้นตอนการดำเนินพิธีการศุลกากรขาออก ณ ด่านศุลกากรคลองลึก จะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

เอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินพิธีการศุลกากรขาออกของประเทศไทยมีดังนี้

- ใบขนสินค้าขาออก (Export declaration form)
- ใบ Invoice
- Packing List
- Truck bill
- Sales contract
- Shipping instruction
- Cargo manifest
- Customs power of Attorney
- Delivery notice
- Photo, Catalogs

3.3 ศุลกากรขาเข้าฝั่งกัมพูชา

การจัดเตรียมเอกสารล่วงหน้า

1. ส่งออกจะต้องส่งเอกสารไปยังตัวแทนรับออกของอนุญาต (Customs Broker) กัมพูชาล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วัน เพื่อที่ตัวแทนรับออกของ

ดังกล่าวจะยื่นเอกสารเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรล่วงหน้าให้แก่
สำนักงานศุลกากรกรุงพนมเปญ โดยมีเอกสารที่ใช้ ได้แก่

- (1) ใบ Invoice ของสินค้า
 - (2) Packing list
 - (3) Truck Bill
 - (4) เอกสารอื่นๆ หากจำเป็น เช่น Material Safety Data Sheet (MSDF)/เอกสารประกันภัยสินค้า/ ใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า
2. เจ้าหน้าที่ศุลกากรกรุงพนมเปญจะทำการประเมินอากรและค่าใช้จ่าย
ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งออกเอกสารรับรอง (Authorization Letter)
เพื่อนำไปยื่นดำเนินการด้านเอกสารที่สำนักงานศุลกากรศรีโสภณ
(บันเตียเมียนเจย) ต่อไป
3. ตัวแทนรับออกของที่ได้รับอนุญาตนำเอกสารต่างๆ ไปยังสำนักงาน
ศุลกากรศรีโสภณเพื่อดำเนินการด้านเอกสาร ต้องมีการดำเนินเอกสาร
เพิ่มเติมดังนี้
- (1) Customs Declaration Form
 - (2) Camcontrol Form
 - (3) Inspection Report
4. ชำระค่าอากรและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าที่สำนักงาน
ศุลกากรศรีโสภณ และเจ้าหน้าที่จะออกเอกสารในเบื้องต้นให้แก่
ตัวแทนรับออกของอนุญาต ซึ่งค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่
- Customs Import Duties ตามมูลค่าสินค้า (ad-valorem)
 - Special Tax สำหรับสินค้าบางประเภท
 - Value Added Tax (VAT)

หมายเหตุ ในกรณีที่มีการนำเข้าสินค้าที่เป็นอาหารและยาจะต้องมีการยื่น
เอกสารล่วงหน้าแก่หน่วยงาน Camcontrol ที่กรุงพนมเปญและสาขาที่ศรีโสภณ
ด้วยเช่นกัน

รถบรรทุกสินค้าขนส่งสินค้ามายังด่านศุลกากรปอยเปต ประเทศกัมพูชา

1. พนักงานขับรถยื่นเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่ด่านชายแดนปอยเปต
2. นำเอกสารไปยื่นให้แก่เจ้าหน้าที่ Camcontrol และชำระค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยต้องยื่นเอกสารต่างๆ ดังนี้
 - (1) ใบ Invoice สินค้า
 - (2) Packing list
 - (3) Truck bill
3. ชำระค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หากไม่มีการตรวจสอบสินค้า เจ้าหน้าที่จะออกเอกสารอนุญาต (Authorization Letter) ให้แก่พนักงานขับรถ
4. หากต้องมีการตรวจสอบสินค้าจะต้องมีการนัดเจ้าหน้าที่ Camcontrol ถึงสถานที่ที่จะทำการตรวจสอบสินค้า ซึ่งส่วนใหญ่จะดำเนินการที่สถานที่ขนถ่ายสินค้าของเอกชนกัมพูชา (Transloading area)
5. พนักงานขับรถบรรทุกสินค้าไปยังสำนักงานศุลกากรปอยเปตซึ่งจะอยู่ห่างจากชายแดนประมาณ 1 กิโลเมตร เพื่อไปดำเนินการพิธีการศุลกากรขาเข้า
6. ตัวแทนออกของรับอนุญาต (Customs Broker) ของกัมพูชานำเอกสารต้นฉบับที่ได้มีการทำเอกสารล่วงหน้าไว้ที่สำนักงานศุลกากร ณ กรุงพนมเปญ และ จ.ศรีโสภณ (บันเตียเมินเจย) มายื่นให้แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรปอยเปต
7. หากต้องมีการตรวจสอบสินค้าจะต้องมีการนัดเจ้าหน้าที่ศุลกากรถึงสถานที่ที่จะทำการตรวจสอบสินค้า ซึ่งส่วนใหญ่จะดำเนินการที่สถานที่ขนถ่ายสินค้าของเอกชนกัมพูชา (Transloading area)
8. รถบรรทุกสินค้าไทย นำรถบรรทุกไปผ่านการ X-Ray ล่วงหน้า เพื่อตรวจสอบสินค้าในตู้คอนเทนเนอร์ หลังจากนั้นจึงขนส่งสินค้าไปยังจุดขนถ่ายสินค้าของเอกชน เพื่อขนถ่ายสินค้าไปยังรถบรรทุกกัมพูชา

9. เจ้าหน้าที่ศุลกากรปล่อยเปิดทำการตรวจปล่อยสินค้า ณ สถานที่ขนถ่ายสินค้าของเอกชนกัมพูชา (Transloading area)

โดยระยะเวลาในการดำเนินพิธีการศุลกากรขาเข้าจนกระทั่งเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าจะใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง

3.4 ขั้นตอนการขนถ่ายสินค้าจากรถบรรทุกสินค้าไทยไปยังรถบรรทุกสินค้ากัมพูชา

เมื่อรถบรรทุกสินค้าไทยผ่านการ X-Ray สินค้าจากด่านศุลกากรปล่อยเปิดแล้ว จะนำรถบรรทุกสินค้ามาเปลี่ยนตู้สินค้ายังลานขนถ่ายสินค้า (Inland Container Depot) ของบริษัทเอกชนของกัมพูชา ซึ่งมีอยู่หลายราย ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากด่านชายแดนปล่อยเปิดประมาณ 1-4 กิโลเมตร (ขึ้นอยู่กับสถานที่ขนถ่ายสินค้า) โดยการเปลี่ยนตู้สินค้าจะใช้เครนทำการยกตู้สินค้าจากรถบรรทุกสินค้าไทยไปยังรถบรรทุกสินค้ากัมพูชา โดยใช้เวลาประมาณ 1 ชม. ตั้งแต่นำรถบรรทุกสินค้าเข้ามาจนกระทั่งนำรถบรรทุกเปล่าออกไป

ค่าใช้จ่ายในการยกตู้สินค้า (Lift on/Lift off) โดยยกตู้ลงจากรถบรรทุกทุกสินค้าไทย 1 ครั้ง และยกตู้สินค้าขึ้นรถบรรทุกกัมพูชา 1 ครั้ง มีค่าใช้จ่าย 80 เหรียญสหรัฐ

3.5 ค่าใช้จ่ายต่างๆ

ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการขนส่งสินค้าจากกรุงเทพฯ ไปยังกรุงเทพมหานครโดยผ่านทางจุดผ่านแดนถาวรคลองลึก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว มีดังนี้

ประเภทของค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย (USD)
ค่าดำเนินการเอกสารล่วงหน้าในประเทศกัมพูชา (Pre-Shipment Cost)	500-650 USD (ส่วนใหญ่จะเป็นค่าเดินทางในการทำเอกสาร)
ค่าขนส่งสินค้าตู้ 40' จากกรุงเทพฯ-พนมเปญ	900-1,200 USD
ค่าดำเนินการเอกสารผ่านแดนทั้ง 2 ประเทศ	150-200 USD
ค่า X-Ray ตู้สินค้า ณ ด่านศุลกากรปอยเปต	
- ตู้ 40' และ 45'	40 USD + 10 USD (ค่าใช้จ่ายนอกระบบ)
- ตู้ 20'	25 USD + 10 USD (ค่าใช้จ่ายนอกระบบ)
ค่ายกตู้สินค้า (Lift on/Lift off)	80 USD
ค่าขนถ่ายสินค้า 3 ด้านและค่าใช้จ่ายนอกระบบตามเส้นทาง	40-60 USD

ที่มา: The Blue Book on Transport and Trade Facilitation along the Southern Economic Corridor in Cambodia

เวลาทำการของหน่วยงานต่างๆ ของกัมพูชา ณ ด้านชายแดนปอยเปต

หน่วยงาน	เวลาทำการ
ประตูด่านพรมแดน	8.00 น. ถึง 20.00 น. ทุกวัน
Camcontrol	8.00 น. ถึง 12.00 น. และ 13.00 น. ถึง 17.30 น. ทุกวัน
ศุลกากร	7.00 น. ถึง 11.30 น. และ 14.00 น. ถึง 17.30 น. ทุกวัน

3.6 ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าประเทศกัมพูชา

ภาษีนำเข้าของประเทศกัมพูชาเรียกเก็บจากสินค้านำเข้าก่อนได้รับการตรวจสอบปล่อยจากเจ้าหน้าที่ศุลกากร โดยสินค้าบางประเภทได้รับการยกเว้น ภาษีนำเข้านี้ โดยในการนำเข้าสินค้าเข้าประเทศกัมพูชา จะต้องเสียภาษี 3 ประเภท ได้แก่

1. Customs Import Duties ตามมูลค่าสินค้า (ad-valorem rate)
2. Value Added Tax (VAT) เรียกเก็บ 10% จากทุกประเภทสินค้า
3. Special Tax คือ ภาษีสรรพสามิตเรียกเก็บจากสินค้าฟุ่มเฟือย

อัตราภาษีนำเข้า (Customs Import Duty)

โครงสร้างภาษีนำเข้าของกัมพูชาได้มีการปรับในปี 2001 โดยโครงสร้างภาษีนำเข้าได้ปรับลดลงจาก 12 อัตรา เหลือเพียง 4 อัตรา และอัตราภาษีนำเข้าสูงสุดลดลงจาก 120% เหลือ 35% ตามมูลค่าสินค้า โดยโครงสร้างภาษีนำเข้า 4 อัตรา มีรายละเอียดดังนี้

- 0% สำหรับสินค้าที่ได้รับการยกเว้น เช่น ยา และอุปกรณ์ทางการศึกษา
- 7% สำหรับสินค้าปฐมภูมิ (Primary Product) และวัตถุดิบ (Raw materials) เช่น วัสดุก่อสร้างจำพวก ปูนซีเมนต์ เหล็ก กระเบื้อง อิฐ สินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป ผัก ผลไม้ เสื้อผ้า เป็นต้น

- 15% สำหรับ เครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต (Capital goods) เครื่องจักรและอุปกรณ์ วัตถุดิบที่ได้รับอนุญาตบางประเภท (Locally available raw materials)
- 35% สำหรับสินค้าสำเร็จรูปทุกชนิด รวมถึง โทรศัพท์ วิทยุ เครื่องเล่น เทป สื่อบ้าน เฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น และสินค้าฟุ่มเฟือย รวมถึง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม ยานพาหนะ อาวุธ เครื่องสำอาง น้ำหอม อัญมณีต่างๆ (รถยนต์ต้องเสียภาษีเพิ่มตามกำลังของเครื่องยนต์)

อัตราภาษีสรรพสามิต (Special Tax)

ภาษีสรรพสามิตที่จัดเก็บเป็นภาษีที่จัดเก็บจากสินค้าที่นำเข้าหรือสินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศ ทั้งในรูปของสินค้าและบริการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บสินค้านำเข้าจากฐานราคาภายหลังจากที่ได้รวมภาษีศุลกากรและภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ขณะที่สินค้าและบริการในประเทศจะมีฐานภาษีจากราคาหน้าโรงงานหรือที่ให้บริการรวม 11 รายการ ได้แก่

1. รถยนต์ อะไหล่และส่วนประกอบที่มีขนาดเครื่องยนต์ถึง 2000 CC. อัตราภาษีร้อยละ 20
2. รถยนต์ อะไหล่และส่วนประกอบที่มีขนาดเครื่องยนต์เกินกว่า 2001 CC. อัตราภาษีร้อยละ 30
3. รถยนต์ขนาดใหญ่ เช่น รถบัส และรถบรรทุกทุกหนั อัตราภาษีร้อยละ 10
4. รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ ขนาดเครื่องยนต์มากกว่า 125 ซีซี อัตราภาษีร้อยละ 10
5. ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม อัตราภาษีร้อยละ 20
6. เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกรดคาร์บอน เครื่องดื่มที่คล้ายกันซึ่งไม่มีแอลกอฮอล์ อัตราภาษีร้อยละ 15
7. เบียร์ ไวน์ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ อัตราภาษีร้อยละ 10, 15 และ 30
8. บุหรี่และซิการ์ อัตราภาษีร้อยละ 10

9. ค่าบริการห้องพักโรงแรมและสถานบันเทิง อัตราภาษีร้อยละ 10
10. ค่าขายบัตรโดยสารเครื่องบินทั้งในประเทศและต่างประเทศ อัตราภาษีร้อยละ 10
11. ค่าให้บริการ โทรศัพท์ทางไกลทั่วประเทศและระหว่างประเทศ อัตราภาษีร้อยละ 10

หมายเหตุ ตัวอย่างการคำนวณภาษีนำเข้าแสดงไว้ในภาคผนวก

บทที่ 4

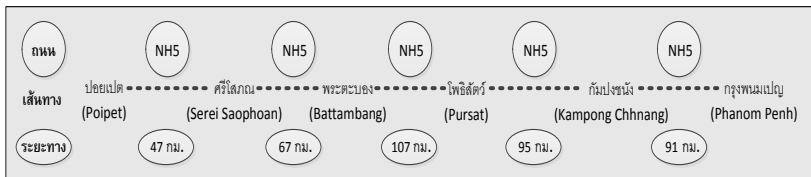
เส้นทางการขนส่งสินค้า

4.1 เส้นทางหลักที่ใช้ในการขนส่งระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา

เส้นทางหลักที่ใช้ในการขนส่งระหว่างประเทศที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้ศึกษาในเส้นทางตั้งแต่ด่านชายแดนปอยเปต ไปยังกรุงเทพมหานคร โดยผ่านจังหวัดศรีสะเกษ (บันเตียเมียนเจย) จังหวัดพระตะบอง จังหวัดโพธิ์สัตว์ จังหวัดกัมปงชนัง ก่อนเข้าสู่กรุงเทพมหานคร โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 5 ซึ่งมีระยะทางทั้งสิ้น 407 กิโลเมตร โดยรถบรรทุกสินค้าจะใช้ระยะเวลาในการขนส่งประมาณ 10 ชั่วโมง นับตั้งแต่ออกเดินทางจากจุดเปลี่ยนถ่ายสินค้าที่ปอยเปต ไปยังจุดหมายปลายทางที่กรุงเทพมหานคร

เส้นทางถนน ระยะทาง หมายเลขถนน และระยะทางเป็นกิโลเมตร ระหว่างแต่ละจังหวัด ที่ใช้ในการขนส่งสินค้าที่ใช้ในการขนส่งสินค้าจากปอยเปต จ.ศรีสะเกษ ไปยัง กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา แสดงดังรูป

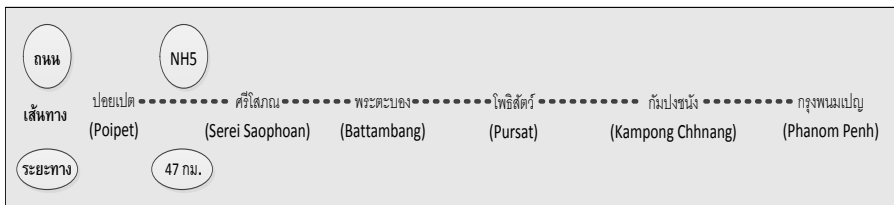

เส้นทางหลักที่ใช้ในการขนส่งสินค้าทางบกจากประเทศไทยไปยังกรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา จะใช้เส้นทางที่ออกจากประเทศไทย ที่ด่านชายแดนคลองลึก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว เนื่องจากเป็นจุดผ่านแดนถาวร ที่สำนักงานศุลกากรอนุญาตให้มีการนำเข้า-ส่งออกสินค้าได้ และสภาพถนนในเส้นทางมีสภาพที่ดีที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับเส้นทางอื่นๆ และเป็นเส้นทางที่สั้นที่สุดเมื่อส่งออกสินค้าจากกรุงเทพ ท่าเรือแหลมฉบัง หรือสนามบินสุวรรณภูมิ

4.2 สภาพถนน ผิวจราจร จำนวนช่องทาง ความเร็ว และ สิ่งอำนวยความสะดวก

การศึกษาในเส้นทางนี้จะแสดงให้เห็นถึงระยะทางระหว่างจังหวัด/อำเภอ ระยะเวลาที่ใช้ในการขนส่งสินค้า สภาพของถนน ความเร็วที่ใช้ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในเส้นทาง รวมทั้งนำเสนอถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเส้นทาง เพื่อให้ผู้ประกอบการที่สนใจได้ใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจต่อไป โดยจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นช่วงถนนที่เชื่อมแต่ละจังหวัดดังต่อไปนี้

4.2.1 เส้นทางปอยเปต (Poipet) – ศรีโสภณ (Serei Saophoan)

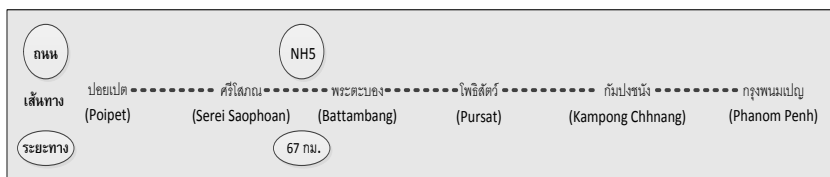
ปอยเปต เป็นเขตที่ขึ้นอยู่กับจังหวัดศรีโสภณหรือบันเตียเมินเจียในภาษากัมพูชา ซึ่งเป็นอำเภอมืออาณาเขตติดต่อกับ อ.อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ระยะทางจาก อ.ปอยเปต ไปยังตัวจังหวัดศรีโสภณ มีระยะทาง 47 กิโลเมตร เชื่อมต่อโดยทางหลวงหมายเลข 5 จากการสำรวจเส้นทางพบว่า มีลักษณะและสภาพถนนดังต่อไปนี้

- สภาพถนน เป็นถนนลาดยาง จำนวน 2 ช่องการจราจรสวนกัน ถนนอยู่ในสภาพดี ใหม่และเรียบ ไหล่ทางกว้างประมาณ 1.5 เมตร มีเส้นแบ่งทิศทางการจราจรชัดเจน
- สภาพถนนในช่วงนี้ที่เป็นถนนที่ดีที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพถนนในช่วงอื่นๆ ของเส้นทางระหว่างปอยเปต-กรุงพนมเปญ
- การจราจรค่อนข้างหนาแน่น มีรถสัญจรเกือบทุกประเภท
- ความเร็วเฉลี่ยของรถบรรทุกประมาณ 60-70 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- ระยะเวลาที่ใช้ในเส้นทางนี้ประมาณ 50 นาที
- มีด่านชั่งน้ำหนัก 1 จุดในระหว่างเส้นทาง
- สถานีบริการน้ำมันมีตลอดเส้นทาง

4.2.2 เส้นทางศรีโสภณ (Serei Saophoan) – พระตะบอง (Battambang)

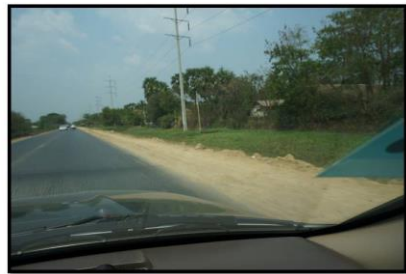
ระยะทางจากจังหวัดศรีโสภณ (Serei Saophoan) ไปยังจังหวัดพระตะบอง (Battambang) มีระยะทาง 67 กิโลเมตร เชื่อมต่อโดยทางหลวงหมายเลข 5 จากการสำรวจเส้นทางพบว่า มีลักษณะและสภาพถนนดังต่อไปนี้

- เป็นถนนลาดยาง จำนวน 2 ช่องการจราจรสวนกัน สภาพถนนค่อนข้างแย่เป็นส่วนใหญ่และในช่วงถนนอยู่ในสภาพชำรุดและอยู่ในระหว่างการซ่อมบำรุงซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในกลางปี 2014 ไหล่ทางกว้างประมาณ 1 เมตรในเขตเมือง ส่วนเขตนอกเมืองไหล่ทาง

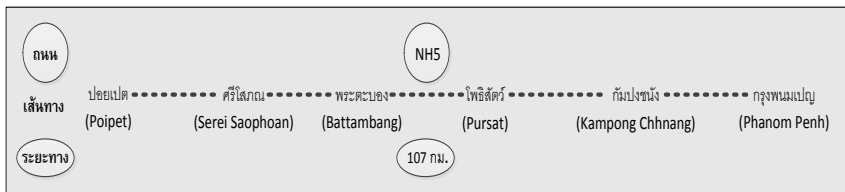
ชำรุด เส้นแบ่งทิศทางการจราจรไม่ชัดเจน

- ในเส้นทางมีแหล่งชุมชนตลอดทาง ควรระมัดระวังคนเดินเท้าตามไหล่ทาง
- ควรขับขี่ด้วยความระมัดระวังในช่วงที่มีการปรับปรุงเส้นทาง เนื่องจากสภาพถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ มีความเสี่ยงที่ในการเกิดอุบัติเหตุจราจรในระหว่างการเดินทาง
- การจราจรมีความหนาแน่น มียานพาหนะสัญจรเกือบทุกประเภท
- ความเร็วเฉลี่ยของรถบรรทุกทุกประมาณ 40-50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง สภาพถนนปกติ และ 20-30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ในช่วงที่ถนนชำรุด
- สถานีบริการน้ำมันมีตลอดเส้นทาง

4.2.3 เส้นทางพระตะบอง (Battambang) – โพธิ์สัตว์ (Pursat)

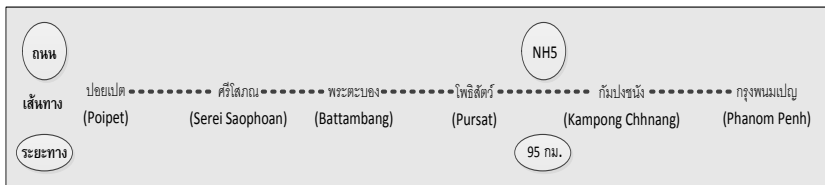

ระยะทางจากจังหวัดพระตะบอง (Battambang) ไปยังจังหวัดโพธิ์สัตว์ (Pursat) มีระยะทาง 107 กิโลเมตร เชื่อมต่อโดยทางหลวงหมายเลข 5 จากการสำรวจเส้นทางพบว่ามีลักษณะและสภาพถนนดังต่อไปนี้

- เป็นถนนลาดยาง จำนวน 2 ช่องการจราจรสวนกัน สภาพถนนอยู่ในสภาพค่อนข้างดี เรียบ เป็นส่วนใหญ่ ไหล่ทางกว้างประมาณ 1 เมตร ในเขตเมือง ส่วนเขตนอกเมืองไหล่ทางชำรุด มีเส้นแบ่งทิศทางจราจร แต่ไม่มีเส้นไหล่ทาง
- ในเส้นทางมีแหล่งชุมชนตลอดทาง โดยมี อ.มงรือไซ ซึ่งเป็นเมืองใหญ่ ตั้งอยู่ระหว่างทาง อยู่ห่างจากจังหวัดพระตะบองประมาณ 45 กิโลเมตร
- ควรขับขี่ด้วยความระมัดระวังในเขตเมืองและเขตชุมชน ควรระวังรถบรรทุกที่จอดริมทาง และคนเดินถนน
- การจราจรค่อนข้างหนาแน่นในเขตเมือง ส่วนเขตนอกเมืองการจราจรไม่หนาแน่น
- ในเขตนอกเมืองระหว่างเส้นทาง ควรระมัดระวังผู้เผลอที่มักหากินอยู่ริมทางและมักเดินข้ามถนนไปมา
- ความเร็วเฉลี่ยของรถบรรทุกประมาณ 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมงในเขตเมืองและชุมชน และ 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ในเขตนอกเมือง
- มีด่านชั่งน้ำหนัก 1 จุดระหว่างเส้นทาง
- สถานีบริการน้ำมันมีตลอดเส้นทาง

4.2.4 เส้นทางโพธิสัตว์ (Pursat) – กัมปงชนัง (Kampong Chhnang)

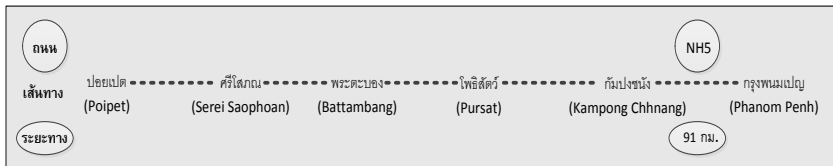

ระยะทางจากจังหวัดโพธิสัตว์(Pursat) ไปยังจังหวัดกัมปงชนัง (Kampong Chhnang) มีระยะทาง 95 กิโลเมตร เชื่อมต่อโดยทางหลวงหมายเลข 5 จากการสำรวจเส้นทางพบว่ามีลักษณะและสภาพถนนดังต่อไปนี้

- ถนนลาดยาง จำนวน 2 ช่องการจราจรสวนกัน สภาพถนนอยู่ในสภาพค่อนข้างดีเป็นส่วนใหญ่ ในบางช่วงสภาพถนนไม่เรียบอยู่บ้าง มีเส้นแบ่งทิศทางการจราจร ไหล่ทางกว้างประมาณ 1 เมตรในเขตเมือง ส่วนเขตนอกเมืองไหล่ทางกว้างประมาณ 1.20 เมตรแต่สภาพชำรุดเป็นลูก้าง
- ในเขตเมือง ในจังหวัดกัมปงชนัง (Kampong Chhnang) มีการซ่อมแซมถนนที่ชำรุดเป็นระยะทางสั้นๆ คาดว่าจะแล้วเสร็จในกลางปี 2014
- ในเส้นทางมีเขตชุมชนตลอดทาง การจราจรในระหว่างเส้นทางไม่หนาแน่น
- ควรขับขี่ด้วยความระมัดระวังในเขตเมืองและเขตชุมชน เนื่องจากมีคนเดินถนน รวมทั้งรถจักรยานยนต์บริเวณริมทาง
- ในเขตนอกเมืองระหว่างเส้นทาง ควรระมัดระวังผู้เผลอที่มักหากินอยู่ริมทางและมักเดินข้ามถนนไปมา
- ความเร็วเฉลี่ยของรถบรรทุกทุกประมาณ 50-60 กิโลเมตรต่อชั่วโมงตลอดเส้นทาง
- สถานีบริการน้ำมันมีตลอดเส้นทาง รวมทั้งมีจุดพยาบาล จุดซ่อมแซมรถ

4.2.5 เส้นทางกัมปงชนัง (Kampong Chhnang) – กรุงพนมเปญ (Phanom Penh)

ระยะทางจากจังหวัดกัมปงชนัง (Kampong Chhnang) ไปยังกรุงพนมเปญ (Phanom Penh) มีระยะทาง 91 กิโลเมตร เชื่อมต่อโดยทางหลวงหมายเลข 5 จากการสำรวจเส้นทางพบว่ามีลักษณะและสภาพณดังต่อไปนี้

- เป็นถนนลาดยาง จำนวน 2 ช่องการจราจรสวนกัน สภาพถนนตลอดเส้นทางอยู่ในสภาพดี มีเส้นแบ่งทิศทางการจราจร ไหล่ทางกว้างประมาณ 1 เมตรและไม่มีเส้นแบ่งไหล่ทาง
- ในเส้นทางมีเขตชุมชนตลอดทาง การจราจรในระหว่างเส้นทางค่อนข้างหนาแน่นในเขตชุมชน ส่วนเส้นทางระหว่างเมืองการจราจรไม่หนาแน่น
- มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่ตลอดเส้นทาง
- ควรขับด้วยความระมัดระวังในเขตเมืองและเขตชุมชน เนื่องจากมีคนเดินถนน รวมทั้งรถจักรยานยนต์บริเวณริมทาง
- ในเขตนอกเมืองระหว่างเส้นทาง ควรระมัดระวังผู้เผลอที่มักหากินอยู่ริมทางและมักเดินข้ามถนนไปมา
- ความเร็วเฉลี่ยของรถบรรทุกประมาณ 40-50 กิโลเมตรต่อชั่วโมงตลอดเส้นทาง
- มีด่านชั่งน้ำหนัก 1 จุดระหว่างเส้นทาง
- สถานีบริการน้ำมันมีตลอดเส้นทาง รวมทั้งมีจุดพยาบาล จุดซ่อมแซมรถ

- มีการขยายช่องทางการจราจรเป็น 4 ช่องทางเพื่อเชื่อมต่อไปยังทางหลวงหมายเลข 6 ซึ่งอยู่ระหว่างเส้นทาง ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง คาดว่าจะแล้วเสร็จกลางปี 2015
- ทางหลวงหมายเลข 5 มีโครงการขยายช่องทางการจราจรเป็น 4 ช่องทาง โดยจะเริ่มมีการก่อสร้างหลังจากเสร็จสิ้นโครงการขยายช่องทางการจราจรที่เชื่อมต่อทางหลวงหมายเลข 6 โดยคาดว่าจะเริ่มโครงการประมาณกลางปี 2015

4.3 สภาพภาพของเส้นทางระหว่างปอยเปตไปยังกรุงพนมเปญ

- สภาพของถนนตลอดเส้นทางโดยรวมอยู่ในสภาพพอใช้ แต่ในบางช่วงถือว่าอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างดี ได้แก่ ช่วงจากปอยเปต-ศรีโสภณ และโพธิสัตว์-กำปงชนัง ความแออัดของการจราจรจะมีเฉพาะในเขตเมือง และควรระมัดระวังผู้ใช้รถใช้ถนนที่สัญจรบริเวณไหล่ทาง รวมทั้งโคและกระบือตามเขตชนบทที่มักจะเดินข้ามถนนไปมา
- ความเร็วของรถบรรทุกเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 50-60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง รถบรรทุกสามารถทำความเร็วได้พอสมควรในช่วงระหว่างเมืองที่การจราจรไม่แออัด และในเส้นทางมีด่านซังน้ำหนกทั้งหมด 3 แห่ง
- สิ่งอำนวยความสะดวกประเภทปั้มน้ำมันและร้านอาหารมีตลอดเส้นทาง อยู่ช่อมรถจะมีเฉพาะในเขตเมือง แต่อยู่ช่อมรถที่ได้มาตรฐานจะมีอยู่ในเฉพาะกรุงพนมเปญและปอยเปตเท่านั้น มีจุดพักรถระหว่างทาง 1 แห่งที่โพธิสัตว์สำหรับรถโดยสาร แต่รถบรรทุกสินค้ามักไม่นิยมแวะพักรถระหว่างทางเนื่องจากระยะทางระหว่างปอยเปตและกรุงพนมเปญมีระยะทางที่ไม่ห่างกันมากนัก

บทที่ 5

ต้นทุนการประกอบการขนส่งเบื้องต้น

สำหรับต้นทุนการประกอบการขนส่งเบื้องต้น ทางที่ปรึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการขนส่งกัมพูชา โดยเป็นต้นทุนของการขนส่งสินค้าด้วยรถหัวลากที่บรรทุกตู้คอนเทนเนอร์ โดยมีรายละเอียดในเบื้องต้นดังนี้

- ต้นทุนการจดทะเบียนการประกอบการขนส่งในกัมพูชา 1,500 USD
- ค่าจดทะเบียนยานพาหนะ 300 USD/คัน
- ต้นทุนการซื้อรถบรรทุก รวมภาษีอากรต่างๆ แบ่งเป็น
 - รถหัวลาก (Head of tractor) 20,000 USD/หัว
 - หางลาก (Trailer) 8,000 USD/หาง
 - รถหัวลากมือสองและค่าเปลี่ยนยาง (อายุ >16 ปี) โดยรวมค่าซ่อมแซม 7,000 USD/หัว
- ต้นทุนการบำรุงรักษา 200 USD/คัน/เดือน
- ต้นทุนค่าน้ำมัน 250 USD/ลิตร
- ต้นทุนค่าจ้างคนขับรถบรรทุก 1.25 USD/ลิตร
- ต้นทุนค่าจ้างคนขับรถบรรทุก 120-150 USD/คน/เดือน
- ต้นทุนค่าเบี้ยเลี้ยงคนขับรถบรรทุก 15,000 เรียล/คน/วัน
- ค่าประกันภัยบุคคลที่สาม 250-300 USD/คัน/ปี
- ค่าประกันภัยหางลาก 100 USD/หาง

บทที่ 6

ระบบการประกันภัย

ระบบการประกันภัยที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งในประเทศกัมพูชา

สมาคมประกันวินาศภัยแห่งกัมพูชา ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2548 ในฐานะขององค์กรไม่แสวงผลกำไรและได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการโดยกระทรวงมหาดไทยในวันที่ 14 ตุลาคม 2548

National Bureau of Cambodia (NBI) ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในเดือนกันยายน 2548 ภายใต้การควบคุมของกรมอุตสาหกรรมทางการเงิน สังกัดกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง การก่อตั้งหน่วยงานนี้อยู่ภายใต้ความร่วมมือของประเทศสมาชิก ASEAN ทั้งหมดเพื่อการจำหน่ายกรมธรรม์ประกันภัยข้ามชายแดน

บริษัทรับประกันภัยต่อในประเทศกัมพูชา (Cambodian Reinsurance Company) หรือเรียกว่า Cambodia Re ก่อตั้งขึ้นโดยรัฐบาลกัมพูชา ภายใต้กฎีกาย่อยฉบับที่ 07AN.KR.MK ในวันที่ 24 มกราคม 2545 ซึ่งกฎหมายการประกันภัยระบุว่าบริษัทจะต้องมีทุนจดทะเบียนก่อตั้ง 7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และเพื่อสร้างศักยภาพและความมั่นคงทางการเงิน บริษัทจึงได้ทำสัญญาร่วมค้ากับ Asian Insurance International (All) พร้อมทั้งจำหน่ายหุ้น 20 เปอร์เซ็นต์ของ Cambodia Re ในวันที่ 16 มกราคม 2547

บริษัทประกันภัยที่ได้รับใบอนุญาตในประเทศกัมพูชา ได้แก่

- CAMINCO เป็นบริษัทประกันภัยเอกชนที่รัฐบาลกัมพูชาถือหุ้น 25% โดยเมื่อวันจันทร์ที่ 6 เมษายน 2552 รัฐบาลกัมพูชาได้จำหน่ายหุ้น 75% ของบริษัทที่ถือครองโดยรัฐบาลในนามของบริษัทประกันภัย CAMINCO โดยที่ CAMINCO เป็นบริษัทในเครือของ Varyia BVB Insurance
- FORTE INSURANCE

- ASIA INSURANCE
- INFINITY INSURANCE
- CAMPU LONPAC INSURANCE
- CVI – CAMBODIA VIETNAM INSURANCE

การประกันภัยที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางบกในประเทศกัมพูชา ได้แก่ การประกันภัยยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสินค้า การประกันภัยสินค้า และการประกันภัยบุคคลที่สาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การประกันภัยบุคคลที่สามภาคบังคับ 2) การประกันภัยบุคคลที่สามภาคสมัครใจ

6.1 การประกันภัยยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสินค้า¹³

จากการเก็บข้อมูลด้านการรับประกันภัยยานพาหนะประเภทรถหัวลากในกัมพูชาพบว่า บริษัทประกันภัยส่วนใหญ่จะไม่รับทำประกันภัยแก่รถหัวลาก เนื่องจาก รถหัวลากมีความเสี่ยงสูงในการเกิดอุบัติเหตุ สามารถนำไปลากวัตถุอื่นๆ ได้ อย่างไรก็ตาม บริษัทประกันภัยจะรับประกันภัยในตัวหางลาก (Trailer) โดยมีค่าเบี้ยประกันประมาณ 100 เหรียญสหรัฐต่อปี รวมทั้งรับประกันภัยรถบรรทุกสินค้าประเภทอื่นๆ ทั่วไป เช่น รถบรรทุกขนส่งสินค้าทั่วไปที่ไม่ใช่รถหัวลาก รถขนส่งน้ำมัน เป็นต้น โดยค่าเบี้ยประกันภัยต่อปีจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขความคุ้มครองที่ผู้เอาประกันต้องการ ได้แก่

- การคุ้มครองบุคคลที่สาม (Third party liability)
- การคุ้มครองผู้ขับขี่และผู้โดยสารไปกับรถ (Passenger liability)
- การคุ้มครองความเสียหายรถจากอุบัติเหตุต่างๆ (Own damage)
- การคุ้มครองจากการโจรกรรมรถ (Theft)

¹³ ข้อมูลจากบริษัทประกันภัย Caminco

- การคุ้มครองความเสียหายที่เกิดจากการจลาจล การประท้วงและสงครามกลางเมือง (Strike, Riot and Civil commotion)
- การคุ้มครองทุกประเภท (Comprehensive)

6.2 การประกันภัยสินค้า

การขนส่งสินค้าทางบกในประเทศกัมพูชา หากเจ้าของสินค้าหรือผู้ประกอบการขนส่งต้องการทำประกันภัยสินค้า สามารถติดต่อบริษัทประกันภัยเอกชนเพื่อขอซื้อความคุ้มครองความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการขนส่งสินค้าได้แบ่งเป็น

- การประกันภัยสินค้าเป็นรายเที่ยว สำหรับลูกค้าทั่วไป
- การประกันภัยสินค้าเป็นรายปี สำหรับผู้ให้บริการขนส่งสินค้า ซึ่งรายละเอียดต่างๆ จะต้องมีการตกลงกันระหว่างบริษัทผู้รับประกันและผู้เอาประกัน

ด้านความคุ้มครองความเสียหายของสินค้าแบ่งเป็น 2 ประเภท

- ความคุ้มครองภัยทุกประเภท (All Risk Cover)
- ความคุ้มครองภัยเฉพาะอย่าง (Named Perils)

ด้านการประกันภัยสินค้าสำหรับการขนส่งสินค้าข้ามแดน หากผู้ประกอบการขนส่งต้องการซื้อความคุ้มครองประกันภัยสินค้าจะต้องมีการเสนอเงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้แก่บริษัทประกันภัยพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป

6.3 การประกันภัยบุคคลที่สาม

ประเทศกัมพูชาจะบังคับให้ยานพาหนะทุกคันต้องทำประกันภัยบุคคลที่สามภาคบังคับ สำหรับในกรณีรถหัวลาก บริษัทประกันภัยในกัมพูชาจะคิดค่าเบี้ยประกันภัยประมาณ 250-300¹⁴ เหรียญสหรัฐต่อคันต่อปี สำหรับกฎหมาย

¹⁴ ข้อมูลจากบริษัทประกันภัย Caminco

การประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามสำหรับยานพาหนะในประเทศกัมพูชา มีรายละเอียดดังนี้

กฎหมายการประกันภัยแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

รัฐสภาแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาให้การรับรองเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2543 ในวาระที่ 4 ของการออกกฎหมายครั้งที่ 2 คือพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ NS/RKMV/ 0196/15 ลงวันที่ 24 มกราคม 2543 ซึ่งได้รับการประกาศเป็นกฎหมายการประกันภัย โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามสำหรับยานพาหนะ ดังนี้

6.4 การประกันภัยภาคบังคับ ส่วนที่ 1

การประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามสำหรับยานพาหนะ

มาตรา 36

บุคคลใดๆ ตามกฎหมายที่เป็นเจ้าของยานพาหนะหรือดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการขนส่งทั้งสินค้าและผู้โดยสารในราชอาณาจักรกัมพูชา มีหน้าที่ที่จะต้องทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยเพื่อคุ้มครองความรับผิดชอบต่อความสูญหาย เสียหาย ต่อบุคคลที่สาม

ประกันภัยดังกล่าวนี้ไม่เพียงแต่ชอบด้วยกฎหมายแก่เจ้าของยานพาหนะเท่านั้น แต่ยังรวมถึงพนักงานขับรถและบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ประเภทของยานพาหนะเชิงพาณิชย์ซึ่งจะต้องทำประกันภัยประเภทนี้จะระบุอยู่ในอนุกฤษฎีกา

มาตรา 37

บุคคลที่สามซึ่งปฏิบัติตามกฎจราจรและได้รับบาดเจ็บทางร่างกายและทรัพย์สินซึ่งมีสาเหตุจากการกระทำของยานพาหนะเชิงพาณิชย์ดังกล่าว จะถูกชดเชยค่าเสียหายโดยบริษัทประกันภัยสำหรับความสูญหายหรือเสียหายดังกล่าวตามระดับของความเสียหาย

มาตรา 38

การประกันภัยบุคคลที่สามนี้จะไม่ครอบคลุมถึงความสูญหายหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรกัมพูชา ยกเว้นมีการระบุไว้ในเงื่อนไขกรมธรรม์

มาตรา 39

การประกันภัยนี้จะคุ้มครองผู้ประสบภัยจากอุบัติเหตุจราจรที่ได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย พิการหรือเสียชีวิต รวมถึงผู้ประสบภัยที่โดยสารมากับยานพาหนะที่เอาประกันภัยนี้ด้วย

บทลงโทษตามกฎหมาย

มาตรา 52

บุคคลใดๆ ที่ฝ่าฝืนกฎหมายตามมาตรา 36 ในกฎหมายการประกันภัยนี้ จะต้องถูกปรับเป็นจำนวน 150,000 เรียล ถึง 1,500,000 เรียล และจะถูกบังคับให้ทำประกันภัยดังกล่าว

การประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามอันเกิดจากยานพาหนะภาคบังคับตามประกาศระหว่างกระทรวง กระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง – กระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง – กระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 653 PRKr.SHV.SK.TC.MP ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2545 ที่กรุงพนมเปญ ซึ่งมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องดังนี้

มาตรา 1

บริษัทประกันภัยที่รับประกันความรับผิดชอบภาคบังคับต่อบุคคลที่สามอันเนื่องจากยานพาหนะจะต้องรับผิดชอบในอุบัติเหตุบนท้องถนนอันเกิดจากยานยนต์ที่ทำประกันที่ผู้ประกันตนเรียกร้องตามที่กำหนดไว้

มาตรา 2

ยานพาหนะสำหรับสัญจรทางบก ประเภทที่บังคับให้ทำประกันความรับผิดต่อบุคคลที่สาม มีดังต่อไปนี้

- ยานพาหนะเพื่อการพาณิชย์ทุกประเภทที่ใช้บรรทุกสินค้าและขนส่งผู้โดยสารในราชอาณาจักรกัมพูชา
- ยานพาหนะทุกประเภทที่มีบริษัท องค์กร หรือโรงงาน เป็นเจ้าของ
- ยานพาหนะขององค์กรที่มีใช้หน่วยงานรัฐ องค์กร และสมาคมระหว่างประเทศ
- ยานยนต์ที่ใช้ผลักดัน หรือลากจูงเครื่องผสมซีเมนต์
- สามล้อเครื่องที่ใช้ขนส่งสินค้าหรือผู้โดยสาร

มาตรา 3

การชดใช้สูงสุดตามความรับผิดต่อบุคคลที่สามจะเป็นไปตามที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ก. สำหรับยานพาหนะตั้งแต่สี่ล้อขึ้นไป

- การชดใช้ภาคบังคับสำหรับอาการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของบุคคลที่สาม ขั้นต่ำ 5,000 เหรียญสหรัฐต่อคน
- การชดใช้ภาคบังคับสำหรับอาการบาดเจ็บ หรือเสียชีวิตของบุคคลที่สาม ขั้นต่ำ 25,000 เหรียญสหรัฐต่ออุบัติเหตุหนึ่งครั้ง
- การชดใช้ภาคบังคับสำหรับความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลที่สาม ขั้นต่ำ 10,000 เหรียญสหรัฐ

ข. สำหรับยานพาหนะขนาดต่ำกว่าสี่ล้อ

- การชดใช้ภาคบังคับสำหรับอาการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของบุคคลที่สาม ขั้นต่ำ 5,000 เหรียญสหรัฐต่อคน
- การชดใช้ภาคบังคับสำหรับอาการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของบุคคลที่สาม ขั้นต่ำ 12,500 เหรียญสหรัฐต่ออุบัติเหตุหนึ่งครั้ง
- การชดใช้ภาคบังคับสำหรับความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลที่สาม ขั้นต่ำ 5,000 เหรียญสหรัฐ

มาตรา 4

เจ้าของยานพาหนะที่ซื้อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามในภาคบังคับ จะต้องชำระค่าเบี้ยประกันตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงไว้กับบริษัทประกันภัย โดยสามารถชำระเบี้ยประกันได้ด้วยเงินสด เช็ค หรือโอนเข้าบัญชี เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น เจ้าของรถหรือผู้ประกอบการจะต้องแจ้งให้บริษัทประกันภัยทราบทันที ทั้งนี้ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ประกอบการต้องแจ้งข้อเรียกร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อบริษัทประกันภายในระยะเวลา 5 วันนับจากวันที่เกิดอุบัติเหตุ บริษัทประกันภัยจะต้องดำเนินการชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในอุบัติเหตุ ในนามของเจ้าของรถหรือผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นการชดเชยในระดับที่คู่ความทั้งสองฝ่ายยินยอมตกลงกันในระดับที่น่าพอใจ และภายใต้ข้อจำกัดของกรรมธรรม์ประกันภัย หรือความคุ้มครอง

มาตรา 5

ภายใต้การประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามในภาคบังคับ บริษัทประกันภัย จะไม่รับผิดชอบในกรณีดังต่อไปนี้

- ผู้ขับขี่ไม่มีใบอนุญาตขับขี่ที่ถูกต้องตามประเภทของยานพาหนะที่ใช้งาน
- ผู้ขับขี่อยู่ในสภาพมึนเมา และพบว่ามีระดับของแอลกอฮอล์ตั้งแต่ 0.80 กรัมขึ้นไปต่อโลหิต 1 ลิตร หรืออยู่ภายใต้อาการมึนเมาจากฤทธิ์ยาเสพติดตามรายงานของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ หรือโรงพยาบาลที่แนบมากรับรายงานตามใบอ้างอิงของบริษัทประกันภัย หรือรายงานของตำรวจจราจรทางบกประจำจังหวัด เขตเทศบาล
- การเรียกร้องค่าเสียหายให้กับผู้โดยสาร ในกรณีที่ไมได้อยู่ในความคุ้มครองความรับผิดชอบต่อผู้โดยสารในประกันภัยภาคบังคับซึ่งเจ้าของหรือผู้ดำเนินการไม่อาจเรียกร้องได้
- กรณีอุทกภัยทางการเงิน สังกัดกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง รับรองว่ากรรมธรรม์ประกันภัยนั้นผิดกฎหมาย

มาตรา 6

ยานพาหนะที่มีประกันภัยทุกคันจะต้องติดสติ๊กเกอร์ที่กระพริบหน้าของยานพาหนะที่มีประกันภัย โดยสติ๊กเกอร์ดังกล่าวจะต้องแสดงอัตลักษณ์ของบริษัทประกันภัย และวันหมดอายุกรมธรรม์

มาตรา 7

บริษัทประกันภัยจะต้องมีหน้าที่ดังต่อไปนี้:

- ให้ความร่วมมือกับกรมอุตสาหกรรมทางการเงิน สังกัดกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง ในการพัฒนาการให้ความรู้ต่อสาธารณะ และโครงการโฆษณาต่างๆ ดังนั้นเจ้าของยานพาหนะทุกคันจะต้องได้รับแจ้งข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการซื้อประกันความรับผิดชอบจากยานยนต์ต่อบุคคลที่สาม
- กำหนดข้อเรียกร้องในการเรียกค่าชดเชย และให้ความคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อ ในนามของเจ้าของหรือผู้ใช้อยานพาหนะที่มีประกันภายใน 10 วัน หลังจากได้รับเอกสารการอ้างอิงฉบับสมบูรณ์ หรือรายงานของตำรวจจราจร ยกเว้นว่าผู้ประกันตนจะพบว่าไม่มีประกันภัยที่ครอบคลุมหรือการชดเชยค่าเสียหายไม่มีความสมเหตุสมผล
- จัดทำรายงานสถิติที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัยให้กับกรมอุตสาหกรรมทางการเงิน สังกัดกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง
- จัดทำหนังสือบอกกล่าวถึงกระทรวงคมนาคม และกระทรวงเศรษฐกิจและการคลังที่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการแก่เจ้าของ เมื่อการประกันความรับผิดชอบจากยานยนต์ต่อบุคคลที่สามในภาคบังคับถูกยกเลิกเนื่องจากผู้ประกันตนไม่ชำระเบี้ยประกัน หรือละเมิดข้อผูกพันอื่นๆ ของบริษัทประกันภัย
- พัฒนา และให้ความรู้ผู้ขับขี่เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน

มาตรา 8

เมื่อเกิดอุบัติเหตุจะต้องมีการดำเนินการดังนี้

- คู่กรณีที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุจะต้องทำรายงานแจ้งถึงสาเหตุของอุบัติเหตุให้บริษัทประกันภัย

- ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ คู่กรณีที่มีข้อพิพาทจะต้องขอให้เจ้าพนักงานจราจรเข้ามาไกล่เกลี่ย เพื่อให้สามารถสืบสวนหาสาเหตุของอุบัติเหตุได้
- เจ้าพนักงานจราจรทางบกประจำจังหวัดและเขตเทศบาลจะต้องทำรายงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุในท้องที่ของตน และสเก็ทซ์ภาพเหตุการณ์ของอุบัติเหตุและส่งให้บริษัทประกันภัยภายใน 48 ชั่วโมงนับจากวันที่เกิดอุบัติเหตุ ดังนั้นบริษัทประกันภัยจึงอาจใช้พื้นฐานการชำระค่าความเสียหายที่กำหนดไว้แล้ว และกำหนดการชดใช้ค่าเสียหายภายในความครอบคลุมของกรมธรรม์
- หากเกิดอุบัติเหตุในสถานที่ห่างไกล และไม่มีเจ้าพนักงานจราจร เจ้าของหรือผู้ซื้ยานพาหนะจะต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตอำนาจของพื้นที่ และขอให้ออกใบรับรองการรายงานอุบัติเหตุ
- ในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรสั่งระงับใช้ยานพาหนะที่ทำประกันภัย จะสามารถนำยานพาหนะคันดังกล่าวกลับมาใช้ได้หลังจากได้รับหนังสือแจ้งจากบริษัทประกันภัยอย่างเป็นทางการว่ายานพาหนะดังกล่าวได้รับอนุญาตให้นำกลับมาใช้ได้ในราชอาณาจักรกัมพูชา

มาตรา 9

เมื่อได้รับใบอนุญาตฉบับใหม่ หรือฉบับต่ออายุ หน่วยงานเกี่ยวกับการขนส่งหรือหน่วยงานเทศบาล-จังหวัดสังกัดกระทรวงโยธาธิการและขนส่งจะต้องขอหลักฐานที่แสดงว่าเจ้าของหรือผู้ประกอบการได้ประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามในภาคบังคับไว้แล้วจากเจ้าของหรือผู้ซื้ยานพาหนะทุกประเภทตามที่ระบุไว้ในมาตรา 2 ซึ่งเจ้าของหรือผู้ประกอบการที่ถือใบอนุญาตฉบับปัจจุบันของยานพาหนะจำเป็นจะต้องทำประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามในภาคบังคับ เมื่อประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ จะมีเวลา 60 วันในการกำหนดแนวทางโดยทั่วไปเกี่ยวกับการขนส่งของกรมโยธาธิการและขนส่งประจำส่งจังหวัด-เขตเทศบาล พร้อมหลักฐานที่จำเป็นในการประกันภัย หากเจ้าของหรือผู้ประกอบการยานพาหนะไม่สามารถที่จะทำประกันที่มีความ

จำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าของยานพาหนะจะต้องระงับใบอนุญาต และใบรับรองทางเทคนิคเป็นการชั่วคราวจนกว่าเจ้าของหรือผู้ประกอบการยานพาหนะจะสามารถหาหลักฐานการประกันภัยที่จำเป็นตามกำหนดมาแสดง

มาตรา 10

เจ้าพนักงานจราจรทางบกประจำจังหวัด และเขตเทศบาลจะต้องตรวจสอบอย่างเคร่งครัดว่ารถทุกคันมีประกันความรับผิดจากยานยนต์ต่อบุคคลที่สามในภาคบังคับ โดยมีสถิติเกอร์ประกันที่ยังไม่หมดอายุติดอยู่บนกระจกหน้าเพื่อให้สะดวกต่อการตรวจสอบว่ายานพาหนะคันใดมิได้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่พบว่ายานพาหนะไม่ได้รับความคุ้มครองของการประกันภัยได้ข้อผูกพันด้านการประกันภัย เจ้าของหรือผู้ประกอบการจะต้องถูกปรับตามที่ระบุไว้ในมาตรา 52 ของกฎหมายการประกันภัย โดยตำรวจจราจรจะต้อง

1. ปรับและแนะนำให้เจ้าของยานพาหนะซื้อประกันภัยภายใน 7 วัน
2. ระงับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่ง และใบรับรองทางเทคนิค ในกรณีที่เจ้าของยานพาหนะไม่ยอมรับคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น
3. หากยังคงไม่ยอมรับ จะต้องระงับยานพาหนะไว้ชั่วคราวจนกว่าเจ้าของจะทำประกันความรับผิดจากยานยนต์ต่อบุคคลที่สามในภาคบังคับภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา 11

กระทรวงโยธาธิการและขนส่งจะต้องตรวจสอบใบรับรองทางเทคนิค ใบอนุญาตขนส่งในยานยนต์ทุกคันเพื่อความปลอดภัยบนท้องถนนสาธารณะ

กระทรวงการท่องเที่ยวจะต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบเอกสารของเจ้าของ และวิธีการขนส่งไปยังลูกค้าและขอให้แสดงหลักฐานการประกันที่ถูกต้อง และยังต้องรับผิดชอบในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการท่องเที่ยว และให้ความรู้ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกี่ยวกับการประกันภัยภาคบังคับให้กับลูกค้าเพื่อให้แน่ใจว่าตัวแทนประกันทั้งหมดจะใช้วิธีการขนส่งที่มีการประกันภัย

หากเจ้าของยานพาหนะไม่สามารถทำประกันภัยภาคบังคับ จะต้องถูกปรับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 52 ของกฎหมายการประกันภัย และจะต้องถูกระงับใบอนุญาตประกอบการท่องเที่ยว

กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ผลักดันให้เจ้าของยานพาหนะทั้งหมดดำเนินการตรวจสอบทางเทคนิคและทำประกันภัยที่จะต้องใช้อื่นขอใบอนุญาตขนส่งที่กระทรวงโยธาธิการและการขนส่งเป็นผู้ออกให้ เพื่อให้เจ้าของยานพาหนะหรือผู้ประกอบการมีประกันภัยความรับผิดชอบในส่วนของความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามในราชอาณาจักรกัมพูชา

กระทรวงเศรษฐกิจและการคลังจะต้องรับผิดชอบในการกำกับดูแลและผลักดันให้มีการชำระเงินให้แก่ผู้ตกเป็นเหยื่อที่ได้รับบาดเจ็บจากยานพาหนะที่มีประกันอย่างรวดเร็ว และเป็นธรรม

มาตรา 12

กฎระเบียบใดที่ขัดแย้งกับประกาศระหว่างกระทรวงฉบับนี้จะต้องถือเป็นโมฆะตามขอบเขตของความขัดแย้งดังกล่าว

มาตรา 13

หน่วยงานหรือองค์กรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับสี่กระทรวงดังกล่าวนี้จะต้องปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ และจะต้องดำเนินการตามความในประกาศฉบับนี้ นับจากวันที่ลงนามในประกาศดังกล่าว

ภาคผนวก

ตัวอย่างการคำนวณภาษีสินค้านำเข้า

สินค้าบุหรี มีมูลค่าสินค้า C.I F ตามใบ Invoice 1,000,000 เรียล โดยสินค้าประเภทนี้จะต้องเสียภาษี Customs Duty 35% ของมูลค่าสินค้า และมี Special Tax 10%

1. คำนวณ Customs Duty ตาม H.S. Code ของประเภทสินค้า

ในกรณีตัวอย่างการคำนวณนี้ สินค้าต้องเสีย Customs Duty 35% ของมูลค่าสินค้า

ตัวอย่างการคำนวณ : $1,000,000 \text{ เรียล} \times 35\% = 350,000 \text{ เรียล}$

2. คำนวณ Value Added Tax ซึ่งศุลกากรกัมพูชาจะเรียกเก็บ 10% จากทุกประเภทสินค้า โดยมีวิธีการคำนวณดังสูตรด้านล่างดังนี้

(มูลค่าสินค้าตามใบ Invoice + Customs Duty) $\times$ 10% ดังนั้น Value Added Tax ในกรณีนี้คือ

ตัวอย่างการคำนวณ : $(1,000,000 \text{ เรียล} + 350,000 \text{ เรียล}) \times 10\% = 135,000 \text{ เรียล}$

3. คำนวณ Special Tax ซึ่งในกรณีสินค้าบุหรี ศุลกากรกัมพูชาจะเรียกเก็บ 10% โดยมีวิธีการคำนวณดังสูตรด้านล่างดังนี้

(มูลค่าสินค้าตามใบ Invoice + Customs Duty + Value Added Tax) $\times$ 10% ดังนั้น Special Tax ในกรณีนี้คือ

ตัวอย่างการคำนวณ : $(1,000,000 \text{ เรียล} + 350,000 \text{ เรียล} + 135,000 \text{ เรียล}) \times 10\% = 148,500 \text{ เรียล}$

4. ดังนั้น ในกรณีตัวอย่างนี้ ผู้ประกอบการขนส่งหรือ เจ้าของสินค้า จะต้องเสียภาษีนำเข้าทั้งหมดเท่ากับ Customs Duty + Value Added Tax + Special Tax

ตัวอย่างการคำนวณ : $350,000 \text{ เรียล} + 135,000 \text{ เรียล} + 148,500 \text{ เรียล} = 633,500 \text{ เรียล}$

รายชื่อหน่วยงานของภาครัฐ องค์กรและบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจการขนส่งในกัมพูชา¹⁵

1. หน่วยงานในกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง (Ministry of Public Works and Transport)

หน่วยงาน	โทรศัพท์
Road Transport Department	+855 23 427 845
General Department of Transport	+855 23 427 845

2. สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ

สมาคม	ที่อยู่	โทรศัพท์
Cambodia Freight Forwarders Association (CAMFFA)	51 Pasteur, Phnom Penh, Cambodia	+855 23 221 710 www.camffa.org.kh
Cambodia Trucking Association (CAMTA)	No. 319C, St. 156, Sangkat Teuk Laak II, Khan Toul Kork, 12157 Phnom Penh	+855 23 884 045
Kampuchea Shipping Agency and Broker (KAMSAB)		+855 12 574 415 sale_marketing1@kamsab.com.kh

¹⁵ รายชื่อหน่วยงาน องค์กร บริษัทที่แสดงในภาคผนวกนี้ จะคัดเลือกมาเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจการขนส่งระหว่างประเทศเท่านั้น

3. หน่วยงานราชการของกัมพูชาที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

หน่วยงาน	ที่อยู่	โทรศัพท์
Cambodian Investment Board (CIB)	Government Palace, Sisowath Quay, Wat Phnom, Phnom Penh	+855 23 981 154 cdc.cib@online.com.kh www.cambodiainvestment.gov.kh
Cambodian Special Economic Zones Board (CSEZB)	Room 8 C, Government Palace, Sisowath Quay, Wat Phnom, Phnom Penh	+855 23 922 355 enquiry@cambodiassez.gov.kh http://www.cambodiassez.gov.kh
Ministry of Commerce	Russian Federation Blvd., Toeuk Thla Village, Sangkat Toeuk Thla, Khan Sen Sok, Phnom Penh	+855 23 866 469 moccab@moc.gov.kh www.moc.gov.kh
Ministry of Economy and Finance	St.92, Wat Phnom, Khan Daun Penh, Phnom Penh	+855 23 724 664 admin@mef.gov.kh www.mef.gov.kh
General Department of Customs and Excise	No. 6-8, Norodom Blvd., Phnom Penh,	+855 23 214 965 info@customs.gov.kh www.customs.gov.kh

หน่วยงาน	ที่อยู่	โทรศัพท์
Ministry of Labor and Vocational Training	No.3, Confederation de la Russie, Phnom Penh	+855 23 884 375 mlv@cambodia.gov.kh www.mlv.gov.kh
Ministry of Planning	No.386 Monivong Blvd., Phnom Penh	+855 23 720 901-05 mop@cambodia.gov.kh www.mop.gov.kh
National Bank of Cambodia	No.22-24, Norodom Blvd., Phnom Penh	+855 23 722 563 info@nbc.org.kh www.nbc.org.kh

4. สมาคมธุรกิจต่างๆ ในประเทศกัมพูชา

หน่วยงาน	ที่อยู่	โทรศัพท์
Garment Manufactures Association in Cambodia	No.175, Jaxaharlal Nehru Blvd., (Street 215), SK Phsar DEM Kor, Khan ToulKork, Phnom Penh	+855 23 331 183 info@gmac-cambodia.org www.gmaccambodia.org
International Business Chamber	No.56, Sothearos Blvd., Khan Daun Penh, Phnom Penh	+855 23 210 225 www.ibccambodia.com
Phnom Penh Chamber of Commerce	No.7D, Russian Blvd, Sangkat Tek Laok 1, Khan Toul Kok Phnom Penh	+855 23 880 795 info@ppcc.org.kh www.ppcc.org.kh

5. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจในประเทศกัมพูชา

1. การจดทะเบียน

- 1) Ministry of Commerce: www.moc.gov.kh
- 2) The World Bank: www.doingbusiness.org

2. การค้าและการลงทุน

- 1) คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน : (กัมพูชา)
www.cambodiainvestment.gov.kh
- 2) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน : www.boi.go.th/aec
- 3) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ : www.ditp.go.th/aec

3. หน่วยประสานงานระหว่างประเทศ

- 1) สถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงพนมเปญ :
www.thaiembassy.org/phnompenh
- 2) สถานทูตกัมพูชา ประจำประเทศไทย
518/4 ถนนประชาอุทิศ ซอยรามคำแหง 39 แขวงวังทองหลาง
เขตวังทองหลาง กทม .10310
โทร 0-2957-5851, 0-2957-5852 แฟกซ์ 0-2957-585
E-mail: recbkk@cscoms.com
- 3) สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ประจำกรุงพนมเปญ
Office of Commercial Affairs, Royal Thai Embassy 196, M.V.
Preah Norodom Boulevard, Sangkat Tonle Bassac,
Khan Chamkar Mon Phnom Penh, CAMBODIA
Phone: (001 or etc.)(855-23) 726304,994314
Fax: (001 or etc.)(855-23) 726305
Email: thaitcphnompenh@ditp.go.th

ตัวอย่างคำศัพท์ภาษากัมพูชา

คำศัพท์	ภาษากัมพูชา	การออกเสียง
สวัสดิ์ (ทางการ)	ជំរាបសួរ	<i>chum reap suor</i>
สวัสดิ์ (ไม่เป็นทางการ)	ជំរាបសួរ	<i>sour sdey</i>
ลาก่อน	ជំរាបលា	<i>chum reap leah</i>
ขอบคุณ	អរគុណ	<i>or khun</i>
ขอโทษ	សុំទោស	<i>Som tos</i>
คำขอร้อง (Please)	សុំអង្វរ	<i>Som and vor</i>
ฉัน	ខ្ញុំ	<i>k'nyom</i>
คุณ	អ្នក	<i>nak</i>
คนต่างชาติ	ជនបរទេស	<i>chonborotés</i>
คนไทย	ប្រជាជនថៃ	<i>Proh chear chon Thai or Seam</i>
ประเทศไทย	ប្រទេសថៃ	<i>proatés thai or proatés seam</i>
ฉันชื่อ....	ខ្ញុំឈ្មោះ	<i>knyom chmous</i>
คุณชื่ออะไร?	អ្នកឈ្មោះអ្វីដែរ	<i>naek chmous aveille dèai</i>
ฉันไม่เข้าใจ	ខ្ញុំមិនយល់ទេ	<i>k'nyom min yul té</i>
ฉันพูดภาษาเขมรไม่ได้	ខ្ញុំមិនអាចនិយាយខ្មែរទេ	<i>k'nyom min ach nik yie khmer té</i>
คุณพูดภาษาอังกฤษได้มั๊ย?	តើអ្នកនិយាយអង់គ្លេសទេ	<i>toer naek niyeay anglais té?</i>

คำศัพท์	ภาษากัมพูชา	การออกเสียง
มีใครพูดภาษาอังกฤษ ได้มั้ย?	តើមានអ្នកណា ចេះនិយាយ អង់គ្លេសទេ	toer mean naek na chées nik yeay anglais té?
วันนี้	ថ្ងៃនេះ	tngai nis
พรุ่งนี้	ថ្ងៃស្អែក	tngai saek
เมื่อวาน	ម្សិលមិញ	msailmign
เช้า	ព្រឹក	preuk
บ่าย	រសៀល	roseal
เย็น	ល្ងាច	lngeach
กลางคืน	យប់	Yop
นอน	ដេក	dék
ท่องเที่ยว	ធ្វើដំណើរ	thveu damnaer
ส่งของ	ផ្តល់នូវ	phdal nov
ขับรถ	បើក	Baok or boeuk
รถยนต์	រថយន្ត ឡាន	roth yon or Lane
รถบรรทุก	ឡានដឹកទំនិញ	lane doektomnign
สินค้า	ទំនិញ	tomnign
ตลาด	ទីផ្សារ ។ ផ្សារ	tiphsar or Phsar
ร้านค้า	ហាងលក់ទំនិញ	hang lok tomnign
ร้านสะดวกซื้อ	ហាងងាយស្រួល	hang ngeaye sroul
โรงงาน	រោងចក្រ	rong chak

คำศัพท์	ภาษากัมพูชา	การออกเสียง
คลังสินค้า	ឃ្លាំងទំនិញ	khleang tomnign
บ้าน	ផ្ទះ	phtas
น้ำมัน	ស្ថានីយ៍ឧស្ម័ន	stha ni usmn
เชื้อเพลิง	ព្រៃព្យ	Preagn
หมด	ទទេ	to té
เต็ม	ពេញ	pegn
ครึ่ง	ពាក់កណ្តាល	peak kan dal
เงิน	លុយ	louy
เครดิตการ์ด	កាតសណ្ឋាន	kat intean
อุบัติเหตุ	គ្រោះថ្នាក់ ចរាចរណ៍	kros thnak chorachor
แตกหักพัง	ខូច	khoch
ฉุกเฉิน	សង្គ្រោះបន្ទាន់	sangkros bantean
คนบาดเจ็บ	មានមនុស្សរង របួស	mean mnous rong robous
ช่วยเหลือ	ជួយ	chouy!
ระวัง	មើលទៅក្រៅ	meul tov kraov
สถานีตำรวจ	ស្ថានីយ៍ប៉ូលីស	stha ni polis
ตำรวจ	ប៉ូលីស	Polis
โทรศัพท์	ទូរស័ព្ទ	tour ro sap
โรงจอดรถ	យានដ្ឋាន	yeane than

คำศัพท์	ภาษากัมพูชา	การออกเสียง
Forklift truck		
โรงพยาบาล	មន្ទីរពេទ្យ	monti pèt
รพพยาบาลลูกเงิน	រថយន្តសង្ក្រាន្ត បន្ទាន	rothayon sangkros bantoan
คลินิก	គ្លីនិច	kli nich
หมอ	វេជ្ជបណ្ឌិត	veachak bandoet, or doctor
ยา	ឱសថស្ថាន	aosat than
ปวดหัว	ឈឺក្បាល	cheu kbal
ปวดท้อง	ឈឺពោះ	cheu pos
เจ็บคอ	ឈឺបំពង់ក	chheu bom pong kor
เป็นไข้	ក្តៅខ្លួន	Khdaov khoun
ยา	ថាំពេទ្យ	tham pèt
บาดแผล	មុខរបួស	mouk robous
โรงแรม	សណ្ឋាគារ	santhakir
เกสต์เฮาส์	ផ្ទះសំណាក់	phteas samnak
ร้านอาหาร ภัตตาคาร	ភោជនីយដ្ឋាន	phochniyoethan
กิน	ញ៉ាំ	Gnam
อาหาร	ម្ហូបអាហារ	mhob aha
ข้าว	បាយ	bye
ถ้วยเดียว	មី	mi

คำศัพท์	ภาษากัมพูชา	การออกเสียง
ต้ม	ផឹក	phoek
ห้องน้ำ	បង្គន់	bangkun
ห้องน้ำอยู่ไหน	បង្គន់នៅទីណា	bangkun nov ti nah
หิว	ឃ្លាន	khlean
อร่อย	ឆ្ងាញ់	chngagn
น้ำเย็น	ទឹកត្រជាក់	toek troachak
น้ำร้อน	ទឹកក្ដៅ	toek khdav
น้ำปลา	ទឹកត្រី	toek trei
น้ำตาล	ស្ករ	skar
พริก	ម្ទេស	metés
เผ็ด	ហ៊ុល	Hèl
อาหารมังสวิรัต	ម្ហូបឫស	Mhob bohs
ผัก	បន្លែ	boanlèai
เท่าไร	តើមានអ្វីដែរ	Ponn man
เก็บเงิน	គិតលុយ	Ket louy
ร้านกาแฟ	ហាងកាហ្វេ	hang café
กาแฟ	คาហ្វេ	Café
ชา	តៃ	tèai
ไกล	ឆ្ងាយ	chngay
ใกล้	ក្បែរ	kber

คำศัพท์	ภาษากัมพูชา	การออกเสียง
.....สถานที่.... อยู่ที่ ไหน?	នៅទីណា	<i>Nov ti nah</i>
สถานีตำรวจอยู่ที่ ไหน?	ប៉ុស្តិ៍ប៉ូលីសនៅទី ណា	<i>Pos Polis nov ti nah</i>
เลี้ยวซ้าย	បត់ឆ្វេង	<i>bot chveng</i>
เลี้ยวขวา	បត់ស្តាំ	<i>bot sdam</i>
ตรงไป	នៅត្រង់	<i>tov trang</i>
ถอยหลัง	ត្រឡប់ក្រោយ	<i>Troar lob Kroy</i>
ทางแยก	ប្រសព្វ	<i>prasap</i>
หยุด	បញ្ឈប់	<i>banh chhob</i>
หนึ่ง	1 ១	<i>mouy</i>
สอง	2 ២	<i>pi</i>
สาม	3 ៣	<i>bei</i>
สี่	4 ៤	<i>boun</i>
ห้า	5 ៥	<i>prahm</i>
หก	6 ៦	<i>=5+1= prahm mouy</i>
เจ็ด	7 ៧	<i>=5+2= prahm pi...</i>
แปด	8 ៨	<i>prahm bei</i>
เก้า	9 ៩	<i>prahm boun</i>
สิบ	10 ១๐	<i>dahp</i>
ยี่สิบ	20 ២	<i>mouy pheï</i>

คำศัพท์	ภาษากัมพูชา	การออกเสียง
สามสิบ	30 ៣០	<i>sam sep</i>
สี่สิบ	40 ៤០	<i>sae sep</i>
ห้าสิบ	50 ៥០	<i>haa sep</i>
หกสิบ	60 ៦០	<i>hok sep</i>
เจ็ดสิบ	70 ៧០	<i>chet sep</i>
แปดสิบ	80 ៨០	<i>paet sep</i>
เก้าสิบ	90 ៩០	<i>kao sep</i>
หนึ่งร้อย	100 ១០០	<i>mouy roy</i>
หนึ่งพัน	100 ១០០០	<i>mouy poan</i>
หนึ่งหมื่น	10000 ១០០០០	<i>mouy meun</i>
หนึ่งแสน	100000 ១០០០០០	<i>mouy sen</i>
หนึ่งล้าน	100000 ១០០០០០០	<i>mouy liean</i>
ตอนนี้เวลากี่โมง?	ម៉ោងប៉ុន្មាន	<i>Maong pon man?</i>
บ่ายโมง	ម៉ោង១ថ្ងៃ	<i>Maong mouy tngai</i>
ตีหนึ่ง	ម៉ោង១យប់	<i>Maong mouy yop</i>
ชั่วโมง	ម៉ោង	<i>Maong</i>
นาฬิกา	នាឡិកា	<i>Neatii</i>
วัน	ថ្ងៃ	<i>Tngai</i>
หนึ่งวัน	១ថ្ងៃ	<i>Mouy tngai</i>
วันจันทร์	ថ្ងៃច័ន្ទ	<i>tngay Chan</i>

คำศัพท์	ภาษากัมพูชา	การออกเสียง
วันอังคาร	ថ្ងៃអង្គារ ចិន្ទ	<i>Tngay Angkear</i>
วันพุธ	ថ្ងៃពុធ	<i>Tngay Poot</i>
วันพฤหัสบดี	ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍	<i>tngay Pra-hoah</i>
วันศุกร์	សុក្រ	<i>tngay Sok</i>
วันเสาร์	សៅរ៍	<i>tngay Saov</i>
วันอาทิตย์	អាទិត្យ	<i>tngay Atiit</i>
ปี	ឆ្នាំ	<i>Chnam</i>
เดือน	ខែ	<i>Khae</i>

KINGDOM OF CAMBODIA ราชอาณาจักรกัมพูชา

จัดทำโดย

กรมการขนส่งทางบก
1032 ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900.
โทรศัพท์ (หมายเลขกลาง) 0-2271-8888
<http://www.dlt.go.th>

Department of Land Transport
Ministry of Transport

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
โทร : 0-2613-3120-2, 0-2223-3757 โทรสาร : 0-2224-1376
<http://turac.tu.ac.th>